

17

GÜNCEL
Cumhurbaşkanı
Erdoğan kamu
borçlarına
yapılandırma
paketini
açıkladı

Kurucusu / NEZİH DEMİRKENT

EKONOMİ • POLİTİKA

DÜNYA

24 OCAK 2023 • Salı

DOLAR

TCMB Satış
18.8183

Serbest Piyasa
18.8084

EURO

TCMB Satış
20.5137

Serbest Piyasa
20.4328

€/ \$

Parite
1.0901

TLREF

Gecelik
9,49

BORSA

BIST 100
5.404,43

ALTIN

İAB-Dolar/Ons
1.918,72

TL/Gram
1.160,28

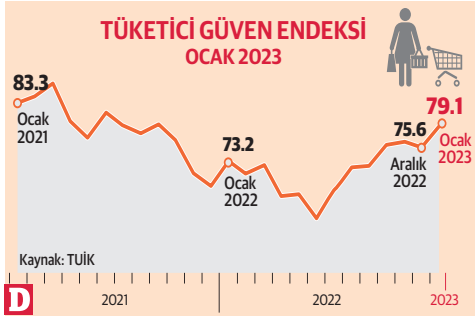
PETROL

Brent/varil\$
88,33

Hisarcıklıoğlu: Taşımada kota sorunu çözülmeli

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, “İş insanları için vize temininde yaşanan güçlükler, ticaret hacmimizin artış hızını olumsuz etkiliyor” dedi. Hisarcıklıoğlu, Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki ticarete karayolu taşımacılığının ciddi bir lojistik avantaj sağladığına da dikkat çekerek, “Ancak, var olan taşıma kotaları, ithal ve ihraç edilen malların teslimatını geciktiriyor. Maliyetleri de artırıyor. Karayolu taşıma kotaları sorununu çözmemiz gerekiyor. Bu, bizden mal temin eden AB’li dostlarımız için de önemli. Onlar da daha pahalıya mal temin etmiş oluyor” açıklamasını yaptı. Hisarcıklıoğlu, AB yolunda Türk iş dünyasının önü açıldığında daha fazlasına hazır olduğu mesajını da verdi. **s13**

Tüketici güveni 16 ayın en yüksek seviyesine çıktı

Tüketici Güven Endeksi ocakta aylık bazda yüzde 4,6 artarak 79,1 oldu. Aralık ayında 75,6 olan endeks, ocak ayında 79,1 seviyesine yükseldi. Tüketici Güven Endeksi’ndeki bu yükseliş 2021’den beri görülen en yüksek seviyeyi işaret etti. **s02**

Bahar yağmurları buğdayda kaderi belirleyecek

Hava sıcaklıklarının yüksek seyretmesi hububat sektöründe tahıl üretimine yönelik tedirginliği artırdı. Hububat sektörü temsilcileri, mevcut kuraklığın tahıl üretimine etkisinin sınırlı olmasını bekliyorlar. Ülke genelinde ekilen tahılların çimlenme döneminde aldıkları yağış sayesinde topraktan çıkışlarında bir sorun yaşanmadığını belirten sektör temsilcileri, şu anda yaşanan kuraklığın rekolteye etkisinin sınırlı kalacağını ancak nisan ve mayıs aylarındaki yağışların ürünün büyümesi için kritik olduğunu bildirdi. **s02**

İhracatçıya 100'üncü yılında kur kısılacı

TALEPLER

1 Rekabet edebilmek için ihracatçıya özel kur

2 Düşük faizli ve uzun dönemli kredi

3 İhracatçılara özel enerji tarifesi

4 Serbest Ticaret Anlaşmalarının yürürlüğe girmesi

Fikret ÇENGEL

Geçen hafta Merkez Bankası Başkanı ihracatçıları dinledi. TİM’de yapılan görüşmede ihracatçılar, 4 başlıkta sorunları ve beklentilerini sı-

raladı ve çözüm istedi. İhracatçılar, beklentiler yerine gelmezse rekorlar serisinin sona ereceğini vurguladı. DÜNYA’nın edindiği bilgiye göre ihracatçılar toplantıda temel olarak, rekabetçi kur istedi. Üstelik de kurun 24 TL seviyelerinde oluşma-

sı gerektiği ifade edildi. İhracatçılar, “Kur bu seviyede kalırsa bu rekorları bir daha göremeyebiliriz” mesajını verdi. Ölçek büyütmek için acil finansman desteği isteyen ihracatçılar, “Son yıllarda yakalanan olumlu rüzgar sayesinde pazar payımız

arttı. Bu pazarları zor kazanıyoruz ama kolay kaybedebiliriz” uyarısında bulundu. Kur ve hammadde kaynaklanan zorluklara artan enerji maliyetlerinin de eklendiğini söyleyen ihracatçılar, 4 maddede acil düzenleme istedi. **s12**

Türkiye-Bulgaristan anlaşması enerji devlerini 'endişelendirdi'

Dünyaca ünlü enerji ve finans devlerinin üye olduğu Enerji Tüccarları Federasyonu (EFET), Türkiye’nin 3 Ocak’ta Bulgaristan’la imzaladığı doğalgaz anlaşmasına yönelik tepki gösterdi. EFET, Avrupa Komisyonu ve anlaşmanın tarafı Bulgargaz’a “Endişe duyuyoruz, ayrımcılık olabilir” mektubu gönderdi. EFET’in tepki gösterdi-

ği anlaşmanın süresi 13 yıl olarak belirlendi. Anlaşmayla Türkiye’den Bulgaristan’a yıllık yaklaşık 1,5 milyar metreküpe kadar bir gaz transferi söz konusu olacak. 1994 yılında kurulan Amsterdam merkezli EFET’in 130’u aşan üyesi arasında Verbund, GDF Suez, EFD, Engie, E.ON, RWE, EWE, ENI, Edison, Enel, EDP, Iberdrola, BP,

ExxonMobil, ConocoPhillips, Total, Shell gibi dünya enerji devi şirketleri bulunuyor. EFET’in üyeleri arasında yüzlerce milyar dolarlık varlığı bulunan ve yöneten Barclays, BP, BNP Paribas, Citigroup, Credit Suisse, Goldman Sachs, Merrill Lynch, Morgan Stanley, Commerzbank gibi finans kuruluşları da var. **Kerim ÜLKER s05**

Türk Reasürans, T-RUPT ile teknoloji ihraç edecek

Türk Reasürans, bünyesinde kurulan T-RUPT ile sigorta/reasürans ve katastrofik modelleme alanlarında teknoloji üretecek. Türk Reasürans Genel Müdürü Selva Eren “T-RUPT bu teknolojileri öncelikle Türk sigorta sektörünün, sonra da hedef coğrafyaların kullanımına sunacak, ürünleri ölçekleyecek ve teknoloji üretip ihraç edecek” dedi. **Emel YİĞİT s15**

Tavşan Yılı’nda teknoloji moda, petrol kazandıracak

Hong Konglu yatırım grubu CLSA, Çin’de 22 Ocak’ta başlayan Tavşan Yılı’yla ilgili bir ekonomik tahmin raporuyayınlandı. Rapora göre, Tavşan Yılı’nda teknoloji, moda, petrol kazandıracak. Yatırımcılar, mart, ağustos ve ekimde kayıplara kendilerini hazırlamalı.

CLSA analistlerine göre, geçen yüzyıl içinde 8 Tavşan Yılı yaşandı. 1963’teki Tavşan Yılı, 2023’le aynı özelliklerini taşıyor. “1963’ta Dow Jones yüzde 20,8, S&P 500 yüzde 21,5 arttı” denilen CLSA raporunda “Bu yıl da benzer artış yaşanır mı?” diye soruluyor. **s10**

DR. HAKAN ÇINAR

SPK’da neler oluyor? **s02**

PROF. DR. AYKUT GÜL

2023 yılının fırsatları ve tehditleri-1 **s04**

BERTAN KAYA

Şirketinizi geleceğe nasıl hazırlıyorsunuz? **s05**

CÜNEYT DİRİCAN

Ortaya karışık **s07**

ÖZGÜR HATİPOĞLU

Vay seni piyasa vay! **s09**

PROF. DR. ALİ HEPŞEN

Gayrimenkul projelerine BES katkısı: Neden olmasın? **s13**

Hava kargoda durgunluk, yolcu tarafında ise yükseliş sürüyor s18

DÜNYA havacılık

Sıradışı

Dr. Hakan ÇINAR
hakan.cinar@
dunya.com

SPK'da neler oluyor?

Ekonomilerin güçlenmesinde piyasaların ve reel sektörün; sürekli dinamik ve yanı sıra mevzuatların istikrarlı olması, olmazsa olmaz. Ekonomilerin güçlü görüntüsünde ve çok önemli dinamiklerden birisi de hiç kuşkusuz sermaye piyasalarıdır. Türkiye'nin tek borsası olan Borsa İstanbul, son dönemlerde pek çok firmanın ve yeni yatırımcıların bu piyasalarda yatırım yapmasında önemli bir paya sahip.

2022 yılı halka arzlar açısından son derece yoğun ve verimli bir yıl oldu. Şirketler bu dönemde enflasyona karşı korunabilmek ve finansman temin edebilmek için sermaye piyasalarının kendilerine sunduğu bu imkandan fazlası ile yararlandı. Tam 40 şirket borsaya merhaba dedi. Başta imalat olmak üzere, enerji ve teknoloji sektörlerinin başı çektiğini, şirketlerin kasasına toplamda 19 milyar 272 milyon TL gibi önemli bir rakamın girdiğini ekleyeyim.

Borsaya açılmak firmalar için, kredi kullanma gibi maliyetli bir süreçle nazaran çok daha kolay bir nakit kaynağına kavuşmalarına olanak sağlıyor. Böylelikle firmalar diğer borçlanma yöntemlerinden farklı olarak anapara ve faiz gibi geri ödeme yükümlülüğü taşımamış oluyor. Özellikle yatırımların finansmanında, üretim ve istidama önemli bir katkı sağladığı kesin. Özetle, şirketler için halka açılma olanağı, özellikle enflasyonist ortamda düşünüldüğünde önemli bir finansal kaynak oluşturuyor.

2022 yılı için aktif alt limit 450 milyon TL

Gelelim şimdi bunları neden anlattığıma... Covid'in ardından halka arzların hızlandığını söylemişim. Halk arz olmak isteyen firmalar için Sermaye Piyasaları Kurulu (SPK) her sene sonunda yeni yılda yapılacak başvurulara istinaden aktif ve senelik hasılat yönünden olmak üzere alt limitler getirir. 2022 yılında ilan edilen bu alt limitler 2021 yılı için hasılat açısından 60 milyon TL, aktif yönünden 100 milyon TL'ydı. Ancak 30 Aralık 2022 tarihinde yayınlanan SPK bülteni ile beraber hiçbir zaman SPK geçmişinde karşılaşmamış şekilde 2021 ve 2022 yılları için olan alt limitleri de yeniden değerlendirilmiş ve iki yıl için ayrı ayrı belirlenmeler yapılmış.

Gelinen noktada 2021 yılı için hasılat alt limiti 180 milyon TL, aktif alt limiti 300 milyon TL, 2022 yılı için hasılat alt limiti 270 milyon TL, aktif alt limit 450 milyon TL olarak belirlendi. Hem limit revizesinin Covid-19 pandemisinin tüm sektörlerde etkilerinin sürdüğü 2021 yılı için yeniden yapılması hem de 2022 yılı için Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ilan edilen yüzde 122,93'lük yeniden değerlendirme oranının çok üstünde olması bir hayli şaşırtıcı bir tablo ile iş dünyasını karşı karşıya bırakmış oldu. Bu gelişme özellikle orta ölçekli firmaların halka açılmasını bir hayli zor duruma getirdi. Bir tarafta yeni Türkiye ekonomisi modelinden bahsederken, öte yandan halka açılımı bu denli zor duruma getirmek bana göre çelişki doğurmuş durumda.

Bu yıl beklenenin altında bir halka açılım gerçekleşecek

2023 için halka açılım planlarını yapan firmaların, yatırım kararlarını ve dolayısı ile yaratacakları istihdam konusunu gözden geçirmeleri gerekecek. Eminim pek çok firmanın hesapları tutmadı ve bu yıl beklenenin altında bir halka açılım gerçekleşecek. Gerek SPK'dan, gerekse Borsa İstanbul'dan uygulamanın sebebi hakkında herhangi bir açıklama her ne kadar gelmemiş olsa da tahmin edilebilir çok zor değil. Geçtiğimiz yıl gerçekleşen yoğun halka açılmanın yarattığı iş yükünü frenlemenin yanı sıra, halka açılan firma sayısının çoğalmasının dış borsalarda ve piyasalarda firmalarımızın sermaye sıkıntısı yaşadıklarını göstergesi olarak alınmış bir karar olması da muhtemel.

SPK'dan bu konuda bir açıklama gelir mi, bir değişiklik düşünülmü mü bilmem, herhangi bir yoruma da rastlamadığımı belirtmeliyim. Ancak olması gerekenin, düzenlemenin tekrar değerlendirilmesi ve limit düzenlemelerine ilişkin artışın yeniden değerlendirme oranına çekilmesi olduğunu belirtmeliyim. Aksi halde ne yazık ki pek çok firma haksızlığa uğramış olacak.

Hububat sektörü kuraklığın tahıl üretimine etkisinin sınırlı olmasını bekliyor

Bahar yağmurları buğdayın kaderini belirleyecek

Hava sıcaklıklarının yüksek seyretmesi hububat sektöründe tahıl üretimine yönelik tedirginliği artırdı. Fakat sektör temsilcileri, nisan ve mayıs aylarındaki yağışların normal seyretmesinin kuraklıktan kaynaklanan verim kaybını azaltacağını belirtiyor.

Havanın mevsim normalleşmesinin üzerinde seyretmesi kuraklığı tarım ürünlerine olan etkisi konusunda endişe yaratıyor. Hububat sektörü temsilcileri, mevcut kuraklığın tahıl üretimine etkisinin sınırlı olmasını bekliyorlar. Ülke genelinde ekilen tahılların çimlenme döneminde aldıkları yağış sayesinde topraktan çıkışlarında bir sorun yaşanmadığını belirten sektör temsilcileri, şu anda yaşanan kuraklığın rekolteye etkisinin sınırlı kalacağını ancak nisan ve mayıs aylarındaki yağışların ürünün büyümesi için kritik olduğunu bildirdi.

Uluslararası Un Sanayicileri ve Hububatçılar Birliği (IAOM) Avrasya Başkanı Eren Günhan Ulusoy, bugünkü kuraklık şartlarının tahıl açısından tedirgin edici olduğunu ancak nisan ve mayısta alınacak yağışlarla bunun telafisinin mümkün olacağını söyledi. Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) uyguladığı 7 bin 400 liralık müdahale alım fiyatının, çiftçiyi üretime yönlendirdiğini ifade eden Ulusoy, "Bu sayede önceki yıllarda çok daha az ürettiğimiz yıllık 17,6 milyon tonluk buğday sezonuna göre bugünkü şartlarda üretimin biraz daha artmasını bekleyebiliriz" dedi.

TMO destekte bulunacak

Ulusoy, kuraklığa karşı önlemler alındığını, mayıs ayı sonuna kadar TMO'nun destekte bulunacağını aktararak, şunları kaydetti: "Şu anda yağışlarda mevsim normalleşmesine göre gerileme yaşansa da buğday ekilen alanlarda bir miktar artış olmasını bekliyoruz. Burada TMO'nun enflasyon üzerinde verdiği alım fiyatlarının etkili olmasını bekliyoruz. Uzun yıllar ortalamamız 20 milyon tonda olmasına rağmen son 3 yıldır bunun altında gerçekleşiyoruz. Bir önceki yıl 17,6 milyon ton, geçen yıl 19,5 milyon ton buğday üretimi gerçekleşti. Buğdayın çimlenme dönemindeki, kasım ayındaki yağışlar gibi, büyüme ve başaklanma döneminde, yani nisan ve mayısta da yağışların olumlu gitmesini bekliyoruz. Böyle olursa rekoltede sorun çıkmayacağı düşüncesindeyiz. Ancak hava şartlarının hep olumsuz gitmesi bizi kötü bir tabloyla baş başa bırakabilir." Ulusoy, ilerleyen aylarda bu dönemdeki yağış azlığının telafi edilebileceğini belirterek, şu anda rekolte düşüklüğünden bahsetmek için henüz erken olduğunu söyledi.

Yağışlar olumsuzluğu azaltacak

Hububat Tedarikçileri Derneği Başkanı Gülfem Eren de TMO'nun 2022'de uyguladığı buğday alım fiyat ve politikalarının 2023'te çiftçileri buğday ekimine yönlendirdiğini belirtti. Bu kapsamda içinde bulunulan tarım sezonunda buğday

IAOM Avrasya Başkanı Eren Günhan Ulusoy:

"Buğdayın çimlenme dönemindeki yağışlar gibi, büyüme ve başaklanma döneminde de yağışların olumlu gitmesini bekliyoruz"

HUBUDER Başkanı Gülfem Eren:

"İlkbahar yağışlarının normal seyretmesi halinde kuraklıktan kaynaklanan verim kayıplarının azalacağı düşüncesindeyiz"

İHBİR Başkanı Kazım Taycı:

"10 milyon ton buğday stokumuz var. Tahıl Koridoru'nu yönettiğimiz için bir kriz durumunda tedarik sıkıntısı çekeceğimizi zannetmiyorum"

ekiminin yüzde 3-5 civarında arttığını aktaran Eren, sözlerini şöyle sürdürdü: "Buğday ekilişleriyle birlikte yurt genelinde çimlenme ve çıkışlar normaline yakın gerçekleşti. Ancak bitki, gelişimi için gerekli olan nem ve soğuklanma ihtiyacını aralık ve ocak aylarındaki yetersiz yağmur ve kar nedeniyle tam sağlayamadı. Bugün itibarıyla bitki için meteorolojik kuraklık var ise de tarımsal kuraklık bulunmamakta. Dolayısıyla ocak sonu ve şubat başındaki olası yağmur ve kar yağışlarının mevcut olumsuzluğu büyük ölçüde gidereceği, ilkbahar yağışlarının da normal seyretmesi

halinde kuraklıktan kaynaklanan verim kayıplarının azalacağı düşüncesindeyiz."

İmkani olan çiftçilerimiz mahsullerini sulamalı

Gülfem Eren, imkanı olan çiftçilere şu anda yağmur ve kar yağana kadar mahsulü sulamaları tavsiye edilerek, "Ancak orta ve uzun vadede sulanabilir tarım alanlarının artırılması, kuraklığa dayanıklı buğday çeşitlerinin geliştirilmesi ve çiftçilerin bu çeşitlerin ekilişi için teşvik edilmesi, mısır gibi su kaynaklarını aşırı tüketen bitkilerde üretim planlamasının mutlaka yapılması ve gerekirse sınırlandırılması, sulama sistemlerinde damlama yöntemine geçilmesi, su kullanım bilincinin geliştirilmesi gibi politikaların geliştirilmesi gerekmektedir" dedi.

Kuraklık sorunu ciddi boyutlara ulaştı

İstanbul Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İHBİR) Yönetim Kurulu Başkanı Kazım Taycı ise Türkiye'de kuraklığın ciddi boyutlara ulaştığını vurguladı. Kuraklığa rağmen hububat üretiminde umutlarını koruduklarını ifade eden Taycı, "Nisan ayına kadar yağışların normal seyrine döneceği kanaatindeyiz. Hububat konusunda şu an için herhangi bir sorununuz yok. Sadece şöyle önemli bir problemimiz

var; bu yağışların çok az olması ve ciddi suya ihtiyaç duyan çeltik için su miktarının yeterli olmamasından dolayı rekoltede ciddi bir sıkıntı olabilir. Bunu da şu anda gözlemliyoruz." diye konuştu. Taycı, buğday ekiminin yapıldığı ekim ayında yeterli yağış alındığını belirterek, şunları kaydetti: "İçinde bulunduğumuz dönemde kar yağışları olursa buğday üretiminde kuraklık sebepli bir sıkıntı yaşanmayacak. Şu an yaklaşık 10 milyon ton buğday stokumuz var. Hali hazırda Tahıl Koridoru'nu yönetiyor olmamızdan ötürü herhangi bir kriz durumunda tedarik sıkıntısı çekeceğimizi zannetmiyorum. Rusya olan iyi ilişkilerimizden dolayı ihtiyaçlarımızı ivedi bir şekilde karşılayabiliriz."

2023 ihracat hedefi 15 milyar dolar

Kazım Taycı, 2023'e sektör olarak iyi bir başlangıç yaptıklarını, bu yıl olağan dışı krizler beklemediklerini, ihracatta herhangi bir ülkede olumsuzluk yaşanması durumunda alternatif pazarlara yönelme kabiliyetleri bulunduğunu söyledi. Taycı, 2022 yılını 11,5 milyar dolar ihracatla kapattıklarını hatırlatarak, "Yaklaşık yüzde 30 artışla 2023'te 15 milyar doları kendimize hedef olarak belirledik. Çok büyük aksiliklerin olmaması durumunda bu rakamı yakalayacağımızı düşünüyoruz." dedi.

Tüketici güveni 16 ayın zirvesinde

Tüketici güven endeksi ocakta aylık bazda yüzde 4,6 artarak 79,1 olurken bu rakam 2021'den beri en yüksek seviye olarak kayıtlara geçti. Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan Tüketici Gü-

ven Endeksi, Ocak ayında bir önceki aya göre yüzde 4,6 oranında arttı; Aralık ayında 75,6 olan endeks, Ocak ayında 79,1 oldu. Mevcut dönemde hane-nin maddi durumunu gösteren endeks 57,4'ten 61,6'ya, gelecek 12 aylık dönemde hane-nin maddi durum beklentisini ölçen endeks 75,4'ten 79,9'a, gele-

cek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi 77,3'ten 82,7'ye yükseldi. Ömrü 3 yıl ve üzerinde olan, ancak pahalı ürünler olan dayanıklı mal alma fikrinde ise azalma oldu. Endeks 92,6'dan 92,2'ye geriledi.

Hazine iki tahvile 43,6 milyar TL borçlandı

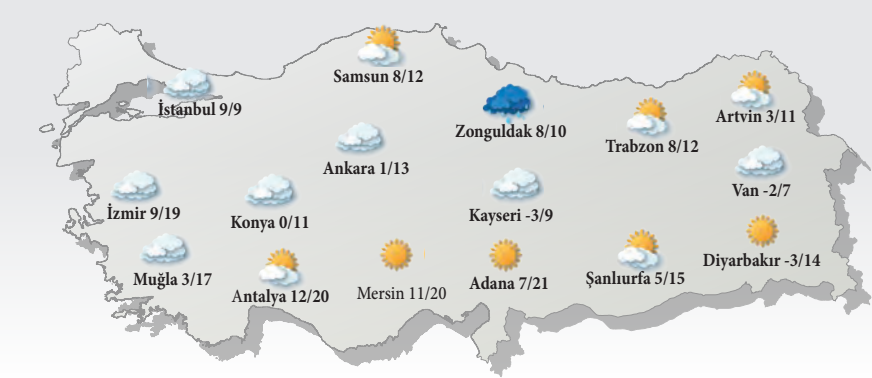
Hazine ve Maliye Bakanlığı Ocak ayı iç borçlanma programına iki tahvile devam etti. Hazine 2 ihalede yaklaşık 43,6 milyar lira borçlandı. Bakanlık ilk ihalede, 3 yıl (1211 gün) vadeli, 3 ayda bir kupon ödemeli, TLREF'endeksli devlet tahvilinin yeniden ihracını yaptı. Nominal teklifin 7 mil-

yar 10,5 milyon lirayı bulduğu ihalede, nominal satış 3 milyar 480,5 milyon lira, net satış 3 milyar 274,2 milyon lira olarak gerçekleşti. İhalede dönemsel faiz yüzde 4,11 olarak belirlendi. Kamudan teklifin gelmediği ihalede, piyasa yapımcılarından 376 milyon liralık teklif alındı ve bu kesime 250 milyon liralık

satış yapıldı. İkinci ihalede de 5 yıl (1659 gün) vadeli, 6 ayda bir kupon ödemeli, sabit kuponlu devlet tahvilinin yeniden ihracı gerçekleştirildi. İhalede bakiye yüzde 9,67, bileşik faiz yüzde yüzde 9,9 oldu.

Hazine böylece, iki ihalede toplam 43 milyar 576,3 milyon lira borçlandı.

NAMAZ VAKİTLERİ

	İMSAK	GÜNEŞ	ÖĞLE	İKİNDİ	AKŞAM	YATSI
İstanbul	06:46	08:15	13:21	15:54	18:17	19:40
Ankara	06:30	07:57	13:06	15:41	18:04	19:26
İzmir	06:51	08:16	13:28	16:07	18:30	19:50
Bursa	06:45	08:13	13:21	15:55	18:19	19:41
Trabzon	06:03	07:32	12:38	15:11	17:34	18:57
Antalya	06:36	07:59	13:14	15:57	18:20	19:38
Gaziantep	06:09	07:32	12:47	15:30	17:53	19:11

Gazeteci Orhan Erinc vefat etti

Cumhuriyet Gazetesi eski genel yayın yönetmenlerinden, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti eski başkanı, 2009 Burhan Felek Basın Hizmet Ödülü ve Basın Şeref Kartı sahibi Orhan Erinc vefat etti. Erinc'in cenazesi bugün saat 11:00'de İstanbul Çağaloğlu'ndaki TGC binası önündeki törenin ardından Şakirin Camisi'nde kılınacak

öğle namazından sonra Merdivenköy Mezarlığı'nda toprağa verilecek. Erinc, TGC'de üç, Türkiye Gazeteciler Sendikası'nda da iki dönem başkanlık yaptı. Bugün, 30 yıl önce bombalı bir suikastle katledilen usta gazeteci Uğur Mumcu için de Ankara ve İstanbul'da anma törenleri düzenlenecek.

Ekonomiye değer katanlar ödülleri Erdoğan'dan aldı

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nın (BTSO) Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın katılımıyla düzenlediği '48. Ekonomiye Değer Katanlar' ödül töreninde ihracat, sektör liderleri, gelir vergisi ve kurumlar vergisi kategorilerinde 39 ödül sahiplerini buldu.

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nın bu yıl 48'incisini düzenlediği Ekonomiye Değer Katanlar ödül töreninde, ihracat kategorisinde Oyak Renault, gelir vergisinde Şükrü Karagöl, kurumlar vergisi kategorisi ve sektör lideri olarak Özdelek Alışveriş Merkezleri ödül aldı. Törende konuşan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Dünya krizleri konuşurken, biz ihracatta 254 milyar dolara ulaşmamızı, tarihi başarıları konuşuyoruz" dedi. BTSO Başkanı İbrahim Burkay da göreve geldikleri 2013'ten

bu yana 'Bursa Büyürse Türkiye Büyür' vizyonu ile başarı hikayeleri yazdıklarını söyledi.

4 kategoride 39 ödül verildi

Gecede ihracat kategorisinde ödül alan firmalar Oyak Renault, Tofaş, Bosch, Aunde Teknik, Borçelik, Döktaş Dökümcülük, Karsan, Sönmez Çimento ve Durmazlar Makine; Kurumlar ve Gelir Vergisinde ödül alanlar Bursagaz, Contitech Lastik, Göliplik Şeremet, Polyteks, Pro Yem, Rollmech Automotive, Rudolf Du-

raner, Atila Efe, Hikmet Oral, Mehmet Celal Gökçen, Sabahattin Gazi-oğlu ve Şükrü Karagöl oldu. Sektör Liderleri kategorisinde ise Beyçelik Gestamp, Buray Kimya, Bursa Çimento, Burulaş, Çilek Mobilya, Ekonomik Yetkili Müessese, Eskapet Ambalaj, Gempport Gemlik, Karataş Sac, Korteks Mensucat, Nurel Medikal, Serra Sünger, Sultan Yetkili Müessese, Sütaş, Türk Prysmian, Özdelek Alışveriş Merkezleri, Yazaki Systems ve Yeşim Satış Mağazaları ödüle layık görüldü.

Üç milli fırkateyn eş zamanlı üretilecek

Türk mühendisleri tarafından dizayn edilen ilk Türk fırkateyni TCG İstanbul'un devamındaki üç fırkateyn için çalışmalar başlıyor. Türk savunma sanayisi, özel sektör tersanelerinin üretim gücünden yararlanarak üç milli fırkateyni eş zamanlı üretip, Deniz Kuvvetleri Komutanlığının hizmetine sunacak.

MİLGEM Ada sınıfı korvetlerinin ikinci faz devamı niteliğinde olan MİLGEM İstif (İ) Sınıfı Fırkateyn Projesi'nin ilk gemisi TCG İstanbul'un inşası sürerken 6, 7 ve 8'inci gemiler için çalışmalar başlıyor. MİLGEM Projesi'nin seyri ve İ sınıfı fırkateynlerin inşasına ilişkin değerlendirmede bulunan Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı İsmail Demir, üç İ Sınıfı Fırkateyn Tedariki Projesi'nin Anadolu, Sedef, Sefine, TA-İS Ortak Girişimi Ticari İşletmesi ve STM Savunma Teknolojileri Mühendislik ve Ticaret AŞ İş Ortaklığı ile gerçekleştirilmesine karar verildiğini söyledi. Proje kapsamında bu iş ortaklığında yer alan Anadolu, Sedef, Sefine tersanelerinin her birinin eş zamanlı bir adet İ sınıfı fırkateyni inşa etmesinin planlandığını belirten Demir, son yıllarda hem yurt içinde hem de yurt

dışında gerçekleştirilen askeri gemi projeleri sonucu özel sektör tasarım ofisleri/tersanelerinin, askeri gemi tasarım ve inşasında oldukça ilerleme kaydettiğini bildirdi. Demir, söz konusu işletmelerin proje yönetimi ve kalifiye iş gücü ile birlikte finansal yapılarını da geliştirdiğini, askeri gemi inşaj projelerine yönelik proje ve risk yönetimini başarıyla icra edebilecek bilgi ve tecrübeye ulaştığını dile getirdi.

36 ayda teslim edilecek

İ sınıfı fırkateynlerin özel sektör tersaneleri tarafından inşa edilmesinin sağlanacağı faydalara dikkati çeken Demir, şu değerlendirmede bulundu: "Gemilerin inşasının, sürdürülebilir bir askeri gemi inşaj sanayisi oluşturabilmek için özel tersanelerin üretici sıfatıyla yer aldığı bir modelle yürütülmesinin uygun olduğu değerlendirildi. Bununla birlikte, bu modelle üç gemi için teslim süresinde avantaj sağlanacak, askeri gemi inşasında özel sektör tersanelerinde bilgi ve tecrübe birikimi tutulacak ve pekiştirilecek, sektörün yetenek bazlı büyümesi ve sürdürülebilirliği desteklenecek, ihracat potansiyeli yüksek nitelikli bir ürün ortaya konulacak, ölçek ekonomisine katkı sağlanacak. Üç gemi-

Mukavemet Türk enerji filosuna katılıyor

Türkiye'nin enerji filosunun son üyesi "Mukavemet" gemisi, şubat ayında ilk görevine çıkacak. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, Karadeniz'de keşfedilen 710 milyar metreküplük doğal gazı karaya çıkartmak için çalışmaların son hızıyla devam ettiği kaydedildi. Açıklamada; "Dünyada sadece 5 ülkede bulunan bu enerji filosu her geçen gün gücüne güç katıyor. Su altı inşaat gemisi olarak geçen Mukavemet, daha çok su altında devam eden operasyonlara destek verecek. Yaklaşık 100 metre uzunluğunda, 21 metre genişliğindeki gemide 2'den fazla su altı robotu aynı anda çalıştırılabilir" ifadelerine yer verildi.

nin 36 ayda teslimi planlanıyor. İ sınıfı fırkateynlerin ilki TCG İstanbul'da yerlilik oranı yüzde 75 seviyesinde bulunmakta. Bununla birlikte projede 80 civarında, büyük çoğunluğu yerli alt yüklenici görev alıyor. Projede çalışan toplam firma sayısı ise yaklaşık 200."

Yerli turist 63,3 milyar TL harcadı

Yerli turistlerin Temmuz-Eylül 2022 döneminde yurt içinde yaptığı seyahat harcamaları, 2021'in aynı dönemine göre yüzde 112,6 artışla 63 milyar 366 milyon 190 bin lira olarak kaydedildi.

Türkiye İstatistik Kurumu, 2022'nin üçüncü çeyreğine ilişkin "hane halkı yurt içi turizm" verilerini açıkladı. Buna göre, geçen

yılın üçüncü çeyreğinde, yurt içinde 19 milyon 156 bin kişi seyahat etti. Seyahate çıkanların bir ve daha fazla geceleme kaydıyla ülke içinde yaptıkları toplam seyahat sayısı, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 1,1 yükselişle 23 milyon 384 bin olarak gerçekleşti. Ortalama geceleme sayısı 9,6 olurken seyahat başına ortalama harca-

ma ise 2 bin 710 lira olarak kayıtlara geçti.

Harcamalar yüzde 112,6 arttı

Yerli turistlerin yurt içinde yaptıkları seyahat harcamalarının tutarı, geçen yılın üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 112,6 artarak 63 milyar 366 milyon 190 bin lirayı buldu.

GELENEKSEL VE DİJİTAL MEDYA TEK BİR TIKLA PARMAĞINIZIN UCUNDA!

Ajans Press, markanız hakkında tüm mecralarda yer alan haberleri yapay zekâ modülleri ile takip ederek her sabah size toplu haber sunumu yapıyor.

AJANS PRESS
medyadaki gözünüz

444 7 212
info@ajanspress.com.tr

AjansPressMT Instagram Facebook Twitter

Stratejik
DüşünceProf. Dr. Aykut
GÜL2023 yılının fırsatları
ve tehditleri-1

Tüm dünyayı olduğu kadar ülkemizi de zorlu bir yıl bekliyor. Aslında ülkemiz için, alışlageldiği üzere, daha fazla riskler ve belirsizliklerle dolu bir yıl.

Küresel güçlerin gözleri üzerimizde... Savunma sanayiindeki başarılar, tam bağımsızlık yönünde atılan adımlar ve özellikle de gıda güvenesi konusunda kilit rol oynayan bir ülke olan Türkiye, doğal olarak tüm şimşekleri de üzerine çekiyor.

Rusya-Ukrayna savaşının neden olduğu insani dramlar ve dünya ekonomisinde artan kırılganlıklar... Bu süreçte Tahıl Koridoru ile bugüne kadar 18 milyon ton tahılın transferinin sağlanmasında baş rolü oynayarak giderek daha saygın, güvenilir ve cazibe merkezi bir ülke haline gelmemiz, yeni sorumlulukları ve tehditleri de beraberinde getiriyor.

İklim değişimi ve gıda israfı

Önceki gün Tarım ve Orman Bakanımız Prof. Dr. Vahit Kirişçi'nin de katıldığı Berlin Tarım Bakanları Konferansı'nın ardından yayınlanan bildiride, "Tarım ve gıda sektörlerinin sürdürülebilir şekilde üretim yapmalarını, yeni koşullara uyum sağlamalarını, risklerle başa çıkma becerilerini geliştirmelerini, sosyal olarak daha adil olmalarını ve krizlerden daha hızlı ve daha iyi çıkmalarını sağlayarak sürdürülebilir, kapsayıcı, verimli ve dirençli gıda sistemlerini teşvik etmeyi taahhüt ediyoruz" ifadesi yer aldı. Sonuç bildirgesinde, iklim krizinden etkilenen bölgelerde açlık ve yetersiz beslenmenin çatışma ve zorunlu göç de dahil olmak üzere her türlü eşitsizliği körüklediği vurgusu yapıldı. Ayrıca yüksek oranlardaki gıda kayıplarının önlenmesi gerektiğine de dikkate çekildi.

Bu noktada, iklim değişiminin ve gıda israfının baş sorumlularının Batı dünyası olduğu tespiti yapmak gerekiyor. Açlığın olduğu bölgelerdeki insanlar, ellerindeki gıdanın her zerresini tüketmek zorundalar. Başta ABD olmak üzere gelişmiş (!) Batı, ürettiği gıdanın önemli bir kısmını israf ediyor.

Doğal Kaynaklar Savunma Konseyi'nin 2012 tarihli yayınladığı raporunda, ABD'de üretilen gıdaların yaklaşık yüzde 40'ının yenmediğini ortaya koydu. Raporda, "Bu, her yıl kişi başına ortalama 180 kg gıda demektir. Bu sadece sorumsuzluk değil, aynı zamanda oldukça pahalı. Yenmemiş gıdaların yetiştirilmesi, işlenmesi, taşınması ve bertaraf edilmesinin yıllık tahmini maliyeti 218 milyar dolardır ve dört kişilik bir haneye yıllık ortalama 1800 dolara mal olmaktadır... Bu aslında gıdanın da ötesinde kaynak kullanımı sorunu. En sürdürülebilir uygulamalarla bile, gıda sistemimiz muazzam kaynaklar kullanır... Yiyecekleri tüketmezsek bu kaynaklar boşuna kullanılmış olur. Atık yiyecekler aynı zamanda iklim değişikliğine önemli bir katkıda bulunuyor ve 37 milyon otomobilden daha fazla sera gazı emisyonu üretiyor. Bu sera gazlarının çoğu gıda üretiminde salınır, ancak bir kısmı, gıda çöplüklerde çürürken metan olarak salınır. Aslında, bugün çöplüklere bir numaralı katkıda bulunan gıdadır."

Birleşmiş Milletler Çevre Programı'nın Gıda İsraf İndeksi 2021 Raporu'na göre, küresel sera gazı emisyonunun yaklaşık olarak yüzde 10 kadarı gıda israfından kaynaklanıyor.

Bu israfın önemli bir kısmına gelişmiş ülkelerin neden olduğu düşünüldüğünde, bu konuyu az gelişmiş ülkeler aleyhine düzenlemelerle gündemde tutan Batı'nın gıda israfını önleme konusunda öncelikle üzerine düşeni yapması gerektiği görülür.

Gıda israfı, tarladan çatala kadar olan süreçte üretilen gıdanın insanlar tarafından tüketilememesi anlamına geliyor.

Gıdaların hasat veya nakil sırasında ezilmesi, çürümesi ve bozulması gıdanın israf edilmesine yol açmaktadır. Elbette israf sadece tarla veya marketlerde gerçekleşmiyor. Lokantada tabakta bırakılan yemek artıkları, ihtiyaç listesi yapmadan alışverişe çıkarak gereğinden fazla gıda alarak çürümeye yüz tutulanlar da gıda israfına neden olan etkenler olarak sayılabilir. En yüksek gıda israfı maalesef evlerimizde gerçekleşiyor.

(Devam edecek)

Hazine'den yeni konut
alacaklara rekor destek

Yeni Konut Finansmanı Programı kapsamında konut alacak vatandaşlara ilk 3 yıl boyunca sağlanacak destek kapsamında Hazine tarafından 2023 yılında 442 milyar liraya kadar kaynak aktarılabilir.

MAKRO BAKIŞ

Naki BAKIR

naki.bakir@dunya.com

Ekonomi yönetiminin orta gelirli lirlileri düşük faizle ev sahibi yapmak üzere başlattığı "Yeni Konut Finansman Programı" kapsamında, konut alacak vatandaşların taksit ödemelerini kolaylaştırmak amacıyla Hazine tarafından yapılacak katkı tutarının, 2023 yılında 442 milyar liraya kadar ulaşabileceği hesaplandı.

AK Parti milletvekillerince TBMM Başkanlığı'na sunulan, 4749 Sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna "geçici madde" eklenmesine ilişkin yasa teklifine göre, vatandaşların konut sahipliğinin artırılması ve konut arzının geliştirilmesi amacıyla, Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenecek bir kamu bankası aracılığıyla ilgili bankalara nakit kaynak aktarılacak. Bu çerçevede vatandaşların kullanacakları konut kredilerinde ilk 3 yıl boyunca gelirlerinin belirli bir düzeyinde taksit ödemesi yapabilmelerini sağlamak amacıyla ve ileride geri ödenmesi koşuluyla Hazine tarafından katkı sunulacak.

Söz konusu katkı, daha önce satılmamış ve yüklenici firmaların müliyetinde olan konutlar ile henüz başlanmamış veya yapımı devam eden konut projelerinden konut satılacaklara verilecek.

Yıllık üst limit 442 milyar

Bu kapsamda bir yıl içinde sağlanacak konut finansmanının toplam anapara tutarı, ilgili yıl merkezi yönetim bütçe kanununun 1'inci maddesi, 1'inci fıkrası, "a" bendi ile

belirlenen (genel bütçe) başlangıç ödeneklerinin yüzde 5'ini geçmeyecek. Cumhurbaşkanı bu tutarı bir katına kadar artırmaya yetkili olacak.

2023 Mali Yılı Bütçe Kanununun ilgili bendinde yer alan 4 trilyon 423,3 milyar liralık genel bütçe ödeneklerinin yüzde 5'i baz alındığında bu yıl içinde konut finansmanına sağlanacak. Hazine desteğinin üst sınırı 221 milyar 165 milyon liraya denk geliyor. Bu tutarın, Cumhurbaşkanınca bir kata kadar artırılması durumunda Hazine, 2023 yılında yeni konut alacak vatandaşların taksit ödemelerine katkı için bankalara toplam 442 milyar 330 milyon liraya kadar kaynak aktarabilecek.

Hazine borçlanarak fonlayacak

Ancak Hazine, konut finansmanı için öngörülen kaynak bütçede olmadığı için bunu borçlanarak aktaracak.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca sağlanan finansmanın menkul kıymetleştirilmesi amacıyla kamu kuruluşları ve kuracakları fonlara ikrazen (borç/ödünç verme yoluyla) özel tertip DİBS ihraç etmeye ve onlar tarafından çıkarılacak varlığa dayalı menkul kıymetlerin alınması karşılığında özel tertip DİBS ve kira sertifikaları ihraç edilecek. Bu ihraçlar ile bunların vade ve faizlerini belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkili olacak. Bu kapsamda ihraç edilecek özel tertip DİBS ve kira sertifikaları için Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin mevcut ya

da yeni açılacak tertiplerine ödenek eklemeye Hazine ve Maliye Bakanı yetkili kılınacak.

Hazine'nin bir takvim yılı içinde gidebileceği net borçlanma üst limiti, 4749 Sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 5'inci maddesinde "Mali yıl içinde yılı bütçe kanununda belirtilen başlangıç ödenekleri toplamı ile tahmin edilen gelirler arasındaki fark (bütçe açığı) miktarı kadar net borç kullanımı yapılabilir" şeklinde hükme bağlanıyor.

2023 Bütçe Kanununda başlangıç ödenekleri toplamı 4 trilyon 469,6 milyar lira olarak bağlanırken, toplam bütçe gelirleri 3 trilyon 810 milyar lira olarak öngörüldü. Buna göre Hazine'nin 2023 yılındaki borçlanma limiti 659,6 milyar liralık bütçe açığı kadar. Yüzde 5'lik artırım yetkisi kullanılırsa bu tutar 692,6 milyar lira düzeyine çıkacak.

Ancak konut finansmanı için verilen teklif bu şekilde yasalarsa, vatandaşlara konut alımları için yapılacak katkının finansmanı dolayısıyla Hazine'nin yapacağı net borçlanma, söz konusu limitlerle ilişkilendirilmeyecek. Başka deyişle bu kapsamda ihraç edilecek özel tertip DİBS ve kira sertifikaları Kamu Finansman Kanunu'nun söz konusu maddesindeki net borçlanma limiti-ne tabi olmayacak.

Hazine katkısının şartları

Bir gerçek kişi için ilk üç yıldaki finansman taksit tutarının gerçek kişinin hane gelirinin yüzde 30'unu aşan kısmı kadar Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine bu amaçla konulacak ödenek tertibinden, belirlenen kamu bankasının talebi üzerine katkı aktarılacak.

Yüzde 30'luk oranı yüzde 30-50 arasında belirlemeye, üç yıllık süre-

yi bir yıla kadar indirmeye Cumhurbaşkanı yetkili olacak.

Bu kapsamdaki konut finansmanları 31 Aralık 2023 tarihine kadar kullanılabilecek, Cumhurbaşkanlığı bu süreyi 31 Aralık 2024'e kadar uzatmaya yetkili olacak.

Konut satış bedeli üzerinden yüzde 5 katkı payı, yüklenici firma hesabından veya finansman tutarından tahsil edilerek finansmanı sağlayan bankalarda geçici hesaplara aktarılacak. Bu tutarlar bir yıla kadar finansman taksitlerinin ödemelerinde kullanılacak.

Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde bu tutarın bir kısmı ya da tamamı finansman anapara tutarından peşin olarak indirilebilecek, bir yıllık süre ise üç yıla kadar uzatılabilecek. Tahsil edilen tutar, hiçbir şekilde yükleniciler tarafından geri istenemeyecek.

Belirlenen kamu bankası, her ayın ilk beş iş günü içinde, bulunulan aya ilişkin toplam katkı tutarını bir icmal listesi ile Bakanlığa bildirecek.

Bakanlık talep edilen katkı tutarını, bildirim yapılan ayın 15'ini izleyen ilk iş günü anılan bankaya, icmal listesini esas alarak aktaracak. Katkının aktarım günü ile finansmana ilişkin taksit ödemeleri bankalarca aynı gün olarak belirlenecek.

Bu kapsamda edinilen taşınmazlar, 5 yıl süreyle tescilsiz edinim durumları dışında devir ya da temlik veya satış vaaatine konu edilemeyecek.

Katkıların geri ödeme tutarları, geri ödemenin başlayacağı tarihe kadar, finansmanın faiz oranı üzerinden basit faiz yöntemiyle hesaplanacak.

Bankaların, geri ödeme tutarlarını katkıdan yararlananlara rücu etme hakkını kullanması durumunda geri ödemelerin başlamasından sonra ek bir faiz oranı uygulanmayacak.

50 bin konut için Hazine katkısının maliyeti bu yıl 2.75 milyar TL

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda yapılan Yeni Konut Finansman Programı'na ilişkin kanun teklifinin etki analiz sunumuna göre, 50 bin konut için Hazine katkısının maliyetinin bu yıl 2,75 milyar lira; bu yıl, 2023 ve 2025 yılları için toplam 18 milyar 220 milyon lira olacağı öngörülmüş. Meclis Plan ve Bütçe Komisyonunda, Yeni Konut Finansman Programı'na ilişkin Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzen-

lenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin görüşmeleri sürüyor.

Teklifin etki analizine göre, vatandaşların kullanacakları konut finansmanlarında, ilk 3 yıl boyunca gelirlerinin belirli bir düzeyinde taksit ödemesi yapabilmelerini sağlamak adına Hazine tarafından geri ödeme koşuluyla ve yüklenici tarafından geri ödemesiz katkı sunulacak.

Düzenlemeyle program kapsa-

mında faiz oranı/kar payı, vade, finansman tutarı, hane gelirine ilişkin sınırlamalar gibi özelliklerin belirlenebilmesi için Cumhurbaşkanına yetki veriliyor. Program kapsamında uygun koşullarda sağlanacak finansman için Hazine tarafından uygun finansman enstrümanlarıyla kaynak sağlanması planlanıyor. Program çerçevesinde ilk aşamada 2 milyon liraya kadar 0,69; 2 milyon lira ile 4 milyon lira arası için 0,79; 4 milyon lira ile

5 milyon lira arasındaki krediler için 0,99 faiz oranı/kar payı ile finansman kullanılması öngörülmüş. Program kapsamında bu yıl 100 bin konut için finansman kullanılacağı varsayıldığında ve bu konutların yaklaşık yarısının bankalar tarafından esnek ödeme planı ile sunulacağı öngörüldüğünde, 50 bin konut için kullanılacak finansman için Hazine katkısı sağlanması tahmin ediliyor.

İlk 3 yıl için Hazine katkısı pro-

jeksiyonuna göre, bu yıl için Hazine katkısının toplam maliyetinin 2,75 milyar lira olması bekleniyor. 100 bin konutun tamamı için Hazine katkısı alınması durumunda ise bu tutar en fazla 2 katına çıkabilecek. Hazine katkısının maliyetinin, 50 bin konut için 2024 yılında 8 milyar 580 milyon lira, 2025 yılına 6 milyar 890 milyon lira; 2023, 2024 ve 2025 yıllarında toplam 18 milyar 220 milyon lira olması öngörülmüş.

1 <https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/tarim-bakanlarindan-kuresel-gida-guvenligi-cagrisi/2793809#!>

2 <https://www.nrdc.org/resources/wasted-how-america-losing-40-percent-its-food-farm-fork-landfill>

3 <https://gida.israfi.com>

Bertan
KAYA

Şirketinizi geleceğe nasıl hazırlıyorsunuz?

Bu sorunun şirketlerin geleceği açısından kritik önemde olduğunu düşünüyorum. Bu yüzden patronlar ve tepe yöneticilere sürekli soruyorum. Cevaben bana kurumsallaşma çabalarını, ERP'ye nasıl geçtiklerini, hafta sonu bir otelde iki gün gerçekleştirdikleri strateji çalıştaylarını ya da kısa zaman önce çağırdıkları teknoloji gurusu motivasyon konuşmacısının sağladığı farkındalığı anlatıyorlar.

Bunlar güzel elbette ve şirkete muhakkak fayda sağlayacaktır. Öte yandan beklediğim cevaplar bunlar değil.

4. Sanayi Devrimi'ni nasıl okuyalım?

Halihazırda 4. Sanayi Devrimi dediğimiz yapay zeka dönemi içindeyiz. Bundan önce 3 sanayi devrimi yaşıydı. Birincisinde buharlı makineler, ikincisinde elektrik, üçüncüsünde bilgisayar başroldeydi. İş dünyasını ve hayatlarımızı radikal şekilde değiştiren elektrik devrimini ele alalım. 1830'lardan, 1900'lerin başına kadar sıçramalı şekilde gelişen elektrik, iş dünyasını ve yaşamaları inanılmaz şekilde değiştirdi. 1880'lerde iş hayatında buharlı makineler ile üretim yapan işletmeler sadece 30 sene sonra, 1910'un başından itibaren olabilecekleri ve elektriğin getireceği değişimi şüphesiz, hayal dahi edemezlerdi. Ancak bu işletmelerden bazıları, bu yeni teknolojileri hemen uygulamaya da sıkı şekilde takip etti. Teknoloji her açıdan rantabl hale geldiğinde ise ilk uygulayıcılar oldular.

Öte yandan ilginç şekilde o dönemde rakiplerle arayış açanlar fabrika ve işyerlerinde elektriğe ilk geçenler olmadı. O dönemlerde herkes dünyada var olan nesneleri alıp, nasıl "elektriklendirebileceğini" düşünüyordu. Etkileyici yeni düşünceler henüz ortaya çıkmamıştı. Diğer bir ifade ile elektriğin kendisi muhteşem bir inovasyon olsa da elektrik çağına uygun yeni ürün, hizmet ve iş modelleri henüz ortaya çıkmamıştı. İşte rakipler ile arayış açanlar, elektrikli bir dünyayı düşünüp, bu dünyaya özel ürün ve hizmetler tasarlayanlar oldular. Örneğin o dönemde Ford, Model- T ile geleceğin ürününü ortaya koydu. Rakipler ile arayış açtı. 3. Sanayi Devrimi içinde de Apple, Google, Amazon ve Tesla, Ford'un yaptığı devrimi kendi alanlarında yaptılar.

Bugün de durum aynı. Yapay zeka, tıpkı elektrik gibi yeni bir dönem başlattı. 1880'lerde firmalar ve insanlar ne durumdaysa bizde o durumdayız. Konuşuyoruz, tartışıyoruz, çığınca uygulamanın yollarını arıyoruz!

Üç endüstri devriminde de değişmeyen tek şey bunların dünyayı ve iş hayatını radikal şekilde değiştirmiş olması. Değişmeyen diğer şey de bunları hızlıca alıp kullananların değil, bu devrimlerin ortaya çıkaracağı geleceği tahmin edip, inovasyona dayalı değer önerileri, iş modelleri, ürün ve hizmetleri üretenlerin arayış açacak olması.

Geleceğe hazır olmak değil, geleceği şekillendirmek gerek

Şirketlerin yeni teknolojileri uygulamaya alırken, bunları amaç değil araç olarak görmesi gerekiyor. Esas yapılması gereken, yapay zeka çağında ne tür ürün veya hizmetlere ihtiyaç duyulacağını kestirmek. Bu sizin sektörünüzde veya sektörünüzün dışında kalan alanlarda olabilir.

Geleceğe uyumlanmanın değil, geleceği şekillendirmenin başarı sağlayacağı bir otuz seneye giriyoruz. Öyleyse bize üç kurumsal kas lazım. Bu üç kası güçlendirmeliyiz. Birincisi inovasyon. İkincisi strateji. Üçüncüsü ise risk yönetimi. Inovasyona dayalı stratejiler geliştirip, hızla uygulamak ve uygulamayı tehdit eden dış ve iç riskleri yönetmek, geleceği şekillendirmek açısından önemli. Peki yapay zeka? Yapay zeka inovasyon yapmanız, strateji geliştirmeniz/uygulanmanız ve riskleri yönetmeniz için sizi destekleyecek güçlü bir araç. Siz yapay zeka çağına yönelik ürün ve hizmetler geliştirerek farklılaşacak ve başarılı olacaksınız. Peki bu kaslarınızı güçlendirmek için bugün ne yapıyorsunuz?

Avrupalı enerji devleri "endişe" mektubu yolladı

Dünyaca ünlü enerji ve finans devlerinin üye olduğu EFET, Türkiye'nin Bulgaristan'la imzaladığı doğalgaz anlaşmasına yönelik tepki gösterdi. EFET, Avrupa Komisyonu ve anlaşmanın tarafı Bulgargaz'a "Endişe duyuyoruz, ayrımcılık olabilir" mektubu gönderdi.

Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin ardından küresel enerji haritası tekrar çizilmeye başladı. Avrupa ülkeleri, Rus doğalgaz ve petrolüne olan bağımlılığını azaltırken, fiyatlamada da tavan fiyat uygulaması hayata geçti. Rusya'ya uygulanan ambargolarla başlayan süreç, özellikle Orta Asya, Ortadoğu ve Afrika olmak üzere enerji zengini ülkeleri Avrupa'nın yeni tedarikçileri konumuna getirirken, Venezuela gibi ambargoya uğrayan ülkelere karşı da serbestleşme vizesi verildi.

Enerjiye yeniden dağıtılan kartlar, Türkiye'yi de güzergah bakımından ilginç bir konuma getirmeye başladı. Moskova Yönetimi, Türkiye'yi enerji hub'ı yapmak için uğraştırırken, bir yandan da AB ülkelerine giriş için alternatif güzergah olarak üst konumuna getirdi. Bununla ilgili ilk anlaşma 3 Ocak'ta imzalandı. Bulgaristan ile

Perde Arkası

Kerim ÜLKER
kerim.ulker@dunya.com

yapılan doğal gaz alanında işbirliği anlaşması, Avrupa'da ilginç bir tepkiyle karşılandı. Önce yapılan anlaşmayı hatırlayalım, ardından gelen tepkiden bahsedelim.

Yapılan anlaşmayı Enerji Bakanı Fatih Dönmez ve Bulgar mevkidaşı Rosen Hristov duyurdu. Anlaşmayı Türkiye adına BOTAŞ Genel Müdürü Burhan Özcan, Bulgaristan adına da Bulgargaz Genel Müdürü Denitsa Zlateva imzaladı.

İmzalanan mutabakat zaptı ile anlaşmanın süresi 13 yıl olarak belirlendi. Anlaşmayla Türkiye'den Bulgaristan'a yıllık yaklaşık 1,5 milyar metreküpe kadar bir gaz transferi söz konusu olacak. İşte bu anlaşma Avrupa'da tepkilere neden oldu. Bünyesinde dünyanın

en büyük enerji şirketleri ve finans kuruluşlarını barındıran Avrupa Enerji Tüccarları Federasyonu (EFET), Bulgaristan ile Türkiye arasında Türk gaz şebekesine erişim için 13 yıllık bir anlaşmanın ardından gaz kullanıcılarına yönelik potansiyel ayrımcılıkla ilgili endişelerini dile getirdi. EFET Yönetimi, bununla ilgili ilk adımı attı ve Avrupa Komisyonu ve anlaşmaya taraf olan Bulgar devlet tedarikçisi Bulgargaz'a mektup yazdı.

Dünyaca ünlü enerji ve finans devleri üye

Mektupta EFET, Bulgargaz ile dikey entegre Türk gaz şirketi BOTAŞ arasındaki anlaşmanın şartlarının diğer lisanslı gaz dağıtıcı-

larına "optimal olmayan piyasa koşulları" sunacağını ifade etti.

1994 yılındakurulan Amsterdam merkezli EFET'in 130'dan fazla üyesi arasında Verbund, GDF Suez, EFD, Engie, E.ON, RWE, EWE, ENI, Edison, Enel, Iberdrola, BP, ExxonMobil, ConocoPhillips, Total, Shell gibi dünya enerji devi şirketleri bulunuyor. EFET'in üyeleri arasında yüzlerce milyar dolarlık varlığı bulunan ve yöneten Barclays, BP, BNP Paribas, Citigroup, Credit Suisse, Goldman Sachs, Merrill Lynch, Morgan Stanley, Commerzbank gibi finans kuruluşları da var. Her ne kadar EFET, şimdilik tepkisini "endişe" olarak sınırlandırsa da üyelerinin güçlü bir lobicilik gücü olduğu kesin.

Allbatross Portföy Yönetim Şirketi Fon Yöneticisi

Filiz ÖZCAN

BIST100 endeksi geçtiğimiz haftayı iyi bir tepki yükselişi diyebileceğimiz %10,14 getiri ile kapattı. Hafta boyunca her gün gerçekleşen pozitif kapanış endeksin en yüksek 5507 seviyesini test etmesini sağladı. Endeks Ocak ayının başında test edilen 5704 civarındaki tarihi zirve seviyelerine henüz ulaşamamış olsa da geçen haftaki yükseliş sayesinde, yıl başından beri olan kaybını sıfırlamış oldu. İletişim, madencilik, ulaştırma, aracı kurumlar ve bankacılık endeksleri BIST100 endeksin üzerinde getiri sağlayan endeksler olarak öne çıktı. Özellikle bankacılık hisselerinde, 4. çeyreğe ilişkin pozitif beklentiler, munzam karşılıklı oranlarında yapılan aşağı yönde değişiklik ve hafta içerisinde Halkbank'ın ABD'de görülecek davasına ilişkin beklentiler hareketlilik yaratırken BIST100 endeksinin yükselişine de önemli bir katkı sağladı. Genel olarak hafta boyunca BIST30 ve BIST50 endeks hisselerine yönelim artarken BIST100 dışı hisselerin getirisi daha sınırlı kaldı. Hisse bazında ise, Whirlpool'un Avrupa'daki iştiraklerini herhangi bir nakit çıkışı olmadan bünyesine katacağını açıklayan ARCLK hissesi %20'nin üzerindeki getirisi ile dikkat çekti.

Bu bir ilandır

Rusya'da birinci sırada dünyada 38'inci zengin

Ağustos 2022 itibarıyla, Bloomberg Milyarderler Endeksi'ne göre 24,4 milyar dolar serveti olan Rusya'nın en zengin adamı Potanin, dünyanın en zengin 38. kişiydi. Ocak 2018'de Potanin, ABD Hazine Bakanlığı'nın Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile yakından ilişkili 210 kişiden oluşan "Putin listesinde" yer aldı.

Haziran 2022'de Birleşik Krallık, Potanin'e "Başkan Vladimir Putin'in yakın çevresindeki" en büyük oligarklardan biri olduğu için yaptırım uyguladı. Potanin, daha önce Rusya'da Başbakan Yardımcılığı görevinde bulunmuştu. Putin ile sürekli yan yana görünen Potanin, Rus Devlet Başkanı'nın hokey arkadaşı olarak biliniyor.

Çin, Fas ve Arap ülkeleriyle ilgileniyor

Potanin, dünyanın en büyük paladyum ve rafine nikel üreticisi olan şirketin "yıkıcı" yaptırımların tedarik zinciri, ödeme sistemleri ve yeni ekipman alımı üzerindeki etkileri nedeniyle yine de etkilendiğini söyledi. Nornickel'in yeni pazarlara yayılma planlarının aksadığını belirten Potanin, bu durum nedeniyle yatırımları Rusya ve dost ülkelere yapacak şekilde yatırım stratejilerini değiştirmek zorunda kaldıklarını belirtti. Potanin "Doğal olarak bu durumdan çıkmak için yollar buluyoruz. Lojistik zincirlerini yeniden yapılandırarak dostane ülkelere taşıyoruz. Öncelikle Çin, Türkiye, Fas ve diğer Arap ülkeleri olmak üzere" dedi.

YATIRIMLARINIZ İÇİN
**DOĞRU ZAMANDA
DOĞRU ADIMLAR**

“Gençlere, girişimci kadınlara yeni fırsatlar tanınmalıyız”

Çukurova Sanayi ve İş Dünyası Federasyonu (Çukurova SİFED) Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Kış, teknolojiyi, ekonomiyi, dijital, toplumsal ve yeşil dönüşümü yakından takip eden gençlerle kadın girişimcilerin ülkemizin geleceğinin şekillenmesinde itici güç olacağını söyledi. Türkiye'nin her alandaki altyapısı ve potansiyeliyle geleceğe güvenle bakabilecek bir yapıda olduğunu belirten Kış, ekonomi başta olmak üzere, üretim ve yatırımdaki belirsizliklerin aşılması gerektiğini bildirdi. İş dünyasının, 2022 yılında durağan ekonomi nedeniyle bazı yapısal sorunla karşı karşıya kaldığını ifade eden Kış, üretimi, yatırımı ve kadın istihdamını incelemek isteyen birçok yatırımcının enflasyonla birlikte belirsizlik nedeniyle plan ve projelerini ertelemek durumunda kaldığını dile getirdi.

Dünyadaki gelişmeleri yakından takip eden gençlere, genç girişimci kadınlara ye-

ni fırsatlar tanınması gerektiğini vurgulayan Kış, “2023 yılında ekonomik sorunlardan arınmış bir Türkiye'yi kararlı ve emin adımlarla oluşturabiliriz” diye konuştu. Türkiye'nin kısa, orta ve uzun vadede başta eğitim, ekonomi, sanayi ve tarımsal faaliyetler olmak üzere tüm alanlarda öngörülebilir bir yapıya kavuşması için iş dünyasının da her türlü çabayı göstermeye hazır olduğunu sözlerine ekledi. ● **ADANA**

Tüccarın finansmana erişim sorunu çözüm bekliyor

Erskişehir Ticaret Odası (ETO) Başkanı Metin Güler, tüccarın finansman ihtiyacının devam ettiğini ve bankaların düşük faiz politikasına rağmen kredi vermekten çekindiklerini belirterek, son açıklanan konut kampanyasına küçük ölçekli inşaat firmalarının da dâhil olabilmesi için şartların kolaylaştırılması gerektiğini söyledi. Politika faizinin yüzde 9'a düşmesine rağmen üyelerden krediye ulaşmakta güçlük yaşandığına dair geri dönüşler almaya devam ettiklerine işaret eden Güler, bankaların kredi verirken imtina etmesinin tüccarı zorladığını kaydetti. Tüccarın finansman açığını karşılamak için hem kamu hem de özel bankalara görev düştüğünü söyleyen Güler, “Ülkemizdeki yüksek enflasyon işlemlerin sermaye ve kredi ihtiyacını artırıyor. Böyle bir ortamda tüccarın finansmana kolaylıkla ve uygun koşullarda ulaşması sürdürülebilir bir ekonomi için çok büyük önem taşıyor” ifadele-

rini kullandı. Güler, 0.69 oranında krediyle satış yapılabilmesi için müteahhitlere, elindeki daireler için eksper değerinin yüzde 5'ini bankaya yatırma, bankayla sözleşme yapma gibi şartlar getirildiğini belirterek, “Yüzde 5 olan katkı payının konut değeri yerine, çekilen kredi tutarı kadarına indirilmesi gerekiyor. Yeni Evim Konut kampanyasında küçük ölçekli inşaat firmaları da sisteme dâhil edilecek şekilde revize edilmeli” dedi. ● **ESKİŞEHİR**

“Yağmur yağmazsa sulama maliyeti ürün fiyatını artırır”

Ülkemizin önemli tarım merkezlerinden Adana'da mevsim normallerinin altında seyreden yağışlar, çiftçileri kara kara düşündürüyor. Yüreğir Ziraat Odası Başkanı Mehmet Akın Doğan, bu mevsimde ürünlerin suya ihtiyacı olduğunu anımsatarak, yağış olmaması halinde sulama yapılacağını, bunun da ürün maliyetlerini doğrudan artıracığına dikkat çekti. Doğan, kurak geçen mevsimden dolayı barajlardaki

su miktarının da azaldığını kaydederek, sulamada da zorluklar yaşanabileceği uyarısında bulundu. Şu anda soğan, marul ve buğday ekili arazilerde sulama yapıldığını kaydeden Doğan, ovada narenciye ve sert çekirdekli tabir edilen kayısı ve şeftali bahçelerinin yağmura ihtiyacı olduğunu bildirdi. Doğan, “Kuraklık sürerse çiftçimizin durumu çok zor. Şubat'ta mısır, martta ise pamuk ve soya ekimi yapılacak.

Ekim için tarlaların yeterli neme sahip olması lazım, yağmur yağmazsa zorunlu olarak sulamayla ekim yapılacak, bu da girdi maliyetlerini artırarak çiftçinin işini zorlaştıracak” ifadelerini kullandı. Meteoroloji Genel Müdürlüğü verileri, Adana'nın da içinde bulunduğu Akdeniz Bölgesi'nde aralık ayı yağışlarının geçen yılın aralık ayına göre yüzde 64 azaldığını gösteriyor.

● **ADANA**

Fındıkta hedef Hindistan pazarını genişletmek

İstanbul İhracatçılar Birliği Başkanı Muzaffer Taviloğlu, Türkiye'nin bu sezon yaklaşık 300-310 bin ton iç fındık ihracat hedefini yakalayacağına inandığını belirtti. Taviloğlu, “Hindistan pazarını çok önemsiyoruz. Önceliğimiz Hindistan pazarı ve geleneksel pazarlar haricinde yeni pazarlar oluşturmak olmalı” dedi.

İstanbul İhracatçılar Birliği Başkanı Muzaffer Taviloğlu, Türkiye'nin fındık ihracatında yeni pazarlara yönelik çalışmalarının aralıksız devam ettiğini, orta vadede Türkiye olarak yeni bir rekor olarak 400 bin ton iç fındık ihracatını hedeflemesi gerektiğini dile getirdi. Taviloğlu “Bunun için maliyetleri düşürmek üretimi artırmak yeni pazar arayışına girmemiz gerekiyor. Çin, büyük pazar ancak Çin'de devlet eliyle çözülmesi gereken problemler var. Hindistan, Türkiye için yakın gelecekte gerekenleri yapmayı başararak büyük bir pazar haline gelebilir” dedi.

Bu sezon Türkiye olarak tüm zorluklara rağmen Avrupa'da enerji krizine ve resesyon gelişmelerine rağmen, 300-310 bin ton iç fındık ihracatının gerçekleşeceğine inandığını dile getiren Taviloğlu, Türk fındığını özellikle Hindistan pazarında daha yoğun bulundurmak için çalışmalarını sürdürdüğünü belirtti. Taviloğlu,

ihracat pazarlarının genişlemesi adına hem İstanbul İhracatçılar Birliği'nin hem de Karadeniz İhracatçılar Birliği'nin ortak çalışmaları olduğunu dile getirdi.

Türk fındığını ABD'de anlattı

ABD'de düzenlenen toplantıda, 680 katılımcıya Türk fındığının önemini anlattıklarını ve Türkiye'nin kaliteli fındık üretimi konusunda lider ülke olma hedefini bir kez daha vurguladıklarını ifade eden Muzaffer Taviloğlu, sürdürülebilirlik ve verim artışı konusunda çalışmaların anlatıldığını söyledi. Taviloğlu, badem, kaju gibi diğer yemişlerin fiyatlarında artan üretimle birlikte düşüş olduğunu ancak fındıkta durumun tam tersi olduğunu da ifade etti. Taviloğlu, fındığın katma değerinin artırılması konusunda yapılan çalışmalara her zaman destek olduklarını dile getirerek, “Bu konuda da tıpkı ABD'de olduğu gibi tarım ve gıda iş kollarını birbirinden ayırmamız ve her iki alanda da uzmanlaşmamız şart”

diye konuştu.

İtalya'nın Türkiye'den fındık ithal etmesiyle ilgili sürecin değiştiğine dikkat çeken Taviloğlu, bu sene, Avrupalı alıcının, Eylül-Ekim ayında her zaman aldığı fındığı almadığını, çünkü ellerindeki stoku eritmek istediklerini ve oluşacak talebi beklediklerini anlattı. Bunun da piyasada bir değişim yaşattığından söz eden Taviloğlu, neredeyse her zaman aldıkları miktarda fındığı Türkiye'den farklı zamanda alacaklarını kaydetti. Lisanslı depoculuğun oldukça önemli olduğunu ancak doğru kullanım konusunda iyi tanım yapılması gerektiğine dikkat çeken Taviloğlu, TMO'nun dünya fındık pazarını yönetecek güçte olduğunu da ifade etti.

“Fındıkta 1 milyon ton üretim sağlayabiliriz”

Muzaffer Taviloğlu, özellikle Karadeniz'de fındık bahçelerinde toplulaştırma yapılması gerektiğini ve üretimin de profesyonelleşmesi gerektiğini belirterek, iyi

tarım uygulamalarının geleceği konusunda da ümitli olduğunu söyledi. Türkiye rekoltesine bakıldığında son 10 yılın ortalaması 600 bin ton kabuklu olduğunu, bunun, sadece yeni dikim alanlarında değil, aynı zamanda mevcut bahçelerin ıslahıyla, verimliliklerin artırılması olacağını aktardı. Samsun, Batı Karadeniz ve Güney Marmara'da iyi tarım uygulamaları oldukça yaygınlaştığını söyleyen Taviloğlu, verimin de oldukça arttığını ifade etti.

Yakın gelecekte üreticinin 1 milyon tonları kesinlikle bulacağını belirten Taviloğlu, “Türkiye olarak fındıkta kazanımlarımızı korumalıyız. Fındıkta ülkemize giren dövizin artması için katma değerli ürünler üretmek ülkemize giren dövizini artırmalıyız. Bunun yolu, Türkiye olarak üzerimize düşeni yapmaktan, fındıkta lisanslı depoları kurmaktan, maliyetleri düşürmekten, üretimi artırmaktan, geleneksel pazarlar dışında yeni pazarlar bulmaktan geçiyor” dedi. ● **ORDU**

Kadın kooperatifleri, marka değeri yaratmada rol model oldu

İl Tarım ve Orman Müdürlüğünce yürütülen, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) tarafından finanse edilen yerel bir proje kapsamında, bölgede yetiştirilen yöresel ürünlerin değerlendirilmesi amacıyla Merkez, Kayadibi Mahal-

lesinde faaliyet gösteren S.S. Ortakbahçe Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi'ne yöresel ürünlerin işlenmesine yönelik olarak alet makine ve ekipman desteğinde bulunuldu. Bu kapsamda kooperatife 1 adet fındık boylama makinesi, 1 adet fındık kırma ma-

kinesi ve 1 adet de fındık unu yapımı için öğütücü makine desteği verildi. Bu makine ekipmanların yüzde 70'i proje kaynaklarından geriye kalan yüzde 30 u ise kooperatifler tarafından katkı payı bedeli olarak finanse edildi. Kooperatif Başkanı Handan Aktan, İl Tarım ve Or-

man Müdürü Dr. Muhammet Angın, İl Müdürü Yardımcısı Adnan Temur ve proje ekibinin katılımıyla gerçekleşen toplantıda, coğrafi işaretli ürünlerin Türkiye ve dünyadaki pazarı olan endemigo.com ile anlaşma yaptıklarını belirtti.

● **GİRESUN**

Sayı: 13014
24 Ocak 2023

KURUCUSU: **Nezih DEMİRKENT**

DÜNYA Eko Basım Yayın Dağıtım Tic. ve San. A.Ş. adına İmtiyaz Sahibi: **Didem DEMİRKENT**

CEO : **Burcu KÖSEM**

Yayın Koordinatörü:
Ece CEYHUN

Yazı İşleri Müdürleri
Gürhan DEMİRBAŞ (Sorumlu) **Özlem ERMİŞ BEYHAN**, **Jülide YİĞİTTÜRK GÜRDAMAR**

Yönetmen: **Levent AKBAY**

Haber Koordinatörü: **Kerim ÜLKER**

Haber Müdürü: **Süleyman KALYON**

Görsel Yönetmen: **Sertaç BALA**

İstihbarat: **Nurdoğan ARSLAN ERGÜN** Finans: **Biröl BOZKURT** Dış haberler: **Emre ERGÜL**
Sigorta/Tarım: **Emel YİĞİT** İhracat: **Fikret ÇENGEL** Otomotiv: **Volkan DEMİRKUŞAK**
Teknoloji: **Kemalettin BULAMACI** Kültür – Sanat / Haftasonu: **Günay DEMİRBAĞ**

Dijital Yayınlar Genel Yayın Yönetmeni: **Tarkan TEMUR**

BÖLGE TEMSİLCİLERİ:
Recep ŞENYURT (Adana), **Kenan SERTALP** (Bursa), **Güneş DOĞDU SOYLU** (Gaziantep)
Yıldız DOĞRUER YEMİŞ (Konya), **Fahriye ŞENYURT** (Mersin), **Belma ÖZGEN** (Kocaeli)

Reklam Grup Başkanı:
Dilek ERKOL

Kurumsal İletişim Müdürü:
Sait RAVANOĞLU

Satış ve Dağıtım Müdürü:
Mustafa DEMİR

Baskı Sorumlusu: **Kadir BAYSAL**

Abone: **Tolga DEMİRBAŞ**

Online satış sitesi: www.dunyastore.com

Merkez: Eski Büyükdere Cad. No:37 Kat: 4 Maslak İş Merkezi 34485 Sarıyer / İstanbul
Tel: 0(212) 285 10 12/14 **Web:** www.dunya.com **E-posta:** dunya@dunya.com
Baskı: Dünya Eko A.Ş. Tuna Cad. Alkaya Sok. No: 11 Küçükçekmece - İstanbul
Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım A.Ş.

2023, hazır giyimde yeşil dönüşüm yılı olacak

Akdeniz Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (AHKİB) Yönetim Kurulu Başkanı Gürkan Tekin, 368.4 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdiklerini açıkladı. Tekin, Avrupa Yeşil Mutabakatı'na Uyumlu Sürdürülebilirlik Olgunluk Modeli oluşturulduğunu aktardı.

Çok zor geçen bir yılı kazançlı kapattıklarını belirten AHKİB Başkanı Gürkan Tekin, 2023 yılında Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın sürdürülebilirlik odağında geliştirilen hedefleri doğrultusunda sektörün dönüşümüne yönelik stratejileri ve eylemleri hayata geçireceklerini, mevcut pazarların yanında ABD pazarının sunduğu imkânları da en iyi şekilde değerlendirerek ihracatta yeni başarı hikâyeleri yazma gayreti içinde olacaklarını söyledi. Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Hazır Giyim Sektör Kurulu'nun bir yılı aşkın sürede olgunlaştırdığı Türk Hazır Giyim ve Konfeksiyon Sanayii İçin Avrupa Yeşil Mutabakatı ve Sürdürülebilirlik Stratejisi Projesi'nin yeşil dönüşümde sektörün yol haritası olacağını kaydeden Başkan Gürkan Tekin, sektörün geleceğine yön verecek projede, Türkiye'nin hazır giyim ihracatının yüzde 15'ini gerçekleştiren 190 firmanın katılımıyla yapılan analizlerde Avrupa Yeşil Mutabakatı'na Uyumlu Sürdürülebilirlik Olgunluk Modeli oluşturulduğunu aktardı.

Bilimsel metotlarla yapılan değerlendirmelere göre sektörün değer zincirinin Avrupa Yeşil Mu-

tabakatı ile uyumlu yeşil dönüşümünü sağlamak için 6 öncelik belirlendiğini belirten Tekin, "Dönüşüm önceliklerine karşılık gelen 6 temel stratejinin hayata geçirilmesini sağlayacak 40 farklı eylem tasarlandı. AHKİB olarak bizler de ayrıntıları yakın zamanda açıklayacak Türk Hazır Giyim ve Konfeksiyon Sektörü Sürdürülebilirlik Stratejisi ve Eylem Planı'na uygun şekilde ilerlemenin gayretini göstereceğiz" dedi.

"Çok zor geçen bir yıl artıda kapattık"

Türk hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün 2022 yılında bir önceki yıla göre yüzde 4.8 artışla 21.2 milyar dolar ihracat değerine ulaştığını anımsatan Başkan Gürkan Tekin, esnek ve kaliteli üretimi, aksesuar zenginliği ve hızlı terminle rakiplerinden pozitif ayrıışan sektörün, 750 bine yaklaşan istihdamı ile Türkiye için stratejik öneme sahip sektörleri arasında yer aldığını dikkat çekti. Türkiye'ye yıllık ortalama 19 milyar dolar seviyesinde net döviz girdisi kazandırdıklarını ifade eden Tekin, 22-23 milyar dolar ihracat hedefiyle başladıkları 2022 yılının ilk yarısının

beklentileriyle paralel geçtiğini dile getirdi.

Yılın devamında enerji ve işçilik maliyetlerindeki artışlar ile ham madde fiyatlarındaki anormal yükselişler nedeniyle ihracat pazarlarında zorlandıklarını söyleyen Tekin, "Uzak Doğu ülkelerinin vermiş olduğu adeta kamikaze fiyatları ile rekabet edemedik. Fiyat tutturamadığımız için de pandemi döneminde ülkemize gelen siparişlerin büyük bir kısmı maalesef Hindistan, Pakistan ve Bangladeş gibi ülkelere kaydı. Doların avro karşısında değer kazanması ile parite avantajında da ciddi kayıplar

yaşadık. Yine de sektör ve Birlik olarak çok zor geçen bir yılı artıda kapatmayı başardık" diye konuştu.

En fazla ihracat Hollanda'ya yapıldı

AHKİB olarak 2022 yılında 47 bin 168 ton ürünün uluslararası pazarlarda değerlendirdiklerini kaydeden Başkan Gürkan Tekin, söz konusu dönemde bölge ihracatının yüzde 80'ini üç ürün grubunun oluşturduğunu, bayan dış giyim, bay dış giyim, diğer hazır eşyanın dış satımı sırtladığını belirtti. İhracatının yaklaşık yüzde 72'sini Avrupa'ya gerçekleştiren AHKİB'in 2022 yılı performansını ülkelere göre ele alan Başkan Gürkan Tekin, şöyle devam etti: "Hollanda, İspanya ve Almanya pazarlarına yönelik satışlarımız toplam ihracatımızın yüzde 58'ini oluşturdu. Hollanda yüzde 45 artış ve 85,9 milyon dolar değer ile en fazla ihracat yaptığımız ülkeler listesinde ilk sırada yer aldı. Bu ülkeyi 79 milyon dolar değer ile İspanya, 60 milyon dolar değer ile Almanya takip etti. 2022 yılında ihracat hacminde en yüksek artışları Birleşik Krallık, Fransa, Hollanda ve Polonya'da yakaladık." ● **MERSİN**

Kadın girişimci, ceviz işleme tesisi kurdu

Edirne'nin Keşan ilçesinde kadın girişimci Hatice Demir, aldığı devlet desteğiyle ceviz işleme tesisi açtı. Büyükdوغانca köyünde 5 yıldır geleneksel yöntemlerle ceviz üreten Demir, Keşan Ticaret ve Sanayi Odası (TSO) KOSGEB Temsilciliğinin yönlendirmesi ile KOSGEB'e başvurdu. Başvurusu kabul edilen Demir, buradan elde ettiği kaynakla ceviz işleme tesisi kurdu. Büyükdوغانca köyünde 34 dönüm alandaki tesiste geçen yıl 60 ton ürün işlendi. Ağaçtan toplanan cevizin, soyma, ayırma ve kurutma gibi işlemlerden geçmesi gerektiğini söyleyen Demir, cevizin kurutma işleminin ise bir ay sürdüğünü belirtti. Bu işlerle uğraşmak istemeyen üreticinin dalından aracıya vererek, yarı yarıya zarar ettiğini ve üretimden soğduğunu anlatan Demir, "Makine olmadığı için geleneksel yöntemle üretici yüzde 40 zarar ediyordu. Bu yüzden böyle bir tesis açtım" dedi. ● **EDİRNE**

Suluova TDi Besi OSB, devler arasına girecek

Amasya Valisi Mustafa Masath, Suluova Tarıma Dayalı İhtisas Besi Organize Sanayi Bölgesi'nin (OSB) genişleme alanı tamamlandığında Türkiye'nin en büyüğü olacağını söyledi. Masath, "OSB'miz ilave alanla toplam 152.5 hektarlık, yani yaklaşık 20 bin baş hayvan kapasiteyle ülkemizin en büyüğü, Avrupa'nın ise en büyük OSB'lerinden biri olacak. Besi OSB'miz bu özellikleriyle Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yurt içi ve yurt dışında model OSB olarak gösteriliyor" ifadesini kullandı. OSB'de 32 besi ve üç sanayi tesisinde faaliyetler sürüyor. Ekur Et Entegre Tesis'i'nde tahsisi gerçekleşen parselde tam kapasite ile günlük 400 büyükbaş hayvan kesimi ve işlemesi yapılabildiğini aktaran Masath, diğer iki parselde ise toplam 7.6 megavat kapasite ile biyogaz tesislerinin elektrik üretimine devam ettiğini dile getirdi. ● **AMASYA**

Baraj çevresindeki alana gelir getirici bitki dikildi

Manisa'nın Demirci ilçesinde, yöre halkına gelir sağlaması amacıyla Kılavuzlar Barajı çevresindeki 10 hektar araziye dut fidanı ile tıbbi ve aromatik bitki dikildi. Tarım ve Orman Bakanlığına temin edilen dut fidanları ile lavanta, züfotu, biberiye ve adaçayı fideleleri, Demirci Orman İşletme Mü-

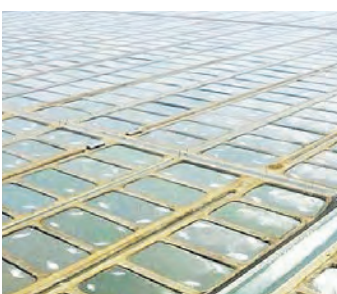
dürlüğü'nün organizasyonu ile Kılavuzlar Mahallesi'ndeki baraj arazisinin çevresinde toprakla buluştu. Kılavuzlar, Ulaçık başta olmak üzere çevre mahallelerden 40'a yakın kadın, 10 hektarlık arazinin yarısına dut fidanı, diğer yarısına ise lavanta, züfotu, biberiye ve adaçayı fideleleri dikti. Demirci Orman

İşletme Müdürü Tayfun Doğan, bölgede 19 bin 500 bitkiyi toprakla buluşturduklarını söyledi.

Dut fidanı ile ipek böcekçiliğini canlandırmayı amaçladıklarını dile getiren Doğan, "Tıbbi aromatik bitkilerle de arının sevdiği bitkileri toprakla buluşturduk. Böylece bal üretimi arttırılacak" dedi. ● **MANİSA**

Tarla balıkçılığına 4.7 milyar yatırım

Adana'nın Karataş ilçesinde, seracılık yapılacak ve su ürünleri yetiştirilecek Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri, 2023 yılı Yatırım Programı'na alındı. Tarım ve Orman Bakanlığı, iki OSB için toplam 4.7 milyar Türk Lirası yatırım yapacak. Adana-Karataş Su Ürünleri Organize Sanayi Bölgesi, Türkiye'nin ve Avrupa'nın ilk ve tek Su Ürünleri Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi olacak. Adalı Mahallesi'nde, Ceyhan Nehri'nin Akdeniz'e döküldüğü yerdeki 6 bin 500 dekar alanda kurulacak Su Ürünleri Organize Sanayi Bölgesi'nde tarla balıkçılığı yapılacak işletmeler; tatlı su, acı su

ve deniz suyunda yaşayabilen su ürünleri üretilecek. Yerli türler, çipura, levrek, granyöz, lahoz, mercan, sazan, tilapia, karabalığın yanı sıra yabancı türlerin üretimi de gerçekleştirilebilecek.

Yeşil organize sanayi bölgesi olacak

2.2 milyar Türk Lirası harcanacak Su Ürünleri OSB'si-

nin faaliyete geçmesiyle yılda 60 bin ton su ürünleri üretimi yapılması, çoğunluğu kadın 3 bin kişiye istihdam sağlanmasını hedefleniyor. Su ürünleri ile yıllık 350 milyon dolarlık hasıla, 250 milyon dolarlık da ihracat planlanıyor. Bölgede enerji ihtiyacı planlanan 20 megawatt güneş enerjisinden karşılanacak. Yeşil, çevreci ve sıfır atık projesi uygulanacak. Arıtma tesisi de ileri arıtma tesisi olarak dizayn ve inşa edilecek. Adana'nın su ürünleri üretiminde 10 kat artış yaşanacak. 2023 Yılı Yatırım Programı'na alınan Adana Karataş TDSOB için de devletin kasasından 2.5 milyar Türk lirası çıkacak. ● **ADANA**

Ortaya karışık

Küresel gündem o kadar hızlı akıyor ki, aralarda birçok ilginç ve kritik detay gözlerden kaçabiliyor. İşte ABD TÜFE hesaplama metodolojisi-nde Ocak 2023 itibarı ile yapılan değişiklik. Enflasyon sepetindeki ürünlerin ağırlığının değişmesi ile küresel yatırımcıların kararları ve portföyleri üzerindeki etkisini gözlerden kaçırmamak lazım.

Bir diğer konu ABD borç tavanının yine aşılması durumu. Niye mi önemli? Çünkü ABD Hazinesinin faiz yükü 800 milyar dolara ulaştı. Kabaca Türkiye GS-YİH'sı kadar. Bu hızla devam ederse iki yıl içinde 1,2 trilyon dolarla bütçe içindeki en büyük gider kalemi olması ve vergi gelirlerinin üçte birine denk gelmesi bekleniyor.

Bizde KKM yılında faiz giderlerinin (revize) bütçe içerisinde payı yüzde 10,5 seviyesinde. Artış oranı ise diğer gider kalemlerinin artış oranının altında. Nitekim ABD tahvil faiz oranları ve Fed konsolide bilançosundaki 10 katın üzerine çıkan ters repo miktarı, sorun sadece enflasyon değil aynı zamanda resesyon diyor. Ancak bununla kalsa iyi... Yabancıların elindeki ABD tahvillerinin stoku geçen seneden bu yana yaklaşık 500 milyar dolar azaldı. Fed bilanço daraltma operasyonu ile satıyor. O zaman bu tahvilleri kim alacak? Bu soruyu, Mayıs 2022'de tahvil faizleri en geç bir yıl içinde en az iki katına gidebilir diyerek, ilk defa TV'lerde dile getirmeye başlamıştım. Ve işte oradayız.

Serbest dalgali faiz rejimi

BOJ ve BOE'nin tahviller yüzünden geldiği noktayı da dikkate alırsak, LIBOR'un ortadan kalkması ile dünyada adını ilk defa koyduğum "Serbest Dalgali Faiz Rejimi" ile sorunlar aslında yeni başlıyor demek pek iddialı bir söylem değil. 1971 Nixon'ın altın-ons ilişkisini koparması ve 1974 Smithsonian ile başlayan "Serbest Dalgali Kur Rejimi" ve sonrası ile çok benzerlik gösteren bir dönemdeyiz. Nitekim Kasım 2021'de yine kanallarda ilk olarak dile getirmeye başladığımda enerji fiyatları yükseliyordu ancak Rusya-Ukrayna Savaşı, Fed'in faiz artışları ortada yoktu. İşte Suudi Arabistan'dan o dönemdeki İran Şahı'nın söylemine benzer bir cümle geldi: "Petrol ödemelerinde ulusal paralarla ticareti düşünebiliriz". Peki, baz para kabulü gören dolar tahvillerine benzer bir süreç girerse?

Yalan dünya

Neoliberallerin ölümsüz isimlerinden Mises Institute blogunda geçenlerde bir makale vardı. ABD enflasyon hedefinin yüzde 2'den 4 veya 6 bandına revize edilmesine dair...

Hayırdır inşallah. Nitekim Arjantin'de faiz artışına rağmen enflasyon artışı sürüyor. Yukarıdaki bilgiler ışığında politika faizi artışının hazine faiz yükü dışında bir katkısı yok gibi duruyor. ABD ve Türkiye geçtiğimiz süreçte büyüme için enflasyonu göze alırken aynı politikayı güttüler denilebilir. Farkı, biri baz paranın gücü ile faiz artırırken diğeri en çok etkilenen olarak faizden kaçındı.

Biden döneminde işçi reel ücretleri tarihi en düşük seviyeye geldi.

Trump döneminde ise tarihi en yüksek seviyeyi görmüştü. Nitekim İngiltere'de hemşirelerin ve öğretmenlerin grevine Fransa'da öğretmenlerin ücretleri için protestoları da eklendi. Bizde durum farklı değil. Öğretmenlerin ve akademisyenlerin birçok meslek grubuna ve asgari ücrete göre maaşları çok düşük kaldı. Üstelik TCMB anketinde yüzde 32, kendi beklentisinin yüzde 22 olduğu bir yerde, özel okullara önümüzdeki öğretim yılı için yüzde 65 zam hakkı verilmişken... Yine Fransa'da emeklilik yaşının arttırılmasına bazı iktisatçıların neoliberal ekonominin çöküşünü ve (sosyal) medya ekonomistlerini sebep olarak gösterdi. EYT böylesine bir dönemde (küresel stagflasyon) tam doğru zamanda geldi denilebilir.

Powell geçenlerde "Biz iklim politikası yapıcısı değiliz" dedi.

Bu, bilançoya zorunlu olmadıkça yeşil finansman bonusu almayacağız demek.

Ozon tabakası deliği de azalıyormuş. ABD enflasyonla mücadelede, geri döndüğü Paris İklim Anlaşması'na rağmen, tarihi düşük seviyeye inen ulusal petrol rezervini kullanıyor. Ote yandan Davos'a binden fazla özel jetle giden katılımcılar iklim krizini ve politikalarını konuşuyorlar.

Elon Musk'ın Twitter ifşa dosyalarına, kaset skandalından sonra (yakın dönem) sonuçları ile en büyük olabilecek Corvette skandalına, ChatGPT ile değişen akademi, yazarlık, haberçilik ve (resesyon veya stagflasyon için) kredi batıklarına karşı kallavi provizyon ayıran ABD bankalarına yerimiz kalmadı.

08

DÜNYA

BORSA FİNANS

24 Ocak 2023 • SALI

DÖVİZ KURLARI

KURLAR	DÖVİZ ALIŞ	DÖVİZ SATIŞ	EFEKTİF ALIŞ	EFEKTİF SATIŞ
ABD Doları	18.7844	18.8183	18.7713	18.8465
Avustralya Doları	13.1112	13.1967	13.0508	13.2758
Danimarka Kronu	2.7481	2.7616	2.7462	2.7680
Euro	20.4768	20.5137	20.4624	20.5444
İngiliz Sterlini	23.2470	23.3682	23.2307	23.4032
İsviçre Frangı	20.4051	20.5361	20.3745	20.5669
İsveç Kronu	1.8285	1.8474	1.8272	1.8517
Kanada Doları	14.0391	14.1024	13.9872	14.1560
Kuveyt Dinarı	61.1846	61.9852	60.2669	62.9150
Norveç Kronu	1.9082	1.9210	1.9068	1.9254
Suudi Arabistan Riyali	5.0022	5.0112	4.9647	5.0488
Japon Yeni	14.4128	14.5083	14.3595	14.5634
Bulgar Levası	10.4111	10.5473	10.4111	10.5473
Rumen Leyi	4.1382	4.1923	4.1382	4.1923
Rus Rublesi	0.2723	0.2758	0.2723	0.2758
İran Riyali	0.0445	0.0451	0.0445	0.0451
Çin Yuam	2.7532	2.7892	2.7532	2.7892
Pakistan Rupisi	0.0808	0.0819	0.0808	0.0819
Katar Riyali	5.1038	5.1706	5.1038	5.1706
Güney Kore Wonu	0.0152	0.0154	0.0152	0.0154
Azerbaycan Yeni Manatı	10.9877	11.1315	10.9877	11.1315
BAE Dirhemi	5.0855	5.1520	5.0855	5.1520

T.C. MERKEZ BANKASI

DİĞER DÖVİZLER	TL KARŞILIĞI	ÇAPRAZ KURLAR
Arjantin Pesosu	0.10249	Avustralya Doları 1.4293
Brezilya Reali	3.6102	Danimarka Kronu 6.8248
Çek Korunası	0.85632	İsviçre Frangı 0.9185
Endonezya Rupisi	0.00125	İsveç Kronu 10.23
Güney Afrika Randı	1.0955	Japon Yeni 130.02
Hindistan Rupisi	0.23092	Kanada Doları 1.3362
Hong Kong Doları	2.4015	Norveç Kronu 9.8201
Irak Dinarı	0.01288	Suudi Arabistan Riyali 3.7552
Macar Forinti	0.05165	Euro 1.0901
Malezya Ringgiti	4.3872	İngiliz Sterlini 1.2397
Meksika Pesosu	0.99737	Kuveyt Dinarı 3.2756
Mısır Lirası	0.62839	
Polonya Zlotisi	4.3378	
Singapur Doları	14.258	
Suriye Lirası	0.00748	
Tayland Bahtı	0.5733	
Ürdün Dinarı	26.4789	
Yeni İsrail Şekeli	5.5588	

TCMB TARAFINDAN DÜN SAAT 15.30 İTİBARIYLA
AÇIKLANANGÖSTERGE KURLARDIR

SERBEST PİYASA

DÖVİZ FİYATI	ALİŞ	SATIŞ	PARİTELER	
Dolar	18.7575	18.8446	EUR/USD	1.09
Euro	20.4002	20.5680	USD/JPY	130.61
İsviçre Frangı	20.3526	20.5362	USD/CHF	0.92
İngiliz Sterlini	23.1801	23.4494	GBP/USD	1.24
Japon Yeni	14.3700	14.4500	EUR/GBP	0.88
S. Arabistan Riyalı	4.9968	5.0218	LİBÖR	
İsveç Kronu	1.8315	1.8407	1ay	4.50586
Norveç Kronu	1.9087	1.9182	3ay	4.81771
Danimarka Kronu	2.7399	2.7537	6ay	5.09843
Avustralya Doları	13.0913	13.1933	12ay	5.34229
Kanada Doları	14.0172	14.0990		

ALTIN FİYATI	ALİŞ	SATIŞ	
24 Ayar Altın	1,180,945	1,186,923	
22 Ayar Altın	1,072.50	1,084.77	
18 Ayar Altın	860.36	888.19	
14 Ayar Altınb	671.78	692.79	
22 Ayar Tel Bil.	1,050.18	1,126.20	
Cum. Altını	7,889	7,928	
Cum. Çey. Altın	1,857.10	1,903.53	
Reşat Lira	8,128	8,168	
Altın ons (dolar)	1,911.46	1,935.57	

KAZANDIRANLAR

Günlük getiri(%)	
Anadolu Isuzu	10.00
Beşiktaş Futbol Yat.	10.00
Astor Enerji	9.98
Gezinomi Seyahat	9.98
Gübre Fabrik.	9.98
Oncosem Okolojik Sistemler	9.98
Pınar Su	9.97
EYG Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı	9.97
Rodrigo Tekstil	9.96
Söke Değirmencilik	9.95
Denge Holding	9.92
Viking Kağıt	9.25

KAYBETTİRENLER

Günlük getiri(%)	
Uzertaş Boya	-10.00
Ceo Event Medya	-9.99
Hektaş	-9.97
Sasa Polyester	-9.96
Martı Otel	-9.47
Pardus Girişim	-8.50
MMC San. Ve Tic. Yat.	-8.05
Smart Güneş Enerjisi Tek.	-7.85
Cosmos Yat. Holding	-7.85
Plastikkart	-7.82
Burçelik Vana	-7.53
Balatacılar Balatacılık	-7.39

PAHALI

Endekse göre (%)	
Oncosem Okolojik Sistemler	54.94
Söke Değirmencilik	54.83
SDT Uzay Ve Savunma Tek.	41.31
Beyaz Filo	33.66
Viking Kağıt	32.47
İdealist GMYO	32.19
Flap Kongre Toplantı Hiz.	25.78
Prizma Press Matbaacılık	25.10
Beşiktaş Futbol Yat.	25.03
Rodrigo Tekstil	24.88
EYG Gayrimenkul Yatırım	24.31
Özsu Balık Üretim	21.96

UCUZ

Endekse göre (%)	
Uzertaş Boya	-21.58
Umpaş Holding	-20.42
Sanel Mühendislik*	-19.94
Atlantis Yatırım Holding**	-19.05
Zorlu Enerji	-17.08
Politeknik Metal*	-14.28
Balatacılar Balatacılık	-14.12
Panelсан Çatı Cephe	-13.35
Manas Enerji Yönetimi*	-12.96
Polisan Holding	-12.40
Hektaş	-12.29
Ayes Çelik Hasır Ve Çit	-12.07

DİP

1 yıllık dibine yakınlık	
Cosmos Yat. Holding	0.00
QUA Granite Hayal Yapı	0.00
Aydem Enerji	0.00
Ayes Çelik Hasır Ve Çit	0.00
Balatacılar Balatacılık	0.00
Birlik Mensucat	0.00
Atlantis Yatırım Holding	0.00
Naturel Enerji	0.00
Aksa Enerji	0.00

ZİRVE

1 yıllık zirvesine yakınlık	
Aura Portföy Odak Konut GMYF	0.00
Qinvest PY RE- Pie GMYF	0.00
Pınar Su	0.00
RE- PIE Avrasya Strateji GMYF	0.00
Rodrigo Tekstil	0.00
QNB Finans Portföy ABD Dolar BYF	0.00
Anadolu Isuzu	0.00
Astor Enerji	0.00
Albaraka Portföy Start-Up GSYF	0.00
Gübre Fabrik.	0.00

BORSA İSTANBUL - BIST 100

GÜNLÜK KAPANIŞ BÜLTEN 23/01/2023	Son kapanış	Günlük İşlem hacmi	Ağırlık ortalama fiyat	Günlük en düşük	Günlük en yüksek	günlük getiri (%)	Yılbaşından getiri (%)	Destek	Direnç	STCH	RSI	MOM	CCI
Akbank	18.57	6,269,256,389	19.19	18.33	19.72	-0.75	-5.01	17.75	19.00	75.12	54.63	93.22	92.93
Akfen GMYO	4.49	259,930,481	4.60	4.42	4.67	-3.02	-14.96	4.45	4.50	43.69	40.44	83.77	-54.98
Aksa	79.35	153,785,327	80.77	79.15	82.05	-2.70	-13.70	79.00	83.00	62.24	43.88	87.92	2.21
Aksa Enerji	38.98	417,596,915	40.51	38.98	41.48	-4.23	-17.06	38.00	41.00	44.14	35.65	80.80	-48.32
Alarko GMYO	66.80	86,791,062	67.87	65.85	68.95	-0.45	-20.29	45.50	68.00	36.68	39.80	79.90	-35.71
Alarko Holding	73.00	1,050,120,323	74.10	71.70	76.15	0.69	-10.98	73.00	75.00	55.81	44.95	87.01	29.71
Albaraka Türk	3.13	444,030,129	3.24	3.07	3.32	-1.88	-6.57	2.27	3.25	75.49	49.51	90.72	85.24
Alkim Kimya	34.44	85,011,658	36.16	33.98	37.04	-3.20	-12.10	32.00	36.50	58.65	40.22	85.59	15.58
Anadolu Efes	56.70	340,473,271	57.69	56.00	59.10	-2.16	-16.31	44.00	58.00	50.16	37.02	82.29	-48.47
Anadolu Grubu Holding	99.40	90,478,402	100.93	97.10	103.00	-0.10	-9.96	90.00	100.00	78.33	48.21	91.70	15.35
Anadolu Isuzu	195.80	305,479,852	192.99	181.00	195.80	10.00	-15.38	195.00	205.00	73.33	49.47	82.23	108.62
Arçelik	116.50	1,118,396,872	119.79	115.20	123.00	-1.35	3.83	93.00	117.50	77.94	58.04	107.87	62.13
Aselsan	60.90	4,408,604,088	62.62	60.00	63.85	-2.48	-2.01	60.00	61.00	68.56	54.47	102.87	40.82
Aydem Enerji	21.26	179,972,169	21.79	21.26	22.68	-4.58	-19.65	17.50	22.50	21.86	35.53	78.33	-129.07
Bagfaş	37.16	178,834,638	37.52	35.90	38.38	3.91	-7.38	37.00	42.00	70.73	47.15	82.54	69.71
Başkent Doğalgaz GMYO	18.16	126,731,447	18.71	17.81	19.21	-2.78	-14.98	18.00	21.50	57.58	42.40	81.58	6.25
Bera Holding	27.00	253,906,543	27.35	26.48	27.86	-1.32	-10.30	24.00	28.50	66.61	48.16	85.28	54.58
Bim Mağazalar	137.10	1,403,093,430	138.35	135.50	141.10	1.33	0.15	127.50	137.50	83.33	57.79	101.03	129.66
Biotrend Çevre ve Enerji	17.10	132,543,312	17.58	16.88	17.85	0.35	-9.76	13.50	17.50	43.13	47.22	92.68	47.35
Borusan Yat. Paz.	979.90	79,577,911	1009.19	978.00	1035.00	-2.01	-15.67	800.00	1025.00	49.01	41.62	82.90	-14.50
Bursa Çimento	5.51	64,541,882	5.64	5.47	5.73	-2.99	-10.99	5.10	5.90	45.03	42.46	90.18	-51.00
Coca Cola İçecek	201.60	157,633,426	203.31	200.30	205.60	-1.37	-1.37	197.50	202.50	87.97	54.30	96.23	90.30
Çemtaş	54.85	80,107,700	56.78	54.85	58.25	-4.61	-14.30	34.50	55.00	63.06	46.06	85.84	17.62
Çimsa	88.85	201,246,674	92.04	85.80	94.10	-1.28	-11.50	78.00	90.00	56.42	46.35	86.77	-18.84
Doğan Holding	9.50	769,284,672	9.74	9.42	9.92	-2.36	-10.21	6.40	10.00	12.97	46.04	90.05	-105.00
Doğuş Otomotiv	163.60	517,217,440	167.01	161.00	170.40	-0.91	-16.53	150.00	167.50	65.88	49.12	95.34	6.74
Eczacıbaşı İlaç	28.90	186,006,539	29.79	28.72	30.38	-4.30	-10.30	23.25	30.00	78.38	47.53	84.06	15.91
Ege Endüstri	5860.00	336,512,837	6068.10	5809.90	6240.00	-4.72	-5.38	2400.00	6052.40	54.01	51.69	94.17	-24.90
Emlak Konut GMYO	8.45	3,988,662,107	8.68	8.37	8.83	-2.09	-3.21	8.30	8.50	66.38	52.27	98.83	-6.33
Enerjisa Enerji	34.90	1,032,455,389	36.09	34.42	36.88	-2.84	-3.22	19.50	35.00	83.42	57.19	99.66	82.71
Enka İnşaat	29.70	2,089,045,626	30.37	29.46	30.94	-2.81	-10.38	19.50	30.00	10.11	47.16	91.95	-148.27
Erbosan	162.00	51,777,414	164.90	160.60	167.50	-0.80	-13.18	160.00	165.00	55.36	43.60	85.71	-13.01
Ereğli Demir Çelik	39.72	5,819,500,725	40.59	39.22	41.22	-3.12	-3.73	37.50	40.00	39.17	47.18	95.76	-19.21
Europen Endüstri	11.97	213,206,429	12.28	11.81	12.90	-5.82	-2.29	8.10	12.00	66.41	47.04	93.74	78.84
Fenerbahçe Futbol	64.50	320,890,638	64.92	63.40	66.30	-0.77	-11.52	62.00	71.00	75.67	46.05	86.64	15.51
Ford Otosan	515.20	1,956,328,662	521.85	508.90	532.40	0.47	-1.77	445.00	520.00	73.24	60.26	104.35	100.17
Galata Wind Enerji	19.22	73,998,778	19.92	19.19	20.44	-4.76	-15.55	19.00	20.00	47.27	37.93	83.06	-44.85
Garanti Bankası	27.16	2,072,032,942	28.06	26.80	29.20	0.97	-9.59	27.00	29.00	69.58	51.27	89.87	68.42
Girişim Elektrik Sanayi	223.30	697,904,289	229.44	221.00	240.40	-7.15	-6.22	210.00	225.00	59.17	47.38	86.22	34.19
Global Yat. Holding	10.06	186,431,888	10.47	9.95	10.83	-1.95	-10.42	10.00	10.25	9.75	41.83	84.04	-60.48
GSD Holding	3.69	196,770,622	3.85	3.66	3.96	-4.90	-11.72	3.60	3.70	73.72	49.56	84.25	37.87
Gübre Fabrik.	370.30	1,550,167,045	364.91	344.00	370.30	9.98	40.11	215.00		94.95	80.46	137.71	209.76
Hektaş	34.48	516,161,070	35.52	34.48	36.50	-9.97	-8.35	29.00	36.00	48.27	43.18	83.57	-18.88
İpek Doğal Enerji	38.96	563,545,925	40.12	38.80	40.94	-0.76	11.63	37.00	39.00	73.76	61.92	103.45	124.63
İşkenдерun Demir Çelik	33.42	58,941,777	33.95	33.18	34.60	-2.79	0.36	27.00	34.00	71.08	52.49	100.24	47.75
İş Bankası (C)	12.23	2,714,314,365	12.55	12.02	12.90	-0.49	-4.23	11.50	12.25	76.15	56.25	94.22	119.74
İş Fin.Kir.	7.13	118,337,094	7.21	7.10	7.36	0.85	-11.98	7.00	7.80	81.74	45.39	86.32	49.70
İş GMYO	12.59	655,131,262	12.55	12.16	12.97	4.92	18.33	11.00	17.00	84.09	67.33	118.77	144.75
Jantasa Jant Sanayi	121.60	62,445,870	124.73	121.10	126.70	-3.26	-15.20	105.00	132.50	33.84	41.80	80.48	-34.12
Kardemir (D)	18.50	3,642,603,292	19.12	18.50	19.49	-4.15	2.83	12.25	18.75	28.57	51.64	101.37	-9.34
Karsan Otomotiv	10.85	522,212,696	11.17	10.79	11.39	-3.90	-13.13	8.60	12.00	61.25	42.71	80.91	26.09
Kerevitas Gıda	14.32	86,507,662	14.66	14.28	14.97	-3.57	-18.17	11.25	14.50	59.76	44.31	79.60	-34.51
Kiler Holding	26.58	53,542,504	27.43	26.58	28.20	-5.07	-2.42	23.50	27.50	34.72	45.95	95.00	36.96
Kimteks Poliüretan	107.20	102,585,234	110.90	106.70	114.80	-6.46	-8.69	82.00	117.50	44.89	44.93	88.60	26.96
Kızılbük GYO	27.90	233,264,373	28.27	27.50	28.74	0.22	-2.11	21.50	28.00	44.98	55.29	98.73	98.89
Kocaeli Çelik	19.78	283,022,240	20.44	19.78	21.00	-1.10	-5.81	10.00	21.50	69.68	52.66	91.40	160.31
Koç Holding	83.00	2,649,192,433	83.38	81.00	84.90	0.36	-0.84	77.00	84.00	92.51	64.05	106.41	122.64
Kontrolmatik Teknoloji Enerji	18.50	256,682,940	153.61	146.00	159.60	-6.63	-4.74	150.00	184.00	58.14	47.46	98.50	16.93
Kordsa Teknik Tekstil	83.80	191,670,415	85.59	83.50	88.00	-4.57	-13.65	59.00	84.00	70.75	46.51	82.76	6.23
Koza Altın	598.50	8,047,549,368	610.46	590.00	627.80	2.24	5.93	207.50	620.00	71.46	58.96	97.32	114.30
Koza Madencilik	61.95	2,079,026,559	62.88	60.00	64.35	2.14	15.58	55.00	62.00	86.66	67.84	108.21	146.66
Mavi Giyim	116.00	195,245,774	118.84	115.40	120.60	-3.41	-12.25	92.00	117.50	63.91	44.76	92.65	-56.34
Migros Ticaret	150.60	551,882,235	150.95	147.30	154.20	2.31	2.80	137.50	152.50	91.32	64.03	105.61	144.33
Nel Holding	12.56	54,822,156	12.88	12.44	13.20	-2.26	-16.54	12.25	15.00	62.64	39.49	80.15	-11.42
Odaş Elektrik	8.54	1,012,014,526	8.94	8.51	9.14	-3.72	-24.09	8.20	10.75	35.83	33.86	76.11	-71.97
Otokar	1022.10	220,598,223	1034.19	1002.00	1061.10	0.20	-1.53	960.00	1025.00	76.84	57.91	98.28	70.21
Oyak Çimento	23.24	372,739,357	23.73	22.98	24.30	-0.77	10.56	20.25	23.50	75.53	61.26	99.91	103.92
Pasifik GYO	8.37	75,276,597	8.44	8.16	8.58	-1.99	-6.38	6.70	8.50	49.39	46.38	89.71	6.78
Pegasus	522.70	1,449,898,938	530.69	515.40	538.90	0.13	8.90	485.00	530.00	84.57	63.26	103.81	114.57
Petkim	18.18	6,571,813,125	18.68	17.85	19.00	-2.83	-8.92	15.00	18.25	57.64	48.63	88.77	0.59
Sabancı Holding	42.88	2,520,605,797	43.68	42.46	44.52	-1.61	-4.88	42.50	44.00	85.41	54.71	96.84	75.77
Sasa Polyester	108.50	929,741,112	111.57	108.50	114.50	-9.96	-1.36	107.50	115.00	36.11	46.25	97.05	13.06
Selçuk Ecza Deposu	38.18	76,281,697	38.43	38.06	39.00	0.26	-5.73	25.00	38.50	79.59	58.35	99.69	40.63
Sinpaş GMYO	3.28	394,167,162	3.32	3.25	3.46	0.61	-6.55	3.20	3.55	45.16	46.75	90.86	104.09
Smart Güneş Enerjisi Tek.	79.20	149,876,410	81.86	78.85	85.95	-7.85	-9.23	79.00	83.00	54.83	43.85	87.90	22.35
Şekerbank	2.92	809,606,928	3.00	2.85	3.08	-1.35	-4.58	2.75	3.05	70.59	53.10	92.99	93.40
Şişe Cam	42.72	3,334,983,243	43.86	42.30	44.50	-3.65	-0.47	42.50	43.00	78.54	53.14	102.50	36.00
Şok Marketler Ticaret	31.00	538,469,309	30.95	30.20	31.98	4.38	10.87	25.00	32.00	91.45	67.53	110.87	182.22
T.Halk Bankası	11.90	1,495,731,189	12.57	11.78	12.93	-3.57	-10.46	10.25	12.00	58.79	49.38	85.73	47.38
T.S.K.B.	4.65	728,302,752	4.83	4.60	4.99	-2.52	6.41	4.20	4.70	79.86	57.86	100.43	133.02
TAV Havalimanları	89.10	10,609,530	90.88	87.10	92.10	-0.89	-4.71	88.00	91.00	79.23	51.37	94.19	41.62
Tekfen Holding	42.16	609,124,135	47.33	45.50	48.48	-1.16	-6.29	44.50	46.50	76.69			

Derin Bakış
Özgür
HATİPOĞLU
ozgur.hatipoğlu@
tegrasarl.com

Vay seni piyasa vay!

İlk olarak, piyasanın FED'in faiz politikasını yanlış anladığını ve enflasyon-büyüme ilişkisine FED'in baktığından farklı baktığını söylediğimiz geçtiğimiz haftaki yazıma bir atıfta bulunayım. Gerçekten de piyasa bahsedildiği gibi davranıyor olabilir, ama o kadar da naif olmadığını geçtiğimiz cuma günü açıklanan "CFTC – Commitment of Traders" (vadeli ve opsiyon piyasası pozisyonları) raporunda gördük. Bu piyasa öyle bir yapıdır ki, bir fırsat gördüğü zaman onu sonuna kadar sömürmeden, tüketmeden bırakmaz, karşısındaki büyük bir merkez bankası olsa bile; bkz. Eylül 1992 – İngiltere Merkez Bankası'nın diz çökmesi... İşte şimdi de bu kadar büyük çaplı olmasa da buna benzer bir durumla karşı karşıyayız; piyasa faiz macerasının bittiği düşüncesiyle büyük ihtimalle spot piyasadan bir çok yüksek getirili tahvil aldı ve hala bu tahvilleri tutuyor, hatta bence bu reel pozisyonları taşımaya da devam edecek. Ama artış döngüsü resmen bitmediği için faizdeki bu düşüş bir yerde yukarı tepki verecektir. Bunu piyasa da biliyor. Bu nedenle reel pozisyonlarını kapatmasa da, olası tahvil faizi rallisine karşılık hedge veya spekülasyon açıyorlar. Nitekim COT raporuna baktığımızda gerçekten hedge fonların short pozisyonlardaki varlıklarını önceki hafta %11,6 artırdıklarını, buna karşılık long pozisyonlarını da %11,5 azalttıklarını gördük. Yani aslında FED'i pek de yanlış anlamış değiller, sadece durumu sonuna kadar suistimal edip karlarını maksimize ediyor olmalılar. Tabi olan bitenden yapılacak makul bir çıkarım da tahvil piyasasında faizlerin yükselme ihtimalinin arttığı olacaktır. Vay seni piyasa vay!!

ABD piyasaları düşüşe hazırlanıyor

Hisse endeksleri tarafında ise 3 ana ABD endeksinde S&P 500'de satış pozisyonlarını 14 bin kontrat artırırken Nasdaq'ta 12 bin, Dow'da sadece 1000, Russell endeksinde de 5 bin kontrat short pozisyonlarını artırmışlar. Ayrıca yükseliş beklentisi artmış olmalı ki VIX'teki düşüşe yönelik pozisyonlarını da 20 bin kontrat azaltmışlar. Nasıl da çaktırmadan kendilerini düşüşe hazırlamışlar! Oysa geçen hafta endeksler umut verici bir performans göstermişlerdi. Vay seni piyasa vay!!

Hidrojen enerjisine yatırımın zamanı geldi mi?

Gelelim son zamanlarda piyasalarda ön plana çıkan konulardan birisine. Bildiğiniz gibi karbon salınımı, yeşil enerji, alternatif enerji kaynakları artık ESG kavramı dahilinde gittikçe önem kazanıyor. Gördüğüm kadariyle bundan 10 – 15 sene önce elektrikli araba neyse, hidrojenle çalışan araçlar da şimdi o durumda. Yani, yeni bir Tesla yatırımı için vakit gelmiş olabilir. Hidrojen katkısıyla enerji üreten az sayıdaki şirketin piyasa büyüklükleri henüz fonların adam akıllı yatırım yapmalarını için uygun değil. Zaten sıkı para politikası ortamında kimse bu şirketlere büyük yatırım yapmaz çünkü bu şirketlerin hemen hemen hepsi büyüme evresinde ve henüz para yakıyorlar. İşlem hacimleri de henüz yüksek miktarda al/sat yapmak için uygun değil. Bununla beraber bu tür hisseleri taşıyan kurumsal yapıların arasında tek tük fonlar çıkmaya başlamış. Aslında burada yukarıdaki gibi bir "vay seni piyasa vay!!" durumu var, şimdiden ufak ufak hidrojen enerjisi yatırımlarına başlamışlar. Bu durumu izlemeye almak ve belki bir emeklilik yatırımı gibi düşünmek için akla yatkın bazı şirketler bulunabilir. Bu anlamda Fransız Hopium, Hyrdogen Refueling Solutions, İngiliz Atome Energy, Kanada'lı Ballard Power dikkatimi çeken şirketler. Yukarıda bahsettiğim üzere, bu endüstri benim risk algıma göre henüz hisse senetlerine büyük yatırımlar yapacak seviyede değil ancak kesinlikle yakından takip etmeye değer.

Gözler enerji şirketlerinin bilançolarında

Son olarak, artık göstere göstere gelen bir başka piyasa realitesi var; enerji krizinin göbeğinde olan Avrupa'ya temiz enerji sağlayan gaz ve elektrik şirketleri bu koşullar altında çok iyi bilanço açıklamalılar. Çünkü büyük bir zaruri talebi karşılıyorlar, yani ne satsalar alıcısı var. Belki fiyatlama konusunda hükümetlerden biraz baskı görebilirler ama benim gördüğüm kadariyle 2022'de elektrik şebekesi yetersizliğiyle başlayan enerji krizinin başında şirketlere fiyat konusunda yapılan baskılar artık bitti ve bu şirketler daha iyi fiyatlarla gaz ve elektriklelerini satabiliyorlar. Bu nedenle de Avrupa'daki yeşil enerji şirketleri bundan sonrasında iyi performans göstermeye devam edeceklerdir.

Kontrolmatik uzaya 300 uydu gönderecek

Türk şirketler gözünü uzaya dikti. Son dönemde Türk teknoloji şirketleri Türkiye'de yaptıkları yatırımların yanı sıra dünyada yaptıkları yatırımlarla da dikkat çekiyor. ABD'de 279 milyon dolarlık enerji yatırımı yapan Kontrolmatik Teknoloji, uzay çalışmalarına da hız veriyor. Şirket 2026 yılına kadar uzaya 300 uydu fırlatmayı planlıyor.

Birol BOZKURT

birol.bozkurt@dunya.com

Türk teknoloji şirketleri dünyada adından daha fazla söz ettirmeye başlıyor. ABD'de enerji depolama yatırımı yapma kararı alan Kontrolmatik, şimdi de gözünü uzaya dikti. Bu zamana kadar 2 uydusunu uzaya gönderen şirket 2026 yılına kadar 300 uyduyu yörüngeye yerleştirmeyi planlıyor.

2022 Mayıs ayında ilk uydusunu uzaya gönderen Kontrolmatik, ikinci uydusunu da bu yılın ocak ayında başarılı bir şekilde yörüngeye yerleştiren şirket bu alanda büyümeye devam etmeyi planlıyor. Kontrolmatik Teknoloji Yönetim Kurulu Başkanı Sami Aslanhan, haberleşme test uydularında 2023'te seri üretime geçmeyi hedeflediklerini söyledi. Aslanhan, "Kontrolmatik Teknoloji'nin iştiraklerinden olan Plan S Uydusu ve Uzay Teknolojileri AŞ'nin tasarlamış olduğu haberleşme test uydularını 2023 yılında tamamlayıp seri üretime geçmeyi planlıyoruz. 2022 yılında kurduğumuz MCF-LY Robot Teknolojileri şirketimizde kolaboratif robot kolların makine parkurunun kurularak test üretimlerine geçmeyi planlıyoruz" diye konuştu.

"Nesnelerin interneti için uzaya 300 uydu yollayacağız"

"Üçüncü görüntüleme uydumuzu göndermeye hazırlanıyoruz ve yakın zamanda Florida'daki NASA Uzay Üssü'nden SpaceX Falcon9 roketleriyle yörüngeye yerleştirmeyi hedefliyoruz" diyen Aslanhan, sözlerine şöyle devam etti: "Dördüncü uydumuz da tamamen nesnelerin internetine (IoT) yönelik hizmet uydusu olacak ve özellikle ilk etapta Controlix markamız ile ürettiğimiz IoT sensörlerimizin haberleşmesinde kullanılacak. Hedefimiz nesnelerin interneti için uzaya en az 300 uydu göndermek. 2026 yılına kadar bunu tamamlamış olacağız. Yine aynı yıla kadar 100 görüntüleme uydumuzu yörüngelerinde olacak. 300 uydu Dünya'nın herhangi bir ye-

renden en geç 10 dakikada bir veri alacak ve veri akışını sorunsuz bir şekilde sürdürebileceğiz."

Enerji kaynaklı cari açığa yerli destek

Pandemi ile başlayan ve 2022 yılında zirveye çıkan küresel krizler en çok enerji sektöründe kendisini gösterdi. Firmalar da bu krizlere çözüm üretmek için kolları sıvadı. Türk teknoloji şirketleri bu alanda önemli yatırımlar yapıyor. Kontrolmatik teknoloji hem Türkiye'de hem de yurtdışında yaptığı yatırımlarla enerji alanında büyümeyi hedefliyor. Türkiye'de yenilenebilir enerji kullanımının artacağını söyleyen Aslanhan, enerji depolama yatırımlarının hem yenilenebilir enerjiye hem ülke cari açığına önemli katkılar vereceğini söylüyor.

Türkiye'nin en büyük sorunlarının başında gelen enerji kaynaklı cari açığın azalmasına yerli pil hücrelerinin üretimiyle katkı vereceklerini söyleyen Aslanhan, "Biz yerli üretim pil hücrelerimizle dışa bağımlılığın azalmasına, yani ülkemizin enerji arz güvenliğine katkı sağlayacağız. Enerji depolama çözümlerine yönelik ithalat 2020 yılında yaklaşık 250 milyon doları bulmuştu. Bu yatırım hem dışa bağımlılığın azaltılmasına hem de ülkemizin katma değerli teknoloji üretimi ve ihracatına katkı sağlayacak. Enerji depolama sistemleriyle rüzgar, güneş gibi yenilenebilir kaynaklı enerji santrallerinin ulusal şebekedeki payının artacağı öngörülüyor, bu sayede de enerji kaynaklarındaki dışa bağımlılığın azaltılmasına katkı sağlanması hedefleniyor" dedi.

Pil hücrelerine 180 milyon dolarlık yatırım

Ankara'da inşaatı devam eden enerji depolama fabrikasının ilk fazının yılın 2. çeyreğinde devreye alınacağını söyleyen, Aslanhan, fabrikada tam kapasiteye 2024 yılı başında ulaşmayı hedeflediklerini belirtti. Aslanhan, "Kontrolmatik Teknoloji'nin bağlı ortaklıklarından olan Pomega Enerji Depolama fabrikamızda lityum-iyon (LiFe-PO4) pil hücresi, batarya modülü, konteyner ve ev tipi enerji depolama sistemleri üreteceğiz. Lityum-iyon ve diğer ileri teknolojileri kullanarak; elektrokimyasal enerji depolama hücre, modül üniteleri

Sami Aslanhan

ve anahtar teslim enerji depolama sistemlerinin üretileceği fabrikadaki ürünler enerji santralleri, şehir şebekeleri, fabrikalar, ev uygulamaları ve otomotiv alanlarına hitap edecek. Tüm fazları devreye aldığımızda yaklaşık olarak 180 milyon dolarlık bir yatırım büyüklüğüne ulaşacağız. Fabrikamız istihdama da önemli bir katkı sağlayacak, tüm fazları tamamlandığında 600 kişiyi istihdam edecek" diye konuştu.

ABD'de 279 milyon dolarlık enerji yatırımı

Enerji krizi tüm ülkeleri etkileyen küresel bir sorun haline geldi. Rusya-Ukrayna savaşının da etkisiyle fosil yakıtlara bağımlılığın ülkeleri ne kadar zor duruma düşürebileceği görüldü. Bu durum enerji şirketlerini alternatif aramaya yöneltti. Hem yurtdışında hem yurtdışında enerji depolama yatırımı yapan Kontrolmatik, yurtdışında ilk yatırım kararını ABD'de yapma kararı aldı. Aslanhan, ABD pazarında büyümeyi düşündüklerini söyledi. 279 milyon dolarlık yatırımın Güney Carolina eyaletinde yapılacağını belirten Aslanhan projenin detaylarını anlattı: "Toplam 320 bin m2 arazi üzerine kurulacak ve "Pomega Energy Storage Technologies Inc." adıyla hizmet verecek olan yıllık 3 GWh kapasiteli fabrikamız, Lityum-Demir-Fosfat teknolojisiyle pil hücreleri üretmenin yanı sıra farklı alanlarda kullanılması için enerji depolama modül ve sistemleri de üretecek. Colleton ilçesinde inşa edilecek ve 'Pomega Energy Storages Inc.' adıyla hizmet verecek olan yıllık 3GWh kapasiteli fabrikamız, şebeke ölçeğindeki depolama pazarını hedefleyecek. Bu yatırım için Güney Carolina eyaletinin sağladığı toplam 127 milyon dolarlık teşvik paketi de ilgili yönetimlerce onaylandı."

"ABD pazarında büyümeye devam edeceğiz"

Aslanhan, ABD'deki yatırımlarına ilişkin şu bilgileri verdi: "16 Ağustos 2022 tarihinde ABD Kongresi'nde onaylanan 'Inflation Reduction Act' (IRA - Enflasyonu Düşürme Yasası) kapsamında Pil Hücresi üretimi için 35 USD/kWh, Batarya Paketi üretimi için 10 USD/kWh olan 'Üretim Vergisi Kredis'i'nden; 2030 yılına kadar devam edecek bu desteğin 2031 ve 2032 yıllarında her yıl yüzde 25 oranında azaltılmasıyla 2032'de son bulması ve bu kapsamda 2032 yılına kadar yaklaşık 900 milyon Amerikan dolarından fazla federal teşvikten yararlanmayı planlıyoruz. Halen dünya çapında 33'ten fazla ülkede farklı projeler gerçekleştiriyoruz. Büyüme planlarımız çerçevesinde elbette farklı yatırım fırsatlarını değerlendirebiliriz."

"2023'te 280 milyon dolarlık ciro bekliyoruz"

2022 çok yoğun geçtiğini ve bu dönemde çok ciddi atılımlar yaptıklarını söyleyen Aslanhan, "2022 yılının her çeyreği bir yıl gibi geldi, 2020'nin sonuna doğru pandeminin şokunu atlattık ve yılı 200 milyon TL ciro ile kapattık. 2021'de 600 milyon TL'yi geçtik. 2022'de de tabi nihai rakamlar henüz açıklanmadı ama beklentilerimiz hedeflerimizi tutturmak. Çeyreklik raporlarımızda da 2023 yılında 280 milyon dolar üzerinde bir konsolide ciro bekliyoruz. Her yıl ciromuzu sürdürülebilir bir şekilde artırdık ve bu beklentimiz 2023 ve 2024 için geçerli" ifadelerini

Atilla Benli

Türkiye Sigorta'dan Çaycuma 1 Kuyusu'na güvence

Türkiye Sigorta, Türkiye'nin en yeni doğalgaz rezervlerinden birisi olan ve geçtiğimiz günlerde keşfi duyurulan Çaycuma 1 Kuyusu'na Ekim 2023 tarihine kadar geçerli olacak; yangın, patlama, deprem, enkaz kaldırma ve terör gibi operasyonel dönem risklerine karşı 90 Milyon dolarlık teminat sağladı.

Türkiye Sigorta Genel Müdü-

rü Atilla Benli teminata ilişkin; "Ülkemizin doğalgaz rezervleriyle ilgili poliçelerimiz olan Abdülhamid Han, Fatih, Yavuz, Kanuni Sondaj Gemileri; Tuna 1 Kuyusu ve Amasra 1 Kuyusu'na verdiğimiz teminatlara, şimdi de Çaycuma 1 Kuyusu'nu ekledik" dedi. Benli sözlerini, "Fatih Sondaj gemimizin aramaları sonrasında, Sakarya Gaz Sa-

hası'nda keşfi yapılan Çaycuma 1 Kuyusu'na, olası risklere karşı 90 Milyon dolar değerinde teminat sağlıyoruz. Türkiye'nin diğer tüm alanlarda olduğu gibi enerjide de milli kaynaklarıyla kendi kendine yetebilen bir ülke olması yolunda atılan adımların devamının geleceğine inançımız tam, desteğimiz bakidir" diyerek tamamladı.

**Tersi
Düzü****Cem
KÜTÜK**

cemkutuk@gmail.com

Üç vakte kadar karbon ayak izinizi azaltıyorsunuz

Yoğun gündem arasında konuşmaya pek sıra gelmese de oldukça kurak bir kış geçiriyoruz. Ocak sonuna geldik, İstanbul'da henüz kar ve kardan adam göremedik. Yaz aylarında ise her yıl daha yüksek nem ve sıcaklık altındayız. İklim değişimi küresel bir olgu, onu tetikleyen unsurlar ve yoğunluğu bölgeden bölgeye değişse de sonuçta küresel. "Bu eğilimin hızı nasıl kesilebilir?" sorusuna cevap arayan kamuoyunun basıncı ve Birleşmiş Milletler inisiyatifi ile Aralık 2015'te hazırlanan, küresel ısınmayı sınırlandırmaya yönelik taahhütler içeren Paris İklim Anlaşması, Nisan 2016'da üye ülkelerin imzasına sunuldu ve bugün itibarıyla -ülkemiz dahil- 195 imzacısı bulunuyor. Anlaşmaya göre, imza sahibi ülkeler her 5 yılda bir kendi güncellenmiş ulusal katkı planlarını sunmakla yükümlüler. Anlaşma'nın "ortak fakat farklılaştırılmış sorumluluklar ve göreceli kabiliyetler" ilkesi, her ülkenin imkanları dahilinde kendi planı ile ilerlemesini içeriyor. Buraya kadar çok güzel.

Karbon emisyonunu azaltmak, mevcut ekonomik sistemdeki enerji akışlarını ve üretim sistemlerini, yeni teknolojiler vasıtasıyla önemli oranda değiştirerek mümkün ve bu oldukça maliyetli. AB'nin Emisyon Ticaret Sistemi'ne göre, enerji sektörü ve yoğun enerji kullanan sektörler (rafineriler, demir, çelik, alüminyum ve diğer metal mamul üretimi, çimento, cam, seramik, kâğıt ve kâğıt ambalaj, organik kimya mamulleri ve ticari havacılık) kendilerine izin verilen (ki bu oran giderek azaltılıyor) miktarın üzerindeki karbon salınımları için, karbon salınımini önlleyen kuruluşlardan karbon kredisi satın almak zorunda. Burada konunun rengi değişmeye başlıyor.

Emisyonu azaltmak için gerekli yatırım ve girdi maliyetlerine katlanmak, başka bölgelerde bunlara katlanmayı reddeden üreticilere ticarete görece rekabet avantajı sağlayacak (ki buna "negatif dışsalılık" diyoruz). Daha iddialı önlemler almaya niyetlenen ülkeler, yüksek dönüşüm maliyetlerine katlanacak sanayilerinin, bu konuda geride kalan diğer ülkelerde bu maliyetlere katlanmadan üretim yapacak rakiplerine karşı yitirecekleri rekabet avantajını telafi etmenin yollarını bulmak durumunda.

Avrupa Birliği, 2050 yılında karbon-nötr hale gelme hedefi doğrultusunda, karbon yoğun sektörlerdeki üretimlerin çevresel yaptırımların daha gevşek olduğu ülkelere kaçmasını önlemek üzere kendi ortak pazarında satılacak mallar için Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) oluşturdu. Buna göre, sınırları dahilinde ticari malların üretimi esnasında oluşan karbon maliyetlerine eşdeğer bir maliyetin AB ülkelerine ithal edilen mallara vergi olarak uygulanması söz konusu. SKDM, 2023 yılından itibaren karbon yoğun altı sektörde (demir-çelik (vida ve civata gibi ürünler dahil), elektrik, hidrojen çimento, alüminyum ve gübre) emisyon raporlaması ve 2026 yılından itibaren raporlanan emisyon üzerinden vergi ödeme yükümlülüğü getiriyor. Karbon emisyon miktarının hesabında başlangıçta ilk üretim aşamasına bakılırken, ilerleyen yıllarda sonraki aşamaları da içerecek şekilde tüm tedarik zinciri göz önüne alınacak. Ürünün menşinde bir karbon fiyatlaması düzenlemesi veya karbon vergisi uygulaması var ise, bu sistem çerçevesinde edinilen sertifikalar veya ödenen vergiler sınırdaki hesaplanan vergiden mahsup edilebilecek.

Türkiye'nin ihracatında AB ülkelerinin payı yüzde 45'i buluyor. Son yıllarda hızla artan karbon kredisi fiyatları (2020'de ton başına 33 euro iken şu an 82 euro), öncelikle bu beş sektörden, ilerleyen yıllarda ise diğer yüksek emisyonlu sektörlerden AB'ye yapılacak ihracat için önemli bir yük oluşturması muhtemel. AB ülkelerinin Türkiye'nin ihracatındaki payı demir çelikte yüzde 52, alüminyumda yüzde 32, gübrede yüzde 23, çimentoda ise yüzde 11 düzeyinde.

Bu sektörlerden başlayarak, kapsamlı bir sürdürülebilirlik stratejisine sahip olmak, karbon emisyon raporlamasına başlamak ve tedarik zinciri boyunca emisyon önleyici süreç iyileştirmelerini sağlamak, rekabet avantajını korumak ve artırmak için elzem. Emisyon azaltıcı yatırımların finansmanı için ulusal bir programın tasarlanması, bu yönde uluslararası kaynaklardan azami düzeyde yararlanmanın yollarını bulmak gerekli. Bu yatırımlarda kullanılacak sermaye mallarının yerel üretimi ile bu süreçte katma değerini ekonomide kalmasını sağlayarak, karbon salınımini azaltmanın ekonomiye faturasını sınırlamak mümkün.

2030'lu yıllarda ise SKDM'nin yüksek emisyonlu girdi kullanan diğer sektörler (örneğin kimya, beyaz eşya, otomotiv, tekstil) doğru olası genişlemesi, ihracatçı şirketler için tedarik zincirlerinde hızlı aksiyonlarla karbon salınımini acilen düşürmeyi gerektirecek. Planlamanın zamanıdır.

Hong Konglu yatırım grubu CLSA, 22 Ocak'ta başlayan Çin yeni yılıyla ilgili yıllık Feng Shui Endeksi'ni (FSI) açıkladı. Buna göre, Tavşan Yılı'nda yatırımcılar Mart, Ağustos ve Ekim'de kayıplara kendilerini hazırlamalı.

Tavşan Yılı'nda teknoloji moda, petrol kazandıracak

Çin yeni yılı, Tavşan Yılı, iki gün önce, 22 Ocak'ta başladı ve 9 Şubat 2024'te sona erecek. Her Çin yeni yılı öncesi olduğu gibi Hong Konglu yatırım grubu CLSA bu yıl da yeni yıl tahminlerini sıraladığı raporu yayımladı.

Normalde Çin yıldız haritasının 4'üncü hayvanı olan "tavşan" umudun sembolüdür. CLSA da geçen yılın patırtılı ortamının aksine bu Tavşan Yılı'nın "daha sakin" geçeceğini öne sürüyor.

CLSA ilk olarak Hong Kong Menkul Kıymetler Borsası'nın borsa endeksi Hang Seng Endeksi'ni mercek altına alıyor. "Hong Kong hisseleri Tavşan Yılı'nda zıplayacak" denilen raporda, sakin ortamın birkaç kez bozulacağına dikkat çekiliyor. CLSA, yatırımcıyı Mart, Ağustos ve Ekim'de kayıplar yaşanabileceği konusunda uyarıyor.

Raporun altındaki imzalar iki CLSA analistine, Justin Chan ve Stella Liu'ya ait. İkiliye göre, bu yılki Tavşan Yılı'nın yapı taşı "su tav-

şanı," ve bu "su tavşanı" Hang Seng Endeksi'ne "ateş getirecek."

Üç aya dikkat çeken analistlere göre, "Hang Seng Endeksi ilk tehlike sinyali Mart'ta verecek. Yılın fiyat artışları yaşanacak ancak endeks Ağustos ve Ekim'de gizli tuzaklarla dolu olacak."

CLSA uzmanlarına göre, Tavşan Yılı'nın en iyi ayı Kasım olacak.

CLSA dünya geneli için de şu uyarıyı yapıyor... Feng Shui Endeksi'nde tüm sanayiler 5 yapı taşına göre ayrılıyor: ahşap, ateş, toprak, metal ve su. "Ateş"li sanayiler olan petrol, gaz, moda ve teknoloji, en elverişli yıl yaşayacak olan sektörler. Özellikle ilkbaharda...

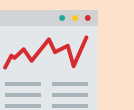
Sağlık, eğitim ve tarım gibi "ahşap"lı işler yılı "oldukça iyi" geçirecekler. Ilkbaharın başı ve sonbaharın sonunda çok kazanacaklar. "Toprak"lı işlerden gayrimenkul ve inşaat ile "su"lu işler turizm, otelcilik ve ulaştırma "vasat" bir yıl geçirecek.

CLSA uzmanları, gayrimenkul

TAVŞAN YILLARINDA BORSA PERFORMANSI					
Tavşan yılları	Tarihler	Yapı taşı	Dow Jones	S&P 500	
2023	22 Ocak 2023-9 Şubat 2024	Su Tavşanı	?	?	
2011	3 Şubat 2011-22 Ocak 2012	Altın Tavşanı	%8.2	%2.8	
1999	16 Şubat 1999-4 Şubat 2000	Toprak Tavşanı	%19.7	%16.1	
1987	29 Ocak 1987-16 Şubat 1988	Ateş Tavşanı	% -4.2	%-1.8	
1975	11 Şubat 1975-30 Ocak 1976	Ahşap Tavşan	%44.2	%33.8	
1963	25 Ocak 1963-12 Şubat 1964	Su Tavşanı	%20.8	%21.5	
1951	6 Şubat 1951-26 Ocak 1952	Altın Tavşanı	%7.4	%18.1	
1939	19 Şubat 1939-7 Şubat 1940	Toprak Tavşanı	%1.2	%3.9	
Ortalama			%13.9	%13.5	

yatırımcılarına özellikle şu tavsiyeyi veriyorlar: "Yapılan araştırmaları incelemeyen bir karar veremeyin."

Hang Seng Endeksi bu yıl yüzde 7 arttı. CLSA, ilk Feng Shui Endeksi'ni 1992 yılında yayınladı. CLSA, yayınladığı grafikte 1963 yılına özellikle dikkatleri çekiyor. Çünkü

1963'te de 2023'te olduğu gibi Tavşan Yılı'nın yapı taşı "su tavşanı."

CLSA analistleri, 1963'te Dow Jones'un yüzde 20.8, S&P 500'ün de yüzde 21.5 arttığına dikkat çekiyor ve en merak edilen soruyu gündeme getiriyor: "Geçen yıla göre daha sakin geçeceği düşünülen bu yılda da benzer bir artış olur mu?"

İsveç'in İstanbul Başkonsolosluğu'nun penceresine "Kitabı yakan o aptalın fikirlerini paylaşmıyoruz" yazısı asıldı.

Türkiye, İsveç'te Kur'an yakılmasıyla ilgili 120 ülkede dava açacak

Türkiye'nin Stockholm Büyükelçiliği önünde Kur'an-ı Kerim yakılmasına tüm dünyadan tepki yağıyor.

İran, Suudi Arabistan, Katar, Libya ve Somali Dışişleri Bakanlıkları olayla ilgili kınama mesajları yayınlarken; Irak'ta Sadr Hareketi lideri Mukteda es-Sadr, İsveç'te Kur'an-ı Kerim yakılmasını kınamak için 1 milyon imza toplanarak İsveç Büyükelçiliğine iletilmesi çağ-

rısı yaptı.

Suriye'de protesto gösterileri düzenlenirken; Senegal Cumhurbaşkanı Macky Sall da "iğrenç" olarak nitelediği İslamofobi ve Müslüman karşıtlığıyla ödün vermeden mücadele edilmesi gerektiğini belirtti.

Ankara'dan son tepki Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Fahrettin Altun'dan geldi: "Kur'an-ı Kerim yakmanın özgülükle hiçbir alakası yok. Bu

olay, İsveç'teki Müslümanlar başta olmak üzere Müslümanlara yönelik şiddeti teşvik etmektedir."

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, Türkiye'nin Stockholm Büyükelçiliği önünde Kur'an-ı Kerim yakılmasına ilişkin, "Başkanlığımızın, 120 ülkedeki ataşelikleri ve müşavirlikleri önderliğinde mahkemelere başvurma şeklinde bir eylemimiz olacak" dedi.

Altın fiyatları 9 ayın en yüksek seviyesini hedefliyor

ABD bir durgunlukla karşılaşacak mı? Piyasalar bu soruya cevaben bu hafta ABD'den daha fazla very bekleyecek... İşte bu durumun ışığında altın fiyatları dün hafifçe yükseliş gösterdi ve 9 ayın en yüksek seviyesine yakın işlem görüyor.

Metal piyasalarındaki işlem hacimleri de hafta başında nispeten daha düştü. Nedeni de Ay Yeni Yılı nedeniyle başta Çin olmak üzere birçok Asya ülkesinde piyasaların tatilde olması...

Bu hafta odak, doğrudan Perşembe günü açıklanacak olan ABD dördüncü çeyrek GSYİH verileri olacak. Spot altın yüzde 0,2 artışla ons başına 1.928,95 dolara yükselirken, altın vadeli işlemleri yüzde 0,1 artışla 1.930,50 dolara ulaştı. Her ikisi de nisan sonundan bu yana en yüksek seviyelerine yakın işlem görüyordu ve rekor seviyelere 100 dolardan daha az uzaktaydı.

Almanya'dan Leopard tankı için Ukrayna'ya yeşil ışık

Almanya Dışişleri Bakanı Annalena Baerbock, Polonya'nın Ukrayna'ya Alman menşeli Leopard tankı sevk etmek istemesi halinde buna karşı çıkmayacaklarını belirtti.

Almanya Dışişleri Bakanı Baerbock, Fransız LCI televizyonu muhabirinin, Polonya'nın Ukrayna'ya Leopard tankları teslim etmesi halinde ne olacağını sorması üzerine, "Şu anda bu soru sorulmadı ancak sorulsaydı buna engel olmadık" dedi.

Polonya Başbakanı Mateusz Morawiecki de Twitter'dan yaptığı paylaşımında, "Ukrayna'daki duruma seyirci kalmayacağız. Leopardlar konusunda Almanya ile anlaşma sağlayamazsak, modern tanklarının bir kısmını savaşan Ukrayna'ya bağışlamaya hazır ülkelerden oluşan daha küçük bir koalisyon kuracağız" ifadesini kullandı.

Baerbock'un bu açıklaması Alman basını tarafından "Leopard tanklarının Ukrayna'ya verilmesine yeşil ışık yaktı" şeklinde yorumlandı. Litvanya, Letonya ve Estonya'nın dışişleri bakanları da Ukrayna'ya Leopard tanklarının gönderilmesi için Almanya'ya çağırıda bulunmuştu.

Üç ülkenin bakanları, Twitter hesaplarından, "Almanya'yı Ukrayna'ya Leopard tankları sağlamaya çağırıyoruz. Bu, Rus saldırıganlığını durdurmak, Ukrayna'ya yardım etmek ve Avrupa'da barışı hızla yeniden sağlamak için gereklidir. Avrupa'nın önde gelen gücü olarak Almanya'nın bu konuda özel sorumluluğu vardır" paylaşımında bulunmuştu.

Almanya'nın ürettiği Leopard tankları, Danimarka, Finlandiya, Yunanistan, Hollanda, Norveç, Polonya, Portekiz, İsveç, İspanya, Çekya, Türkiye ve Macaristan gibi AB ve NATO ülkelerinde bulunuyor.

Dünya çapında çeşitli ordularda hizmet veren yaklaşık 2 bin 670 Leopard 2 tankı mevcut. Yaklaşık 64 ton ağırlığındaki Leopard tankları, saatte 70 kilometre hıza ulaşabiliyor ve 120 milimetrelık yivsiz top namlusuyla 5 bin metreye kadar hedefleri vurabiliyor.

Polonya ve Finlandiya gibi Avrupalı müttefikler, Ukrayna'ya bu tankları göndermeye hazır olduklarını ve Berlin'in onayını beklediklerini ifade etmişti. Ancak Leopard tankları Almanya'da üretildiği için Ukrayna gibi başka ülkelerde kullanılması için Almanya'nın onayının alınması gerekiyor.

Almanya neden direniyor?

Almanya Başbakanı Olaf Scholz'un, Ukrayna'nın ısrarlı talepleri, müttefik ülkelerin baskılarına rağmen, ağır silahlar gönderme konusunda uzun süre ayak diretmesi yoğun tartışmaları beraberinde getirmişti.

Scholz, Alman medyasına verdiği demeçte, ağır silahların gönderilmesi durumunda, Almanya'nın ve NATO'nun Ukrayna'da savaşın tarafı haline gelmesinden duyduğu endişeyi dile getirmiş, "nükleer savaş riskinden" söz etmişti.

Scholz ayrıca, pratik nedenlerle Alman üretimi ağır silahların Ukrayna tarafından kullanımının kolay olmayacağını söylemiş, Ukrayna ordusunun Sovyet döneminin silah sistemlerini kullanmayı bildiğini, bu nedenle Doğu Avrupa ülkelerinin elindeki bu tür silahların gönderilmesinin daha uygun olacağını savunmuştu.

Neden bazı ülkeler modern savaş tankları göndermek konusunda istekli?

Kısaca, Ukrayna'ya işgal edilen topraklarını geri aldirmek için. Batılıların tankları, Amerikan M1 Abrams, İngiliz Challenger 2 ya da Alman Leopard 2'ler, Ukrayna'ya cep-

hede büyük avantaj sağlayacak. Rusya'nın Ukrayna sınırlarına 150 bin yeni asker konuşlandığı konuşuluyor. Bu tanklar sayesinde Rus askerlerinin mobilize olması engellenebilir.

Leopard 2 tankları neden Kiev'in en çok istenenler listesinde yer alıyor?

Askeri yetkililere göre, Leopard 2'ler Amerikan Abramslar gibi etkin tanklar. Daha hafifler, ve daha hızlı yakıt doldurulabiliyor. Ama en büyük özellikleri, ulaşılabilir olmaları. 13 Avrupa ülkesinde 2 binin üzerinde Leopard tankı bulunuyor.

Ukrayna'nın da tankları var mı?

Evet, hem de çok. Çoğu eski Sovyet tankları... Ayrıca 24 Şubat 2022'de başlayan savaşın ilk döneminde kaçan Rus birliklerinin bıraktıkları 500 tanka da el koydular. Polonya ve Çekya, Ukrayna'ya 240 adet T-72 verdi.

"Patlamak üzere olan yanardağ, küresel ekonomiyi çökertebilir"

İngiltere'de yer alan Cambridge Üniversitesi'nden bilim insanları Endonezya'da bulunan Marapi Yanardağı'nın patlamak üzere olduğu ve bunun küresel ekonominin çökmesine neden olabileceği konusunda uyardı.

Yanardağ, dünyanın geçiş noktası olarak tanımlanan Malakka Boğazı'ndan sadece birkaç kilometre uzaklıkta bulunuyor ve su kanalından yılda, küresel ticaretin yaklaşık yüzde 50'sini oluşturan tahıl, petrol ve emtia gemileri geçiyor.

Uzmanlar, ayrıca yanardağdaki olası bir patlamanın iklimde ani değişikliklere neden olarak büyük gıda ve mahsul kıtlığına

da yol açacağını söyledi.

Bölgeden yılda 90 bin geminin geçtiğine dikkat çeken İngiliz Daily Mail gazetesi, "Üniversitenin hesabına göre, volkan patlarsa toplam zarar 2.5 trilyon doları bulur" diye yazdı.

Marapi Yanardağı en son 29 Mayıs 2006 yılında patladı; 2.6 şiddetinde bir depreme neden olan olayda 3 bine yakın insan hayatını kaybetti.

Cambridge Üniversitesi, volkan patlamasının dünyanın diğer noktalarında sorunlara neden olacağını altını çizdi: "Sıcaklık artar, çeşitli noktalar da beklenmedik doğa afetleri ortaya çıkabilir."

Brezilya ve Arjantin'den ortak para birimi adımı

İngiliz Financial Times'in (FT) haberine göre, Brezilya ve Arjantin ortak para birimine geçmek için hazırlık yapılmasına başladı. Haberde, iki ülke liderinin hazırlıklara başlanması konusunda bu hafta açıklama yapacağı kaydedildi.

FT'nin yetkililere dayandırıldığı haberinde, Brezilya'nın yeni para birimi için "sur" (güney) ismini önerdiği ve bu hafta Buenos Aires'te yapılacak bir zir-

vede ortak para biriminin tartışılacağı belirtildi. Ortak yeni para birimiyle, iki ülkenin bölgesel ticareti artırmayı ve ABD dolarına bağımlılığı azaltmayı hedeflediği söylendi.

Arjantin Maliye Bakanı Sergio Massa, "Ortak para birimi oluşturmak için gerekli mali konuları ve merkez bankalarının rolü gibi gerekli parametreleri incelemek için karar alınacak" ifadelerini kullandı.

FBI, Biden'in evinde 6 gizli belge daha buldu

ABD Başkanı Joe Biden'in şahsi avukatı Bob Bauer'ın yaptığı yazılı açıklamada, FBI ajanlarının 20 Ocak'ta Biden'in Willmington'daki evinde arama yaptığı kaydedildi.

Açıklamada yaklaşık 13 saat süren aramada, Biden'in Senato'da ve başkan yardımcılığı yaptığı dönemlere ait 6 gizli belgenin bulunduğu ifade edildi.

Yeni belgelere Adalet Bakanlığı yetkililerince detaylı inceleme için el konulurken, Biden'in evinde yapılan aramaya gönüllü olarak izin verdiğine işaret edildi.

Açıklamada arama esnasında Başkan Biden ve eşi Jill Biden'in haftasonu tatili için evde bulunmadığı bilgisi de paylaşıldı.

Biden'in danışmanlarından Richard Sauber, 9 Ocak'ta yaptığı açıklamada, Biden'in, Penn Biden Merkezindeki kişisel ofisinde, 2 Kasım 2022'de başkan yardımcılığı görevi döneminden kalan bazı "gizli bilgiler içeren az sayıda belge"nin bulunduğunu söylemişti.

Belgelerin "kilitli bir dolapta" bulunduğunu belirten Sauber, belgeler bulunur bulunmaz Biden'in kişisel avukatlarının Beyaz Saray ve devletin ulusal arşivlerle ilgili kurumlarıyla iletişime geçtiğini açıklamıştı.

Biden, ofisinden gizli belgeler çıktığını duyduğunda "şaşırdığını" söyleyerek, belgelerin içeriği hakkında bilgi sahibi olmadığını kaydetmişti.

Adalet Bakanlığı, söz konusu belgelere ilişkin inceleme yapmak üzere özel yetkili bir savcı atamıştı.

Biden'dan önce, FBI ajanlarının 8 Ağustos 2022'de eski Başkan Donald Trump'ın Palm Beach'teki Mar-a-Lago malikanesinde yaptıkları aramada, gizli belgelerin ortaya çıkması ülkede uzun süre tartışılmış, Biden, "Biri nasıl bu kadar sorumsuz olabilir?" diyerek Trump'ı eleştirmişti. Bir süredir Biden'in ofis ve evinde gizli belgelerin ortaya çıkmasıyla şimdi de Cumhuriyetçiler Biden'a yönelik eleştirilerde bulunuyor.

Dünya Bakışı

Simon Kuper

Financial Times yazarı

Bugünün 'çoklu krizleri' 'çoklu çıkarlar' sağlayabilir

Kısa zaman önce bir arkadaşım beni eve bıraktı. Gideceğimiz yere vardığımızda, bagajı açtı, bir kablo çıkardı ve fişe taktı.

Mevcut araçların sadece yüzde 2'si elektrikli. O yüzden de bugüne kadar hiçbir aracın şarj edilmesine şahit olmamıştım. Ve bu olay, daha güzel bir gelecek için iyi bir işaretti.

50 yıllık hayal kırıklığından sonra, sonunda, inovasyon, azaltılmış emisyon ve daha iyi ilaçlar sayesinde, hayatlarımızı daha iyileştirecek gibi. Bugünün çoklu krizleri çoklu inovasyonu harekete geçirdi.

Ekonomist Robert Gordon'un tartışmaya açtığı, hayat kalitesini artıran inovasyonların altın çağı 1920 ile 1970 arasında yaşandı. Bu dönem, gelişmiş ülkelerdeki insanların elektrik lambalarına, telefonlara, buzdolaplarına, temiz suya, aşılar, antibiyotiklere ve belki de en önemli buluş olan sifonlu tuvaletlere kavuştukları dönemdi. O yarım yüzyıl içinde, teknolojik olarak en gelişmiş ülke olan ABD'de beklenen yaşam süresi 53'ten 70'e çıkmıştı.

1970'den sonra ise, teknoloji dominant sanayi olsa da, çok daha azını sundu [insanlara]. Bugünün dev şirketlerinin faal olduğu alanlarına bir bakın: sosyal medya ve iPhone'un dikkat aralığına yaptığını sokaklarda uygulayan bir teslimat şirketi!

Bu inovasyonlar insanoğluna bir fayda sağlamadı. İyi de o zaman biz neden sağlamasını bekliyoruz? Yni teknolojinin amacı, tipik olarak inovasyon yapanları zengin etmek ve daha ölümcül silahlar üretmelerini sağlamak. Herhangi insani bir durum, aslında [yaşanan] bir yan etki.

Son inovasyon: ATM'ler

İklim değişikliğiyle savaştan öte, tarihteki birçok karbondioksit emisyonları 1990'lardan sonra meydana geldi. Aslında bugün alkışladığımız yenilikçiler için bir sonraki teknolojik sınır, bu bozduğumuz gezegeni geride bırakıp uzaya gitmeyi içeriyor.

Son zamanlarda gelişim, ilerleme çok az yaşandı. Amerikalıların bugünkü tahmini yaşam süresi, öploidler, işlenmiş gıdalar ve Covid-19'u kötü yönetmekten ötürü, 1996'yla aynı. Aksine fakir ülkelerin tahmini yaşam süreleri, 1970 sonrası üretilen aşılarla ulaşıldıkları için uzadı.

Finansta ise, 2009'da eski Fed Başkanı Paul Volcker'in de dile getirdiği gibi, en iyi modern inovasyon "insanlara çok yardımcı dokunan ATM'lerdi." Kriptoparalar gibi diğer yeniliklerin böyle yardımcı olmadı insanlara...

Daha genel olarak, Gallup'un 140 ülkede yaptığı araştırmaya göre, insanoğlunun beyan ettiği öz mutluluğu bu yüzyılda ani çöküş yaşadı.

Doğruyu söylemek gerekirse, inovasyon artık daha da zorlaşacak. Örneğin, bilim insanlarının geçmişte yapılan tüm araştırmaları kavraması için yıllara ihtiyacı var. Aynı bilim insanları daha sonra genel değil, daha özel konularda kendi araştırmalarını yapıyorlar. Ve bunda da her zaman inovasyonla regülasyon arasında bir denge kuruluyor.

Inovasyon sorun da yaratır

Toplumlar zeninleştikçe, regülasyonlar arasında gider gelirler. Bunun bir örneği de avukat yığını olmuştur: ABD'deki avukat sayısı 1970'in tam 4 katıdır. Çin'deki avukat sayısı da son 10 yılda yüzde 148 artmıştı.

Ama tabi krizler yenilikleri de hızlandırır. Covid dünyayı vurduğunda, olayları nizama sokanlar mRNA aşılarını buldu. Şimdi bu aşilar kanser tedavilerinde deniyor. Aynı zamanda, medikal araştırmalar arada sırada kademe atlama yaşıyor. Bakın ilk baharılı sıtma aşısına. Şimdi milyonlarca çocuk bununla aşılanıyor.

Ukrayna krizi de eşit şekilde üretkenlik sağlayabilir. Kendi fosil yakıtlarına yaptırımlara neden olan Vladimir Putin, demokratik liderlerin bile elde edemediği bir şeyi elde etti: İlk ciddi karbon vergisini oluşturdu. Bu, AB ve ABD'nin yeşil enerjiye servet yatırımlarına neden oldu.

Inovasyon bugünkü bazı sorunları çözerken, yenilerine de sebep olacaktır. Yapay zeka çok hızlı ilerliyor. Konuyla ilgilenen birinin de dediği gibi, "Yapay zekada her hafta ya da iki haftada bir bir yenilik keşfediyoruz." Batı için endişe duyarken, yapay zekanın en önde gelen inovasyoncularının Çinli olduğunu hatırlayalım. James Watt'ın gösterişsiz buhar makinesi bizi bugünkü iklim krizine taşımış olsa da, ileride bizi ne geleceği hala belirsiz... İyi mi olacak... Kötü mü olacak...

İhracatçıya Cumhuriyetin 100. yılında kur kısıkcısı

Fikret ÇENGEL

fikret.cengel@dunya.com

Geçtiğimiz hafta Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu ile ihracatçılar bir araya geldi. İhracatçıların talebi üzerine gerçekleşen toplantının ardından Kavcıoğlu, “Türkiye Ekonomi Modeli içerisinde aldığımız tedbirler, kararlar inşallah zaten sonuçlarını olumlu anlamda veriyor. Dolayısıyla kur da istikrarlı şekilde devam edecektir. Orada bir sıkıntı yok” açıklamasını yaparak Merkez Bankası’nın her-

hangi bir kur politikasının bulunmadığını mesajını verdi. MB her ne kadar kur politikasında değişiklik yok dese de toplantıya katılan veya katılmayan ihracatçılar kurların bu şekilde devam etmesinin ihracatı olumsuz etkileyeceğini ve yeni rekorlar bir yana 2022 yılı rakamlarını tutturmanın dahi güç olacağını ifade ediyor. Geçtiğimiz yıl ihracat 254 milyar dolara ulaştı. 2023-25 Orta Vadeli Program’da ihracatın 265 milyar dolar olması hedefleniyor. Geçen sene yakalanan artış tekrarlanırsa bile bu sene için hedef yine 280 milyar geçmesi beklenebilirdi. Ancak göstergeler çok farklı.

Durumu Ege İhracatçı Birliği Başkanı Jak Eskinazi şu cümlelerle özetliyor: “Kur politikaları

değişmedikçe, 2023 senesi kayıp bir yıl olacak. Şirketlerimiz ve ihracatımız ancak kendi durumlarını muhafaza etmek için çalışacaklar. Sermayelerini kaybetmeye çalışacaklar. Türkiye dünyanın en pahalı enerjisini kullanıyor. 350 dolar olan işçilik, 600 dolara çıktı. Dünyadaki rakiplerimiz çok daha avantajlı şartlar altında mal sunabiliyorlar. Biz bu pazarları çok zor şartlarda elde ettik ama çok kolay kaybediyoruz. Türkiye’nin önümüzdeki senelerde tahmin edilen ihracat rakamlarına ulaşması biraz zor görünüyor.”

Konuştığımız ihracatçılara göre euro kurunun 24-25 lira civarında olması gerekiyor. Bu ihracatçıların en azından zarar etmesinin önüne geçiyor. Çok açık

telaffuz edilmese de ihracatçıların Merkez Bankası toplantısının TL’nin çok değerli kaldığını ve yüzde 15-20 arasında bir değer kaybetmesi gerektiğinin altı çizildi. İhracat gelirlerinin yüzde 40’ını Merkez Bankası’na veren ihracatçılar, bugüne farklı bir kur uygulanabileceğini ve ihracatta özel kurunun telafi edici olabileceğini vurguluyor.

Öncelikli talepler

İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği Başkanı Çetin Tecdelioğlu da sektör olarak 2022 yılını 14 milyar dolar olarak kapattıklarını ancak büyüme için 5 talepleri olduğunu, ancak bu şekilde yeni hedeflere ulaşabileceklerini söyledi. Tecde-

lioğlu’nun dile getirdiği talepler aslında 100 bini aşkın ihracatçının talebini oluşturuyor.

- İhracatçılara özel enerji tarifesi
- Uzun vadeli ve düşük faizli kredi
- Rekabetçi bir kur istiyoruz

İhracatçılar bir yandan kur baskısı nedeniyle rekabette geri düşerken diğer yandan pazarını genişletmeye çalışıyor. Bunun için de ölçek büyütmesi şart. Ancak ilave yatırım için finansman gerekiyor. Burada yine farklı bir açmaz giriliyor. Ölçek artırmak isteyen ihracatçı üretim bandını büyütmek için bugün makine siparişi verse en az 1.5 sene bekliyor. Bunun için gerekli finansman için de uzun vadeli kredi bekliyor. 2023 yılı içinde ciddi bir borç geri ödemesi yapacak olan ihracat-

çı için uzun vadeli borçlanma çok hayati. Bunun yanında artan hammadde fiyatları dış pazarı kovalayanların bir başka sorunu.

Rekorlar dönemi biter mi?

Dolar kurun 8’lerden 19’lara kadar gelmesi, pandemi süreci ve Türkiye’nin bu süreçte güvenilir tedarikçi olarak ortaya çıkması son 30 ayın 28’inde aylık bazda ihracat rekoru kırılmasını sağladı. Ancak 1 yıldır kurun değişmemesi, artan maliyetler ve finansman sorunları nedeniyle ihracatçılar pazarda sorunlarla karşılaşiyor. Daha rekabetçi ülkelere pazarını kaybetme tehlikesi geçiren sektörler, Cumhuriyetin 100. Yılında yeni rekorlar getirmekte oldukça zorlanacak.

Kuzey Afrika'ya 13 milyar dolar ihracat

Türkiye’nin Kuzey Afrika ülkelerine ihracatı, geçen yıl 2021’e göre yüzde 5,1 artarak 13 milyar 148 milyon dolar oldu. Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) verilerine göre, Türkiye’nin ihracatı, 2022’de bir önceki yıla kıyasla yüzde 12,9 yükselerek 254 milyar 210 milyon dolar oldu. 2022’de Fas’a 2 milyar 968 milyon dolar, Cezayir’e 1 milyar 914 milyon dolar, Tunus’a 1 milyar 505 milyon dolar, Libya’ya 2 milyar 408 milyon dolar, Mısır’a 3 milyar 928 milyon dolar ve Sudan’a 423 milyon dolar olmak üzere Kuzey Afrika ülkelerine 13 milyar doların üzerinde dış satım yapıldı. Geçen ay ise Mısır’a 348,9 milyon dolar, Fas’a 212,9 milyon dolar, Cezayir’e 183

milyon dolar, Libya’ya 212,3 milyon dolar ve Sudan’a 47,9 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi.

Geçen yıl Cezayir’e en yüksek ihracatı yüzde 29,5 artış ve 330,1 milyon dolar ile kimyevi maddeler ve mamulleri sektörü, Fas’a yüzde 21,1 artış ve 633,4 milyon dolar ile çelik sektörü, Mısır’a yüzde 23 artış ve 806,2 milyon dolar ile kimyevi maddeler ve mamulleri sektörü, Tunus’a yüzde 6,5 artış ve 250,4 milyon dolar ile çelik sektörü, Libya’ya yüzde 45,6 artış ve 365,1 milyon dolar ile hububat, bakliyat ve yağlı tohumlar sektörü, Sudan’a ise yüzde 110,7 artış ve 126,1 milyon dolar ile hububat, bakliyat ve yağlı tohumlar sektörü yaptı.

Türk somonu Japonya’da tanıtılacak

Doğu Karadeniz İhracatçıları Birliği (DKİB), Japonya’ya 28 Ocak-4 Şubat tarihlerinde düzenlenecek ticaret heyeti programıyla Türk somonunun tanıtımına yönelik ikili iş görüşmeleri gerçekleştirecek. DKİB’den yapılan açıklamada, Doğu Karadeniz’in önemli ihracat ürünleri arasında yerini alan ve Karadeniz’de kurulu kafeslerde yetiştirilen Türk somonu için gerçekleştirdikleri tanıtım çalışmalarının yoğun şekilde de-

vam ettiği belirtildi.

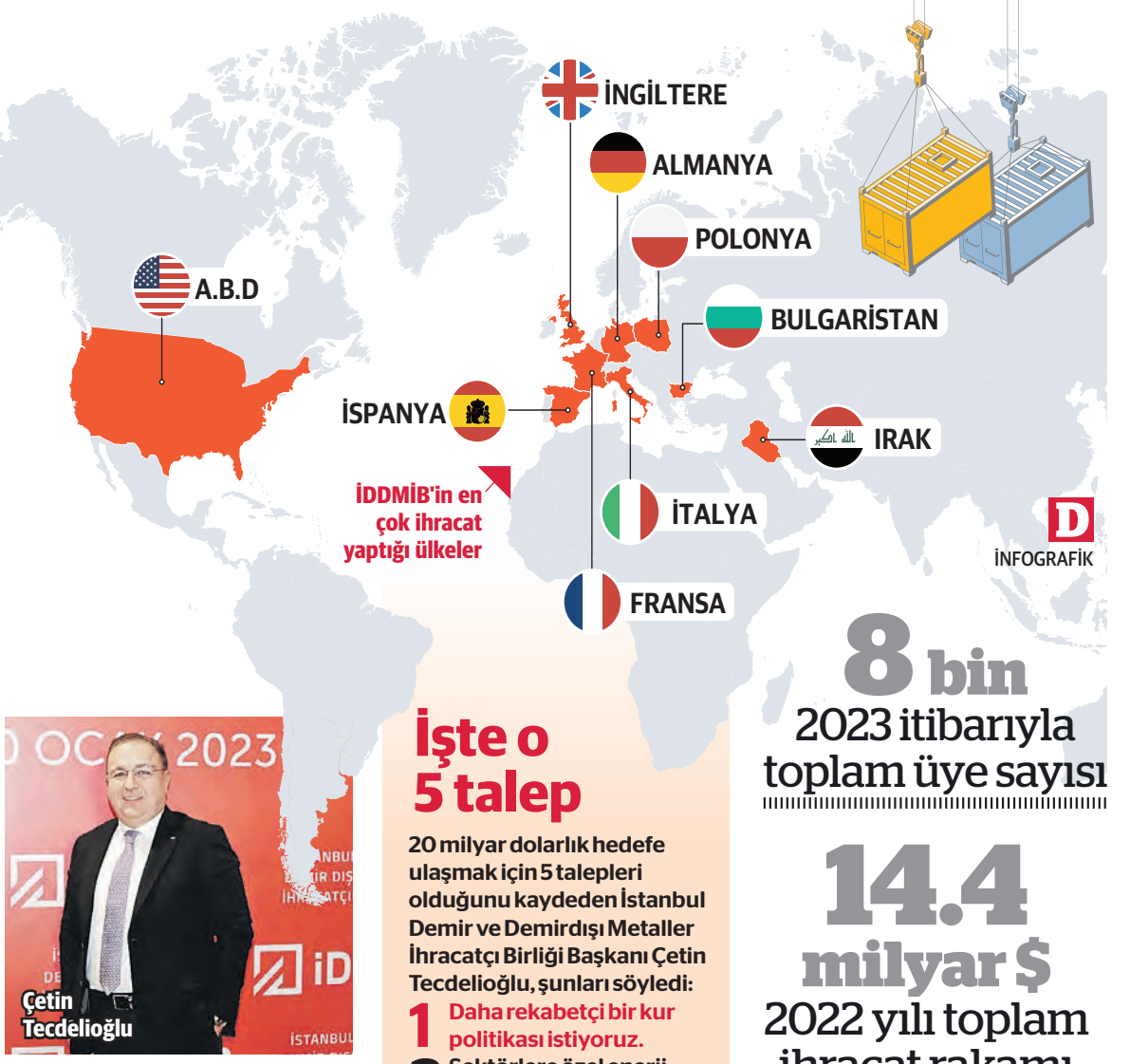
Bu kapsamda Türk somonu için hedef pazar olarak belirlenen Japonya’ya sektörde yer alan firmalarla 28 Ocak-4 Şubat tarihlerinde ticaret heyeti programı düzenleneceği aktarılan açıklamada, şu ifadeler kullanıldı: “2022’de ülkemizden 49 bin 215 ton karışıklığı 363 milyon dolar tutarında somon ihracatı yapıldı. İhracatta da bir önceki yıla göre miktarda yüzde 111, değer de ise yüzde 168 artış yaşandı.”

Demir ve demir dışı sektörü 2023 hedeflerini açıkladı

20 milyar dolarlık ihracat planı için 5 şart

2022 yılında 14,4 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdiklerini ifade eden İDDMİB Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Tecdelioğlu, “2022 yılını güzel bir şekilde kapattık. Ancak sektör olarak 20 milyar dolar ihracat yapabilecek kapasiteye sahibiz. Bu hedefe 5 adımda ulaşabiliriz. Bunun için devletimizden bazı beklentilerimiz var” dedi.

İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği’nin (İDDMİB Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Tecdelioğlu ve yönetim kurulu üyelerinin katıldığı toplantıda 2022’de yapılan faaliyetler ve 2023 hedefleri paylaşıldı. İDDMİB’in 37 yılı geride bıraktığını ifade eden Çetin Tecdelioğlu, 2023’te 16 milyar dolarlık ihracata ulaşabileceklerini ancak atılacak 5 adımla sektör ihracatının Türkiye’nin 100’üncü yılında bir anda 20 milyar dolar seviyelerine çıkabileceğini dile getirdi. 2020’den bu yana Türkiye’nin ve sektörün çok ciddi avantajlar yakaladığına dikkat çeken Çetin Tecdelioğlu, “2020-2022 arasında sektörümüzün ihracatı dolar bazında yüzde 74 artışla 8,4 milyar dolardan 14,4 milyar dolara yükseldi. Dünyada ortaya çıkan fırsatı iyi değerlendirdik ve böyle bir başarı elde ettik. Ancak son dönemlerde pandeminin azalan etkileri ile birlikte özellikle lojistik maliyetleri gerilemeye başladı. Bu durum sayesinde durağan Çin aktif hale geldi. Bu da Türkiye’nin rekabette avantajını kaybetmesine neden oldu. Fiyat avantajımız ortadan kalkmaya başladı. Tüm bunlara rağmen sektör olarak ihracatımızı 20 milyar dolara çıkarabi-

leceğimizi biliyoruz. Ona göre de planlama yapıyoruz. Bu noktada devletimizden bazı beklentilerimiz var” diye konuştu.

"KOBİ'lerde sınır 1 Milyar TL olmalı"

KOBİ’ler özelinde beklentileri olduğunu dile getiren Tecdelioğlu, “Şu an itibarıyla KOBİ’ler 250 kişiden az çalışanı istihdam eden, yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri 250 milyon lirayı aşmayan işletmeler olarak tanımlanıyor. Türkiye, küçük ve orta ölçekli işletmeleriyle çok çevik ve hızlı hareket eden bir ülke. KOBİ’ler krediye ve finansmana, sunulan destek ve teşviklere daha hızlı ulaşabiliyor. Ancak cirolarda enflasyon kaynaklı çok ciddi yükselişler oldu. Bu yüzden KOBİ sınıfının destek ve teşviklerden daha hızlı yararlanabilme-

Alüminyum ve bakırda 'net ihracatçı' düzenlenmeli

Sektörlerinde diğer önemli konunun 'net ihracatçı' durumu olduğunu belirten Çetin Tecdelioğlu, şunları söyledi: “Örneğin bakır ve alüminyumdaki işletmelerimiz 'net ihracatçı' olamıyor. Çünkü Türkiye’de 2,3

milyon alüminyum işleme gerçekleştiriliyor. Burada 100 bin tonu yerli, geri kalanı ise ithal olarak geliyor. Yani hammaddeyi dışarıdan almak zorunda kalıyoruz. Bu ürünler işleniyor ve ihraç ediliyor. Söz konusu ürünlerin yüzde 60’ı

ihracata gidiyor. Böyle bir durum yaşanınca da alüminyum ve bakır sektörümüzdeki işletmeler net ihracatçı sayılmıyor. Net ihracatçı statüsünde olmadıkları için de TL kredi kullanamıyor, döviz kredisini kullanabiliyorlar.”

si için 250 milyon TL’lik sınırın ilk etapta 1 milyar TL’ye çıkarılması uygun olacaktır” dedi.

Alüminyum, bakır, döküm, ev ve mutfak eşyaları, armatür, metal hırdavat, yapı malzemeleri ve

metal ambalaj gibi 8 ana sektörden oluşan İDDMİB’te görevle geldikleri 1 Mayıs’tan bu yana gerçekleştirdikleri faaliyetler ve gelecek planları hakkında da bilgi veren Çetin Tecdelioğlu, “2022’de görevle geldikten sonraki 7 aylık süreçte, fuarlara milli katılımlar, alım heyetleri, sektörel toplantılar, çalıştaylar, yarışmalar, ticaret heyetleri, Ur-Ge heyetleri, fuar ziyaretleri, kurum toplantıları gibi 50’den fazla faaliyet gerçekleştirdik. 2023’te Türkiye’nin 100’üncü yılında ise İDDMİB olarak 102 faaliyet düzenlemeyi hedefliyoruz.” diye konuştu.

Hisarcıklioğlu: Önümüz açılırsa fazlasına hazırız

Türk ve AB iş dünyasının ortak projelere imza attığını söyleyen TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, “İş dünyası olarak daha fazlasını yapabiliriz. Bu konuda hükümetin ve Avrupa Komisyonu’nun desteğine ihtiyacımız var. Gümrük Birliğinin modernizasyonu müzakereleri bir an önce başlatılmalı” dedi.

Nurdoğan ARSLAN ERGÜN

Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği (EUROCHAMBRES) ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) işbirliğinde yürütülen Türkiye-AB İş Dünyası Diyaloğu (TEBD) projesi kapanış toplantısı İstanbul’da düzenlendi. Toplantıya TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, EUROCHAMBRES CEO’su Ben Butters, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Nikolaus Meyer-Landrut konuşmacı olarak katıldı.

Toplantıda konuşan TOBB M. Rifat Hisarcıklioğlu, proje ile Türkiye-AB iş dünyası arasındaki diyaloga ciddi katkılar verildiğini söyledi. Hisarcıklioğlu, “Bu sayede, Türk oda ve borsa sistemimizin hizmet kapasitesinin gelişmesine, AB üyesi ülkelerdeki muhataplarıyla bağlantılarının ve birlikte çalışma ortamının tesisine önemli katkı sağladık” dedi. Yüksek enflasyon, enerji tedariki ve enerji fiyatlarının toplum ve ekonomileri doğrudan olumsuz etkilediğine dikkat çeken Hisarcıklioğlu, “Bu süreçte, biz Türk iş dünyası olarak, AB iş dünyası ile dayanışma içinde olmamızın çok önemli olduğunu düşünüyoruz. İş dünyası olarak çok daha fazlasını yapabiliriz. Bu konuda, Hükümetimizin ve Avrupa Komisyonu’nun desteğine ihtiyacımız var. Sadece biz değil AB iş dünyası da bunu istiyor. Bu açıdan, Gümrük Birliği kapsamının genişletilmesi ve işleyişinin iyileştirilmesinin önemli olduğuna inanıyorum. Gümrük birliğinin modernizasyonu müzakereleri bir an önce başlatılmalı” diye konuştu.

Karayolu taşıma kotasında acil çözüm gerekiyor

Türkiye’nin yeşil ve dijital dönüşümünün de Gümrük Birliği müzakerelerine ve Türkiye-AB iktisadi bütünleşme sürecine katkı sağladığını ifade eden Hisarcıklioğlu, vize sorununa dikkat çekti. “İş insanları için vize temininde yaşanan güçlükler, ticaret hacmimizin artış hızını olumsuz etkiliyor” diyen Hisarcıklioğlu, AB iş dünyasının da bu

“Katılım öncesi mali yardımın artırılmasını arzu ediyoruz”

Dişişleri Bakanlığı AB Başkanlığı Mali İşbirliği ve Proje Uygulama Genel Müdürü Bülent Özcan, yeşil dönüşümün AB tarafından ortaya konulan önemli bir hedef olduğunu belirterek, Türkiye’nin bu hedefe yönelik reaksiyon gösterdiğini, tedbirler aldığını ve bu hedefleri benimsemiş bir aday ülke konumunda olduğunu söyledi. Yeşil ve dijital dönüşümün ancak sürdürülebilir finansla mümkün olabileceğini kaydeden Özcan, AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı IPA-III adını

verdiğimiz bu yeni dönemde, eski dönemlere kıyasla mali yardımlarda bir düşüş olduğunu görüyoruz. Katılım öncesi mali yardım, ortalama 650 milyon euroluk bir destekten yaklaşık 200-250 milyon euroluk bir desteğe düşmüş durumda. İş dünyasına destek, hep Avrupa’da hem Türkiye’de, diyalogu desteklemek anlamında IPA’nın kaynaklarının düşmesi bu anlamda bizi üzüyor. Katılım öncesi mali yardım desteğinin artırılmasını arzu ediyoruz” dedi.

durumdan olumsuz etkilendiğini söyledi. Sorunun, acilen çözülmesini isteyen Hisarcıklioğlu, “Türkiye-AB ticaretimizde karayolu taşımacılığı hızlı mal teslimatı için ciddi bir lojistik avantaj sağlıyor. Ancak, var olan taşıma kotaları, ithal ve ihraç edilen malların teslimatını geciktiriyor. Maliyetleri de artırıyor. Karayolu taşıma kotaları sorununu çözmemiz gerekiyor. Bu, bizden mal temin eden AB’li dostlarımız için de önemli. Onlar da daha pahalıya mal temin etmiş oluyor. Bu süreçte, Türk iş dünyası olarak, AB iş dünyası ile dayanışma içinde olmamızın çok önemli olduğunu düşünüyoruz” dedi.

Avrupa Birliği ve Türk iş çevrelerinin entegrasyonunu teşvik eden TEBD projesinin, Türkiye-AB ilişkilerinin sağladığı fırsatlar, iş imkanları ve zorluklar ile Türkiye ve AB arasındaki Gümrük Birliği’nin modernizasyonu konusunda daha fazla farkındalık oluş-

turduğunu söyleyen Hisarcıklioğlu, “TEBD projesi kapsamındaki çeşitli programlara 250 oda ve borsamız iştirak etti. 30 Türk oda ve borsa ile 12 AB üyesi ülkeden 28 oda arasında eşleştirme projelerine hibe sağlandı” diye konuştu.

Yeşil dönüşümde ortak akıl

Hisarcıklioğlu, şu bilgileri verdi: “Avrupa Birliği müktesebatı hakkında iş dünyamızın bilgilanmesi-nin dönük çok sayıda etkinlik düzenlendik. Yeşil dönüşüm konusunu proje öncelikleri arasına dahil ettik. Yeşil dönüşüm gündemi kapsamında en çok etkilenecek sektörlerle birlikte çalıştık. Bu konudaki çalışmalarımızın sonuçlarını da rapor haline getirdik. Aynı zamanda, Türkiye-AB iktisadi ilişkileri hakkındaki görüşleri ortaya koyan saha çalışmaları yaptık. Kısacası, proje sayesinde Türkiye-AB iş çevrelerinin birlikte çalışma isteğini somut uygulamalarla bir kez daha

göstermiş olduk.”EUROCHAMBRES CEO’su Ben Butters, iki bölgenin uzun yıllar içinde doğan ekonomik bir ilişkisi olduğunu söyledi. TOBB ile karşılıklı fırsatlar için ortak çalıştıklarını ifade eden Ben Butters, “İki önemli partner bölgeyiz. Ticarete özümüz sözümüz bir olmalı. Bizim için Türkiye ile kuvvetli ekonomik ilişki içinde olmak önemli. TEBD gibi projeler sayesinde işbirliklerimiz gelişecek” dedi. Önlerindeki en önemli konunun yeşil dönüşüm ve dijital dönüşüm olduğunu kaydeden Butters, tedarik zincirinin artık daha yakına taşınması, çok daha basit hale getirilmesi ile ilgili çalışmalar yapılması gerektiğini belirtti.

6 milyon euroluk finansman

TEBD Projesi’nin Avrupa Birliği ve Türkiye iş dünyası arasında katalizör görevi gördüğünü söyleyen Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Nikolaus Meyer-Landrut, şunları söyledi: “24 milyon şirketin bulunduğu AB tek pazarının içinde Türkiye önemli bir oyuncu. Özellikle tekstil, makine, gelişmiş imalat sektörü, kozmetik gibi alanlarda tek pazarın önemli bir parçası. Özel sektör, politika yapımcıların yeni kurallarına yön ver-meli.” Bu proje ile her iki bölge iş dünyasının yeşil dönüşüm, dijital dönüşüm gibi alanlarda çalışma fırsatı bulduğuna işaret eden Büyükelçi, “Çalışmanın ikinci ayağı bizden 6 milyon euro finansman olarak IPA 3 kapsamında devam edecek” dedi.

yoruz” dedi.

Bandırma’nın yeni başlangıçlar ve cesur adımları simgelediğini söyleyen Süleyman Sönmez, “Gazi Mustafa Kemal Atatürk, ulusal kurtuluş mücadelemizi başlatmak, ulusumuzun tarihsel yolculuğunda yepyeni ve aydınlık bir sayfa açmak için Anadolu’ya geçmeye karar verdiğinde, onu varış noktasına taşıyan araç Bandırma adını taşıyordu. Ne mutlu ki bugün bir kurtuluş mücadelesinin içerisinde değiliz. Ancak bir mücadele içinde olduğumuzu unutmamalıyız. Bu mücade-

le, belirsizliklere karşı yapılan hem birbirimizle hem de gelecekle uzlaşarak kazanabileceğimiz bir mücadeledir. Başarıya giden yol ise ortak bir hayalin etrafında kenetlenme irademizde saklı. Cumhuriyetimizi ikinci yüzyıla taşıyacak meşaleyi tutan bizler de bu düşüncelerden hareketle 100. Yıl Buluşmaları adı altında bir toplantı serisi başlatıyoruz. Bu buluşmalarda bölgelerimizin ve ülkemizin aynı ufka, aynı hedefe, aynı hayale hep birlikte yol alması için ortak akıl ile kapsayıcı çözümler üreteceğiz” dedi.

Bir Adım Ötesi

Prof. Dr. Ali HEPŞEN
alihepsen@yahoo.com

Gayrimenkul projelerine BES katkısı: Neden olmasın?

Hem barınma ihtiyacının karşılanmasında kiralık konut piyasası özelinde hem de gayrimenkul geliştirme süreçlerinde sürdürülebilirliğin sağlanması için çözümler üretmek gerekiyor. Aslında, kiralık konut üretimi kapsamında gerçekleştirilecek gayrimenkul yatırımlarının ihtiyaç duyacağı fon miktarına ilişkin yasal mevzuatlar çerçevesinde hangi kaynaklardan sağlanabileceği konusunda farklı alternatifler belirtilmiştir. Bu yaklaşımlardan birinin de “menkul kıymetleştirme” yapısı olduğu söylenebilir.

Menkul kıymetleştirme kavramına uzak olanlar için yapıyı tanımlamak isterim. Menkul kıymetleştirme, bir işletmenin bilançosunda yer alan alacaklarının benzer nitelikte olanlarını bir araya toplayarak, kendisinin ya da bu amaç doğrultusunda kurulmuş olan bir kurumun (özel amaçlı kurum) aracılığıyla sermaye piyasalarına bu alacak havuzunun gelecekte sağlayacağı düzenli nakit akışlarına dayalı menkul kıymet ihraç etmesidir. Yatırımcılara yapılacak ödemeler de yine bu havuzdaki alacakların geri ödemeleriyle finanse edilmektedir.

Kiralık konut projelerinin hayata geçirilmesinde, finansmanın menkul kıymet ihracına bağlı olarak temin edilebilmesi için aşağıda belirtilen süreçlerin uygulanması düşünülebilir: Kamu özel sektör işbirliği (KÖİ) kapsamında üretilecek konutlar için öncelikle üretim faaliyetlerinin aşağıya çekilmesi hedeflenmelidir. Önceki yazımda detaylarını paylaştığım KÖİ modelinde de belirttiğim üzere maliyet unsurlarından biri olan arsa temininin ve altyapı maliyetlerinin kamu tarafından bedelsiz olarak sağlanması planlanmalıdır.

Yüklenici kanı dahil üretim maliyeti proje dahilindeki özel sektör kuruluşu tarafından karşılanmalıdır. Proje kapsamında üretilecek konutların 15-20 yıl gibi uzun dönemli kiraya konu edilmelidir. Bu yapı içerisinde belirlenecek kira fiyatlarının hanehalkı ortalama harcanabilir gelirin 1/3’ünü aşmamasına özen gösterilmelidir.

Proje kapsamında özel sektörün ihtiyaç duyduğu finansmanın (yukarıda detayları sunulan) kira gelirlerine dayalı menkul kıymet ihracı üzerinden temin edilmesi sağlanmalıdır. Burada özel amaçlı kurum olarak Türkiye’de menkul kıymetleştirme faaliyetlerinin teşvik edilmesi ve geliştirilmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı, Borsa İstanbul, banka ve çatı birlikleri ortaklığında kurulmuş olan “Türkiye Menkul Kıymetleştirme Şirketi (TMKŞ)” süreci yönetmeli ve bu kurum üzerinden ihraçların planlanması faydalı olur.

İhraç edilecek olan menkul kıymetlerin vadesinin kira dönemi ile uyumlu olması gerekmektedir. Yıllara yaygın şekilde kiralardan elde edilecek tahsilatların, menkul kıymet geri ödemelerinde yapılması planlanmalıdır.

İhraç edilecek menkul kıymetlerin uzun vadeli yatırım strateji hedefi taşıyan Bireysel Emeklilik Şirketleri tarafından portföylerine dahil edilmesi teşvik edilmelidir. Özellikle kira gelirlerine dayalı menkul kıymetlere yatırım yaparak belirtilen şekilde gayrimenkul projelerinin finansmanına katkı sağlayacak nitelikte olan bu şirketler, kuracakları Konut BES fonlarının katılım paylarını katılımcılara (tasarruf sahiplerine) satarak sistem içerisinde birbirini besleyen bir yapı oluşturabilirler. Derecelendirme kuruluşu kira gelirine dayalı menkul kıymetleri derecelendirirken, aynı zamanda da menkul kıymetin güvenilirliği ve risk derecesi hakkında kamuoyuna bilgi de vermelidir. Derecelendirme şirketi ihraç işlemini vade sonuna kadar izlemeli ve herhangi bir değişiklik olması durumunda derecelendirmede değişiklik yapabilmelidir.

Burada hassasiyet gösterilmesi gereken bir konu da bu tür konutların sahipliğidir. Üretilecek konutların tapularının kiraclarının üzerine çıkartılması, kira dönemi boyunca tapu kayıtlarında satılamaz şerhinin düşülmesi ve kira döneminin sonunda küçük bir bedel ödenerek ya da bedel ödemeksizin bu şerhin kaldırılarak tam mülkiyetinin tesis edilmesi düşünülmelidir. Bu sayede hem kiracının yapılan sözleşmeleri iptal etme hakkı bulunmamakta hem de sağlıklı bir nakit akış kurgusu gerçekleştirilebilmektedir.

Konutun kiralınması kapsamında yapılan ödemeler düzenli ve önceden tahmin edilebilir nitelikte oldukları için, bu tür ödemelere dayalı menkul kıymet ihracı ve projeye finansman sağlanması konutta finansal erişilebilirliğin sağlanması açısından son derece önemlidir. Konut kiralılarına dayalı menkul kıymet ihracına yönelik ilk uygulama ABD’li Blackstone tarafından 5 farklı eyalete yayılmış toplam 3.207 evin kira gelirleri teminat gösterilerek 479,1 milyon dolar finansman sağlanarak gerçekleştirilmiştir.

Bu yazı kapsamında açıklamaya çalıştığım yapının hayata geçirilmesi ile hem konutta finansal erişilebilirlik anlamında bir çözüm üretilecek hem sermayenin tabana yayılmasına katkı sağlanacak hem de Türkiye Sigorta Birliği’nin vizyonu ile uyumlu bir bütüncül çözüm sağlanmış olabilecektir.

TÜRKONFED yola Bandırma’dan çıktı

Federasyon, manifestosunu, 81 ili kapsayan 26 bölgesel federasyonunun alanındaki illerde düzenleyeceği ‘100. Yıl Buluşmaları’nda anlatacak.

Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED), ‘100. Yıl Buluşmaları’nı anlatmak için Bandırma’dan yola çıktı. Türkiye’nin gönüllülük esasıyla bir araya gelmiş iş dünyası örgütü TÜRKONFED, ‘Yeni Dönem Yeni Ufuklar’ vizyon belgesini ve bu belgede yer alan ‘Hayalimizdeki Türkiye’ manifestosunu, 81 ili kapsayan 26 bölgesel federasyonunun sorumluluk alanındaki illerde düzenleyeceği ‘100. Yıl Buluşmaları’nda anlatacak. 29 Ekim 2023’e kadar tamamlanacak buluşmalar ile kamu, yerel yönetimler, üniversiteler, sivil toplum, iş dünyası ve kent aktörlerinin uzlaşma zemininde bir araya getirilmesi amaç-

lanıyor. TÜRKONFED’in ‘Yeni Dönem Yeni Ufuklar’ vizyon belgesini ve bu belgede yer alan ‘Hayalimizdeki Türkiye’ manifestosunu paylaşılabilecek buluşmaların finali, Cumhuriyet’in yüzüncü yılı etkinlikleri kapsamında ekim ayında Ankara’da gerçekleştirilecek.

“Ortak akıl ile kapsayıcı çözümler üreteceğiz”

TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı Süleyman Sönmez, “100. Yıl Buluşmaları ile ortak akılla uzlaşma zemininde ülkemizin aydınlık geleceğine katkı koymayı amaçlıyoruz. Bunun ilk adımını da başlangıçların sembolü olan Bandırma’dan atmanın gururunu yaşı-

Küçük ve mikro işletmeler için finansal raporlama standardı yayımlandı

Temel amacı, yatırımcıların çıkarlarını ve denetim raporlarının doğru ve bağımsız olarak hazırlanmasına ilişkin kamu yararını korumak, doğru, güvenilir ve karşılaştırılabilir finansal bilginin sunumunu sağlamak olan Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından 16.01.2023 tarihli Resmi Gazetede Küçük ve Mikro İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (KÜMİ FRS) yayımlandı. KÜMİ FRS'nin amacı, Türk Ticaret Kanunu'na göre bağımsız denetime tabi olmayıp ihtiyari olarak Türkiye Finansal Raporlama Standartları'nı veya Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı'nı uygulamayan gerçek ve tüzel kişilerin finansal tablolarının gerçeğe uygun, ihtiyaca uygun ve karşılaştırılabilir bilgi sağlamasını temin etmektir.

KÜMİ FRS uygulanacak finansal tablolar

6434 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan "Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar" uyarınca bağımsız denetime tabi olmayan gerçek ve tüzel kişi tacirler tarafından aşağıdaki finansal tablolarda uygulanması zorunludur.

- Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar kapsamı dışında olup diğer mevzuat uyarınca bağımsız denetime tabi olarak hazırlanan finansal tablolarda.

- Belirli alanların düzenlenmesi ve denetlenmesinden sorumlu kurum, kurul veya kuruluşlarca talep edilen denetimden geçmiş veya Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan standartlara atıf yapılarak hazırlanması istenen finansal tablolar.

KÜMİ FRS ne zaman başlıyor, amacı ne?

Özet olarak, bağımsız denetime tabi olmayan diğer gerçek ve tüzel kişi tacirler, geçerli finansal raporlama çerçevesi olarak 01.01.2023 tarihi ve sonrasında başlayan hesap dönemleri için KÜMİ FRS'yi kullanacaklar.

Uygulama ile küçük ve mikro işletmeler sadece Finansal Durum Tablosu, Kar veya Zarar Tablosu ve Dipnotları sunacaklar, muhasebe kayıt sisteminde herhangi bir değişiklik olmayacak, mali kâr üzerinden vergilemeyi esas alan vergi beyanlarına ve matrahlara da herhangi bir etkisi olmayacak. Uygulamada daha çok Bankalar tarafından kredi başvurularında veya kredi hacminin belli bir seviyeye ulaşması durumunda talep edilecek olan bağımsız denetim raporlamasında kullanılacak. Uygulamanın asıl önemi, çok sayıdaki küçük ve mikro işletmenin finansal tablolarının gerçeğe ve ihtiyaca uygun bir şekilde karşılaştırılabilirlik özellikleri sağlanarak finansal tablolarının daha sağlıklı ve gerçeğe uygun bilgi sunması sağlanacak.

KÜMİ FRS hangi firmaları kapsıyor?

KÜMİ FRS'nin uygulanması açısından, aşağıdaki üç ölçütten en az ikisinin eşik değerlerini aşan gerçek ve tüzel kişi tacirler müteakip raporlama döneminde küçük işletme olarak değerlendirilir:

- Aktif toplamı 3,5 milyon ve üstü Türk lirası.
- Yıllık net satış hasılatı 7 milyon ve üstü Türk lirası.
- Ortalama çalışan sayısı 10 ve üstü.

Belirtilen ölçütleri sağlamayan gerçek ve tüzel kişi tacirler ise KÜMİ FRS açısından mikro işletme olarak değerlendirilir. Aktif toplamı ve yıllık net satış hasılatı hesaplanırken vergi mevzuatı çerçevesinde vergi dairelerine sunulan finansal tablolar esas alınacak.

KÜMİ FRS 22 bölümden oluşmakta olup, standardın uygulanması ile birlikte ülkemiz ekonomisinde çok önemli bir paya sahip olan küçük ve mikro işletmelerin finansal tablolarının gerçeğe uygun, ihtiyaca uygun ve karşılaştırılabilir bilgi sağlamasını temin edilmiş olacak. Bu bilgiler de hem işletme içi hem de işletme dışı karar vericilerin (ortaklar, rakipler, kredi kuruluşları, yatırımcılar vs.) kararlarını daha sağlıklı bir şekilde almasına yardımcı olacak.

Suyun basıncını ölçüyor 'Turcorn' olmak istiyor

Elektromanyetik debimetre üreticisi olan, fark basınç transmitterini de üreten ilk firma olma özelliğini taşıyan ENELSAN'ı ziyaret eden Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, "Bu şirket, sıfırdan kurulup yüksek teknoloji ürünler tasarlayıp, üretip, ihracat yapmaya başlamış, ülke ekonomisine katkı sağlıyor" dedi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, suyun basıncını ölçen ve Türk mil-yar dolarlık şirket yani "Turcorn" olmayı hedefleyen ENELSAN'ı ziyaret etti. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında yapılan açıklamaya göre, Varank'a ziyaretinde Kocaeli Gebze İMES OSB Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Tokkan eşlik etti. ENELSAN Genel Müdürü Muhammed Gökgöl, yürüttükleri faaliyetlere ilişkin Varank'a bilgi verdi.

30 milyar dolarlık pazarı var

Üretimini gerçekleştirdikleri hidrostatik basınç transmitterini tanıtan Gökgöl, "Bir metre su sütunu, yaklaşık 100 milibara denk geliyor. Bu cihazı kuyunun içine daldırdığınızda 300-500 metreye kadar ulaşabiliyor. Yer altındaki suyun seviyesini ölçebiliyor. Bunu Türkiye'de ilk üreten firmayız. Suyun tuzluluk oranını ölçen modelimiz de var" dedi.

Gökgöl, üretimini yaptıkları

ürünlerin 30 milyar doların üzerinde pazarının bulunduğunu belirtirken, "Şu an en yakın rakibimizin yıllık cirosu 1 milyar dolar. Bundan pay almak için çok şansımız var" diye konuştu.

Gökgöl, Bakan Varank'a "Turcorn" olma sözü vererek, "20 Ocak 2023'ten 20 Ocak 2028'e kadar bu şirket, milyar dolarlık bir şirket değerlemesi noktasına gelecek" ifadesini kullandı.

TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB) ile 7 proje gerçekleştirdiklerini, 3 ayrı projeyi de TEYDEB ile birlikte yürütmekte olduklarını aktaran Gökgöl, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yatırım teşviklerinden de yararlandıklarını söyledi. Gökgöl, ayrıca su seviyesi ölçüm cihazları, yer altındaki suyun seviyesini ölçen hidrostatik basınç transmitteri, türbin tip su sayaçları, petrol sayaçları ve su hatlarındaki basınç ölçen elektromanyetik hidrometre gibi cihazlar

ürettikleri bilgisini verdi.

Bakan Varank, sosyal medyadan aldığı davet üzerine ziyareti gerçekleştirdiğini söyledi. İşletmenin şimdiye kadar 7 TÜBİTAK TEYDEB projesini tamamladığını, 3 tanesinin devam ettiğini vurgulayan Bakan Mustafa Varank, şunları kaydetti:

Rekabet gücü önemli

"Sıfırdan kurulmuş, ölçüm cihazları yapan ama ölçüm cihazlarının sadece mekanik kısmını değil, elektronik ve katma değerli ürünler tasarlayıp, üretip, ihracat yapmaya başlamış, ülke ekonomisine katkı sağlıyor. Firmalarımıza elimizden gelen katkıyı sağlamaya çalışıyoruz. Zaman zaman gündemde tartışmalar var. Bakın ben bu firmaya sosyal medyadan bana yaptığı davetle geldim. 7 TEYDEB projesi yapmış, 3 tanesi devam ediyor. Hiçbir bilgim yok. Biz firmaların siyasi görüşlerine göre desteklerimizi vermiyoruz."

Avrupa'da ilk 5 arasında

ENELSAN Endüstriyel Elektronik Sanayi, İMES OSB'de faaliyetler yürütüyor. 2022 yılında 445 bin dolar ihracat yapan işletmede 85 kişi çalışıyor. Türkiye'deki tek elektromanyetik debimetre üreticisi olan ENELSAN, fark basınç transmitterini de üreten ilk firma özelliğini taşıyor. Firmada bir kalibrasyon laboratuvarı bulunuyor. Avrupa'da ilk 5 içinde yer alan laboratuvar, 1000 metreküp/saate kadar TÜRKAK akreditasyonlu ve 10 bin metreküp/saate kadar izlenebilirlik sertifikasına sahip belge düzenleyebiliyor. ENELSAN ayrıca, yerli ürün tasarımı, geliştirilmesi, test süreçleri ve üretimini kendi imkanlarıyla gerçekleştirebiliyor.

değerli üretimle Türkiye'yi kaldırmak için gayret gösteriyoruz. ENELSAN gibi firmalar da aslında güzel birer örnek. Sıfırdan kurulup böyle yüksek teknoloji ürünler tasarlayıp, üretip, ihracat yapmaya başlamış, ülke ekonomisine katkı sağlıyor. Firmalarımıza elimizden gelen katkıyı sağlamaya çalışıyoruz. Zaman zaman gündemde tartışmalar var. Bakın ben bu firmaya sosyal medyadan bana yaptığı davetle geldim. 7 TEYDEB projesi yapmış, 3 tanesi devam ediyor. Hiçbir bilgim yok. Biz firmaların siyasi görüşlerine göre desteklerimizi vermiyoruz."

600 bin \$'lık yeni yatırım aldı 1,5 yılda değerini 50'ye katladı

Türkiye'nin aile teknolojileri alanındaki ilk unicorn'u olma vizyonu ile hızlı büyümesini sürdüren Kidolog, 600 bin dolarlık yeni yatırım turuyla birlikte şirket değerlemesini 7,5 milyon dolara (yaklaşık 140 milyon TL) yükseltti. Kidolog böylece, Temmuz 2021'de 3 milyon TL üzerinden aldığı tohum öncesi yatırımdan bugüne, değerlemesini yaklaşık 50 kat artırarak Türk girişimcilik ekosisteminde önemli bir başarıya imza attı.

Türkiye'de son yılların en hızlı büyüyen girişimleri arasında yer alan Kidolog, 600 bin dolarlık yeni yatırım turunu tamamladı. Eski yatırımcılarının tamamının katıldığı; ayrıca aralarında Founder One, TT Ventures ve Ceyda Düvenci gibi 10'un üzerinde yeni yatırımcının dahil olduğu yatırım turuyla birlikte şirketin değerlemesi 7,5 milyon dolara (yaklaşık 140 milyon TL) ulaştı.

Yeni yatırım ile büyüyecek

Online ortamda sağladığı ebeveyn ve çocuk danışmanlığı alanında 600'e yakın danışmanı ile faaliyet gösteren Kidolog, aldığı yeni yatırım ile birlikte yurt içi ve yurt dışındaki büyümesine hız verecek. Kidolog Kurucu Ortağı ve CEO'su Eray Uğurelli, söz konusu yatırım turunun, şirket için önemli bir büyüme döneminin de başlangıcı olacağını söyledi. Eray Uğurelli, "Şubat 2021'de 15 bin TL sermaye ile kurduğumuz Kidolog,

2 yıldan kısa bir sürede yaklaşık 140 milyon TL'lik değerlemeye ulaştı" dedi.

2 yaş sendromu için arıyorlar

Ebeveynlerin en çok bilgi aldığı konuların başında çocuklardaki 'iki yaş sendromu'nun geldiğini belirten Uğurelli, "Aslında bu, girişimlerin gelişim süreçlerini de iyi özetleyen bir metafor. Bir girişimin, ikinci yıldan sonraki gelişimi, markanın geleceği için de belirleyici role sahip. Bu yüzden de bu yatırım turuyla birlikte, 2023 yılını Kidolog için; küresel atılım dönemimizin başlangıcı olarak görüyoruz. Kendi mühendislerimiz ve yazılımcılarımızla geliştirdiğimiz altyapımızla, sadece Türkiye'nin değil, dünyanın önde gelen aile teknolojileri şirketleri

arasında yerimizi alacağız" diye konuştu.

2021'deki kuruluşundan kısa süre sonra Alesta Yatırım'dan 3 milyon liralık tohum öncesi yatırımı alan, ardından sırasıyla 10 milyon TL ve 30 milyon TL değerleme üzerinden iki yatırım turunu tamamlayan Kidolog, geçen yıl da Endeavor BTF, Turkish Collective ve G4A Turkey programlarına seçilmiş; ayrıca şirket Türk Telekom iştiraki TT Ventures bünyesinde yürütülen girişim hızlandırma programı PİLOT'a kabul edilmişti.

Kidolog, geçtiğimiz günlerde de Avrupa girişimcilik sisteminin en prestijli platformlarından Sifted tarafından, 'takip edilmesi gereken' 22 erken aşama girişim arasında gösterilmişti.

Tekstil atıkları yapay zeka ile dönüşecek

Yapay zeka temelli atık yönetim platformu Swatchloop önce TÜBİTAK'tan 450 bin liralık hibe desteği, ardından 1.33 milyon dolarlık değerleme üzerinden özel sektörden yatırım aldı. Swatchloop Genel Müdürü Güneş Sayıt, "Tekstil ürünlerinin üretiminde ortaya çıkan atıkları ayrıştırarak akıllı geri dönüşüm sağlayan platform ile üreticiler atık satışından elde ettiği geliri 4 katına çıkaracak" dedi.

Üniversite desteği

Yaşar Üniversitesi'nin uygulayıcı kuruluş olduğu TÜBİTAK'ın T-BİGGY programından mentorluk desteği alan "Yapay Zeka Temelli Atık Yönetim Platformu Swatchloop" tekstil sektöründe üretim aşamasındaki atıkları önce sınıflandırılacak sonra geri dönüşümünü kayıt altına alarak ayrıştıracağı bilgisini veren Sayıt, atık sorununa tekstil sektöründen başlayarak çözüm getirmeyi amaçladıklarını belirtti. Sayıt, "Tekstil atıklarını çok kısa sürede dijital dünyaya taşıyan, yapay zeka sayesinde geri dönüşüm süreçlerini optimize eden, bu sayede firmalara zaman ve para kazandırmayı hedefleyen Swatchloop, atık satış kazancını en az 4 kat artırmayı, geri dönüşümde işçilik maliyetini yüzde 60 azaltmayı ve verimliliğin yüzde 40 artmasını sağlıyor" dedi. ● İZMİR

%74

CEO'ların yüzde 74'ü hayat pahalılığı baskısı altında yetenekleri elde tutmanın önemli olduğunu düşünüyor.

DÜNYA

Hazırlayan: Emel YİĞİT

24 Ocak 2023 • SALI

s15 sigorta

CEO'ların resesyonla başa çıkma planı hazır

KPMG'nin "Sigorta Sektörü CEO Görünümü - 2022" raporu yayımlandı. KPMG küresel çapta sigorta sektöründeki 134 CEO'ya önümüzdeki üç yıl içinde sektör ve ekonomik manzaraya ilişkin görüşlerini ve perspektiflerini sordu.

Hazırladıkları çalışma hakkında değerlendirmede bulunan KPMG Türkiye Sigortacılık Sektör Lideri Ali Tuğrul Uzun, "Sigorta sektörü yeni teknolojilere ve siber güvenlik stratejilerine uyum sağlamaya devam ederken CEO'lar operasyonel riskleri ve yeni ortaya çıkan/çığır açıcı teknoloji risklerini önümüzdeki üç yıl içinde kuruluşlarının büyümesine yönelik en önemli iki tehdit olduğunu söylüyor.

Bu durum, mevzuat ve vergi risklerinin en büyük tehditler olduğunu düşündükleri 2021 yılına göre bir değişimi de gösteriyor. 2021 yılındaki anketimiz ile karşılaştırıldığında, sigorta CEO'ları 2022 yılında ayrıca ekonomi ve sektörün büyümesi konusunda daha fazla iyimser olduklarını ifade etsele de kendi şirketlerinin büyüme beklentileri konusunda ise daha az iyimserler" dedi.

Resesyon bekleniyor

Rapora göre sektördeki CEO'ların yüzde 90'ı önümüzdeki 12 ay içinde bir resesyon yaşanacağına inanırken yüzde 53'ü bunun hafif ve kısa süreli olacağına inanıyor. CEO'ların yüzde

79'unun ise resesyonla başa çıkmak için planları var.

Sigorta sektöründeki CEO'ların yüzde 77'si beklenen resesyona hazırlık için önümüzdeki 6 ay içinde işe alımları dondurdular veya dondurmaya planlıyor. Yüzde 84'ü ise önümüzdeki 6 ay içinde çalışan tabanını küçültmeyi düşünüyor veya düşünecek. CEO'lar kısa vadede çalışan sayısını azaltmayı düşünseler de daha uzun vadede olumlular. Yüzde 87'si önümüzdeki 3 yıl içinde iş gücünün boyutunu artırmayı planladıklarını söylüyor. Dahası yüzde 24'ü, 3 yıllık büyüme hedeflerine ulaşmak için en önemli operasyonel önceliklerinin yetenekleri çekmek olduğunu söyledi.

Sigorta CEO'larının yaklaşık dörtte üçü (yüzde 74) enflasyon/yükselen hayat pahalılığı baskısı altında yetenekleri elde tutmanın en önemli konu olduğu konusunda hemfikir.

Ankete katılanların yüzde 82'si güçlü siber stratejinin kilit paydaşların güvenini kazanmak için kritik öneme sahip olduğunu düşünüyor.

"Fiyat artışları kaçınılmaz olacak"

Sigorta şirketlerinin yeniledikleri reasürans (trete) anlaşmalarındaki şartlar sebebiyle kapasitelerinde düşüş yaşanabileceğini söyleyen Polaris Sigorta ve Reasürans Brokerlik Hizmetleri Yönetim Kurulu Üyesi Yalın Kılıç, ilk sinyallerin, yılbaşı itibarıyla yapılan yenilemelerde görüldüğünü belirtti.

İlk çeyrek önemli

Mevcut ekonomik konjonktür sebebi ile poliçelerde fiyat artışı ve muafiyet yapılarında değişikliğin kaçınılmaz olacağını ama şartları zaman ve piyasanın belirleyeceğini ifade eden Kılıç; "Endüstriyel ve koasüranslı işlerde bazı sigorta şirketleri faaliyet koluna göre hisselerini koruyabilirken, bazıları da işlerden çıkacak. İlk çeyrekte piyasanın yeni şartları ve müşterilerin reaksiyonları daha belirleyici olacak. Bu noktada özellikle kurumsal firmalar, sigorta yenileme süreçlerine aylar öncesinden başlayarak süreçleri daha ve-

rimli yönetmeli diye düşünüyoruz. Hatta tavsiyemiz, kurumsal şirketlerin en az üç ay öncesinden riziko teftiş şartlarına göre kendi risklerini gözden geçirmeleri ve alınması gereken önlemlere maksimum katkıyı yapmalarının yönündedir" dedi.

Yalın Kılıç, sigorta sektöründe 2023 yılında yangın işleri dışında nakliyat, ferdi kaza, alacak sigortası, yönetici sorumluluk vb. alanlarda rekabetin ve sektörün istihdamın pozitif anlamda artacağını belirterek; "Sigortacılık 'yaşayan bir sektör' olması sebebiyle oyun planları ve stratejileri, sene içerisinde rayına oturacaktır" diye konuştu.

Türk Reasürans, T-RUPT ile teknoloji ihraç edecek

Türk Reasürans, bünyesinde kurulan T-RUPT ile teknoloji üretecek. Türk Reasürans Genel Müdürü Selva Eren "T-RUPT bunları öncelikle Türk sigorta sektörünün, sonra da hedef coğrafyaların kullanımına sunacak, ürünleri ölçekleyecek ve teknoloji üretip ihraç edecek" diyor.

Hazine ve Maliye Bakanlığı sermayedarlığında 2019'da kurulan Türk Reasürans, eylül ayında 3. yılını kutladı. Şirket bu dönemde pazar payını yüzde 40'ın üzerine çıkardı. Yılın son ayında bir teknopark şirketi kurarak dikkatleri üzerine çeken Türk Reasürans'ın Genel Müdürü Selva Eren DÜNYA'nın sorularını yanıtladı.

Kâr hedefi 850 milyon 2022 yılını nasıl geçirdiniz? Değerlendirir misiniz?

Üç yıllık kısa bir dönem içerisinde Türkiye'de faaliyet gösteren reasürans şirketleri arasında pazar payımızı yüzde 40'ın üzerine çıkardık ve sürdürülebilir bir büyüme ve kârlılık elde ettik. Kasım ayı sonuçlarına göre söyleyebilirim ki öz sermayesi 1,5 milyar TL, aktif büyüklüğü ise 4 milyar TL seviyelerine ulaşan bir reasürans şirketimiz var.

Şirketimiz 2022 yılının ilk 11 ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre prim üretimini yüzde 110 oranında artırırken, vergi öncesi 692 milyon TL kâr elde etti. Yılı 850 milyon TL kârlılıkla ile kapatmayı hedeflerken, böylece öz kaynaklarımızı 1,8 milyar TL, aktiflerimizi ise 5 milyar TL düzeyine ulaştırmış olacağız. Bakanlığımızın koyduğu sermaye kadar bir öz sermayeyi de üç yıl içerisinde kârlılarımızla ürettik.

Ayrıca tüm sermaye ihtiyacını kendi kaynaklarıyla karşılamak suretiyle katılım sigortacılığı alanında da faaliyet göstermek üzere Türk Katılım Reasürans A.Ş.'yi kurduk. 2022 yılı itibarıyla Türk Katılım Reasürans ile katılım sigorta şirketlerimize güvence sunuyoruz.

Geçtiğimiz günlerde bünye-

"Fayda ve değer yaratmayı hedeflemiş bir şirket olarak ülkemizin geleceğine güvenle bakıyor, tutkuyla çalışmaya devam ediyoruz"

nizde T-RUPT kuruldu. Bu paralelde hedefleriniz nedir?

Yüzde 100 Türk Reasürans'ın sermayedarlığında kurulan T-RUPT, bir teknopark şirketi. Yıldız Teknopark'ta kurulan şirketimiz, Türk Reasürans'ın varoluşu nedeniyle uyumlu bir biçimde, sigorta/reasürans ve katastrofik modelleme alanlarında sektörün teknik ve teknolojik olgunluğuna değer katacak ürünler ve hizmetler sunacak. T-RUPT bunları öncelikle Türk sigorta sektörünün, sonra da hedef coğrafyaların kullanımına sunacak, ürünleri ölçekleyecek ve teknoloji üretip ihraç edecektir. Türk Reasürans hali hazırda kendi

bünyesinde bir reasürans çözümü (ARU) bir de katastrofik deprem modellemesi çözümü (CAT-MOD) geliştirmiş durumda. Yeni kurulan şirketimizde bahse konu ürünlerin geliştirmesini sağlayacağız.

Zorunlu Deprem Sigortası'nın kapsamı genişleyecek DASK yönetimi ve büyüklüğüyle ilgili bilgi verir misiniz?

DASK'ın ödeme gücü, teknik işleticiliğini aldığımız dönemde 25 milyar TL iken, ödeme gücünü geçen sene 46 milyar TL'ye bu sene ise 100 milyar TL'ye çıkardık. DASK'ın fon büyüklüğünü, 2,5 senede 10,5 milyar TL'den 23 milyar TL'ye ulaştırdık. Vatandaşlarımızın güvenceye erişimini birinci öncelik haline getiren DASK'ın bu yıl itibarıyla Zorunlu Deprem Sigortası ürününde teminatları iki katına çıkardık. Deprem anında faaliyetlerinin sürekliliğini teminen DASK'ın teknolojik altyapısını yeniledik.

2023 Mart ayında DASK "Zorunlu Deprem Sigortası" ürününün kapsamını genişleterek

26
Sigorta şirketine ve 5 kuruma reasürans hizmeti sağlıyoruz"

21
Ülkede 35 yabancı sigorta şirketine kapasite sunuyoruz.

"Zorunlu Afet Sigortası"na dönüştüreceğiz. Bu değişiklikle sel felaketleri başta olmak üzere heyelan, fırtına, hortum, dolu, orman yangını gibi tüm felaketleri kapsayan sigortaya tek bir poliçe üzerinden sahip olabilmek mümkün olacak.

Yeni bir modelleme platformunu bu yıl kullanacağınızı belirtmiştiniz. Bu konuda son gelişmeler nedir?

Sektörümüzün olgunluğuna değer katacak ve katastrofik deprem riskinin çok daha etkin yönetilmesini sağlayacak olan platformumuz ve yetkinlik merkezimizin sektörümüz için önemli bir adım olduğunu düşünüyoruz. Geçtiğimiz yıl ön lansmanını yaptığımız platformumuzun ilk sonuçlarını bu yılın ilk çeyreğinin sonunda elde etmiş olacağız. Bu sonuçları paydaşımız olan sigorta şirketleri ile paylaşmayı ve Teknopark firmamız T-Rupt üzerinden hızlı bir biçimde süreklilik arz edecek iş ilişkilerini hayata geçirmeyi hedefliyoruz.

Sokaktan sahiplenilen Şinasi ve Hulisi ofisin göz bebekleri...

Türk Reasürans'ın sosyal projeleri şöyle:
Yıldız Teknik Üniversitesi iş birliği ile 30 öğrenciye tam burs verdi.

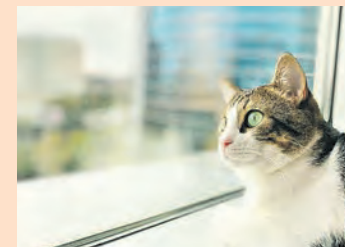
Non-Marine Underwriting & Reinsurance Eğitim programı düzenledi. Programa 11 ülkeden 53 sektör profesyoneli katıldı.

Eğitimlerin 2023 yılında da devam etmesi planlanıyor.

Çocuklara anlamlı bir eser bırakmanın hedeflendiği Çocuk Kitabı Projesi hayata

geçirildi. Sanat, geri dönüşüm ve hayvan sevgisi gibi temaları içeren bir hikaye kitabı hazırlandı ve köy okullarındaki öğrencilere hediye edildi.

4 Ekim Hayvanları Koruma Günü'nde Hayvan Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi'ne mama desteği ve tedavilerinde kullanılmak üzere ekipman

desteğinde bulunarak barınak ziyaretleri gerçekleştiren şirket Şinasi ve Hulisi adlı sokaktan sahiplendiği kedilere ev sahipliği yapıyor.

2023 yılında kürek sporunun yaygınlaşması ve uluslararası yarışmalarda etkin rol almak için yeni bir kürek takımı oluşumuna destek olacağız. Ayrıca çalışanların da kürek sporuna gönül verebilmeleri için onlara tüm imkanlar sunulacak.

Mobilya sektörü 10 milyar dolarlık ihracat hedefine koşuyor

Avrupa'nın en büyük mobilya fuarı

TÜYAP Fuarlar Yapım A.Ş. Genel Müdürü İlhan Ersözülü, fuarın Türkiye mobilya sektörünün üretim ve ihracat hedeflerine en yüksek katkısı sunması için çalıştıklarını kaydederek; "IIFF 2022'de iki farklı fuar merkezinde eş zamanlı fuar ile Türkiye'de bir ilki gerçekleştirdik. Ülkemizin mobilya sektörünün dünya ticaretinde hak ettiği konuma hızla ulaşmasına destek olmaya çalışıyoruz. Bu yıl Asya, Avrupa, Afrika, Kuzey Amerika ve Güney Amerika olmak üzere 5 kıtadan ve yurt içinde 7 bölgemizi kapsayan geniş bir coğrafyadan ziyaretçilerimizi ağırlayacağız. Hem TÜYAP hem de İFM civarındaki otellerin tamamı dolmuş durumda, fuar bölge ekonomisine önemli bir katkı sunuyor" dedi.

Üretim hacmini artıran Türkiye mobilya sektörünün ihracat pazarını derinleştirmeye yönelik faaliyetlerine hız kesmeden devam ettiğini belirten MOSFED Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Güleç, "2022 yılını 4,7 milyar dolarlık ihracat ile kapattık. Hedefimiz 2023'te 6 milyar dolarlık ihracat. Pazar çeşitliliğimizi üst seviyeye taşıyarak ihracatımızı 10 milyar dolar seviyesine taşıyacağız" dedi.

Gerçekleştirdiği çalışmalarla 2022 yılını 4,7 milyar dolarlık ihracatla kapatan mobilya sektörü, 2023 yılına hızlı bir başlangıç yaptı. Geçtiğimiz yıl başta Irak olmak üzere Almanya, İsrail, Amerika Birleşik Devletleri, Fransa gibi birçok ülke ve kıtaya ürünlerini ulaştıran sektör; 24-29 Ocak 2023 tarihleri arasında düzenlenecek IIFF - İstanbul Mobilya Fuarı ile yeni pazarlara yelken açmayı planlıyor. Mobilya sektörüne yönelik değerlendirmelerde bulunan Mobilya Dernekleri Federasyonu (MOSFED) Başkanı Ahmet Güleç, 2023 yılını 6 milyar dolarlık ihracatla kapatmak istediklerini belirtti.

Sektör ihracatta istikrarını sürdürdü

Geçtiğimiz yıl hem mevcut pazarlarında varlığını güçlendiren hem de yeni pazarlara yönelen sektör başta Irak, Almanya, İsrail, Amerika Birleşik Devletleri ve Fransa olmak üzere 200'ü aşkın ülkeye gerçekleştirdiği ihracatla bir önceki yılın rakamını yüzde 11,2 artırırken, Cumhuriyetin 100. yılında yeni rekorlar hedefliyor. Ahmet Güleç, "2022'de ihracatımızı geliştirdiğimiz için mutluyuz ancak bizim için asıl heyecan verici olan Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında tüm bu rakamları geride bırakarak, ülkemizi dünya çapında gururla temsil edebilmek. Sektörümüzün hedefini büyüttük ve yaptığımız planlamalar çerçevesinde atılımlarımızı yaparak Türk mobilyasını dünyada bir kategori markası yapmak istiyoruz" dedi.

İstanbul Mobilya Fuarı'ndan sektöre 3 milyar dolarlık katkı

Dünya mobilya sektörünün en önemli buluşmalarından olan ve sektör liderlerini bir araya getiren IIFF - İstanbul Mobilya Fuarı'nın bu yıl da TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi ve İstanbul Fuar Merkezi'nde (İFM) toplam 28 salonda binden fazla katılımcı firma ve 3 binin üzerinde markaya ev sahipliği yapacağını belirten Güleç, fuarda 20 bini yabancı olmak üzere yaklaşık 140 bini aşkın sektör profesyonelinin ağırlanacağını hedeflediklerini söyledi. Ahmet Güleç, "Fuarımıza çok büyük bir ilgi var. Bu yıl sergileme alanlarımızı artırdık ve 200 bin metrekareyi aşan bir yapıya büründürdük, ancak bu da yetmiyor. Dünya mobilya sektörüne ev sahipliğini yapacağımız fuarımızda Türk mobilyasının tasarım, kalite ve ürün çeşitliliğinde ulaştığı zenginliği tüm dünyaya tanıtmayı planlıyoruz. Yurt dışında fuarımızın yoğun tanıtım çalışmaları oldu. Başta Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Almanya, İngiltere, Fransa, Hollanda, İspanya ve İtalya gibi ülkelerden satın alma profesyonelleri fuarımızı ziyaret edecek. Bununla birlikte Afrika ülkeleri ve Türkiye Cumhuriyetlerinden satın alma heyetleri konuşumuz olacak. Ayrıca 10 farklı ülkeden 100'e yakın yabancı katılımcımız var. Önümüzdeki dönemde daha fazla katılımcı ağırlamayı hedefliyoruz. Bu sene fuarda hedefimiz 3 milyar dolarlık iş

anlaşmasına imza atmak. Böylelikle yıllık hedefimizin yüzde 50'sini fuarda gerçekleştirmiş olacağız" diye konuştu.

Türkiye ürün çeşitliliğinde dünyanın 4 ülkesinden birisi

Türkiye mobilya sektörü yakaladığı ürün çeşitliliğiyle yönünü büyük, yeni ve önemli pazarlara çeviriyor. Üreticilerini tek çatı altında birleştirip daha güçlü ilerlemek istediklerini belirten Güleç, "Dünyanın en büyük üreticilerinden birisi olmamızda Türkiye'nin dört bir yanına yayılan 40 bini aşkın üreticimizin büyük payı var. Şu anda üreticilerimizin üçte biri ihracat odaklı çalışıyor ve hem ürün kalitesini hem de tasarımlarını sürekli olarak geliştiriyorlar. Dünyada ürün çeşitliliğiyle her alanda üretim gerçekleştirebilen 4 ülke var. Bunlar da ABD, Çin, İtalya ve Türkiye. Çevreyi en az kirleten sektörüz, sıfır karbon salınımı önemsiyoruz. Bununla birlikte işçisini önemseyen, istihdam sağlayan ve gelir dağılımını eşit dağıtan bir yapımız var, bu sayede yerel kalkınmaya da önemli bir destek sunuyoruz" şeklinde konuştu.

"Heartmade Furniture" Türk mobilyasının marka gücünü artıracak

Türk mobilyasının marka gücü ve pazar payını artırma vizyonu ile birçok projeye imza attıklarını kaydeden Ahmet Güleç, 365 gün erişilebilir nitelikteki Heartmade Furniture Dijital Platformu (www.heartmade-furniture.com) ile global ticarete sektörün emin adımlar atmasına katkı sunacağını vurguladı. Platformun Türk mobilyasını ayrı bir seviyeye taşıyacağını altını çizen Ahmet Güleç, "Sektörümüzün marka değerini bir üst seviyeye çıkaracak platformumuz ile üreticilerimizin dünyaya açılması için bir kapı aralıyoruz. Sektör paydaşlarımız Heartmade Furniture aracılığıyla ürünlerini tanıtmanın yanı sıra hedef ve değerlerini anlatma fırsatı bulacaklar. Platformumuz üreticilerimize sadece kendilerini anlatma fırsatı sunmayacak aynı zamanda sistem içerisinde yer alan eğitici, yön gösterici, adil, rekabete teşvik edici ve özgünlüğü öne çıkaran içeriklerle yol gösterici olacak. Amacımız, kalbimizle ürettiğimiz mobilyamızı dünyaya duyurmak. Dünyanın lider mobilya üreticisi olmak için çalışmalarımızı sürdürmeye devam edeceğiz" şeklinde konuştu.

28 salonda binden fazla firma ürünlerini sergileyecek

Dünya genelinde 200 ülkeye ulaşan ihracatıyla 10 milyar dolarlık bir hedef belirleyen Türk mobilya sektörünün, en büyük global buluşmalarından biri olan Uluslararası İstanbul Mobilya Fuarı - IIFF 2023 bugün başlıyor. 25 milyar dolarlık üretim kapasitesi ile dünyanın ilk 5 ihracatçısı konumuna yükselmek isteyen mobilya sektörü, 29 Ocak tarihine kadar sürecekt fuarda TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezi ve İstanbul Fuar Merkezi'nde (İFM) toplam 28 salonda binden fazla katılımcı firma ve 3 binin üzerinde

markaya ev sahipliği yapacak. TÜYAP Fuarçılık ve Mos Fuarçılık tarafından Mobilya Dernekleri Federasyonu'nun (MOSFED) desteğiyle düzenlenen fuar 20 bini yabancı olmak üzere yaklaşık 140 bin sektör profesyoneli ziyaret edecek. Fuarda 3 milyar doları aşkın bir ticaret hacmi bekleniyor. Fuarla aynı dönemde Heartmade Furniture Dijital Platformu'nun (www.heartmade-furniture.com) açılışını da yapılacak.

Hızlı, Dayanıklı ve Ekonomik Ürünlerimizle Profesyonel Tekstil Çözümlerinizde Yanınızdayız

odaline
BY İSMET ASLİKARA

Ürünlerimiz:

- Linen Grubu
- Masa Örtüsü
- Perde
- Koltuk
- Yatak

Referanslarımızdan Bazıları:

Crowne Plaza İstanbul Kurtköy
Crowne Plaza İstanbul Tuzla
Çekmeköy İnventist
Bodrum Yelken Hotel
Ramada by Wyndham Şile
Shmayaa Hotel Midyat

Demirtaş Dumlupınar OSB Mah. Mustafa Karaer Cad. No:13 Osmangazi – BURSA

Tel: 0224 211 33 20-21 / 0532 284 01 41 / 0530 876 72 00 Mail: info@odaline.com.tr

Kabine toplantısında, borç yapılandırma paketi de görüşüldü. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kabine Toplantısı kararlarını millete sesleniş konuşmasıyla duyurdu.

Muhalefete metro eleştirisi

Pazar günü açılan ve İstanbul'u İstanbul havalimanına bağlayan metro açılışına değinen Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Biz 10 tane kaptansız metro yaptık haberleri yok. Bizim fiilimizin ulaştığı yere bunların hayalleri bile ulaşamaz. Siz kaç tane köprü yaptınız? Biz Yavuz Sultan Selim Köprümüzü,

Osmangazi Köprümüzü yaptık. Çanakkale Köprümüzü yaptık. Kağıthane-Göktürk-İstanbul Havalimanı metro hattı her bakımdan yerli ve milli bir eser. Hepsinden öte bu eserimizle artık otobüs beklemeye gerek yok. Kağıthane'den İstanbul Havalimanı'na 24 dakikada ulaşabiliyorsunuz" dedi.

Kamu alacakları yapılandırılıyor

Yeniden yapılandırılarak taksitle ödenmesini mümkün hale getiriyoruz" dedi.

10 bin ehliyet sahiplerine iade edilecek

Ehliyet affı getireceklerini de açıklayan Erdoğan, "Sürücülerimizin alkol, uyuşturucu, ölümlü ve yaralanmalı kaza, drift ve aday sürücülük halleri dışındaki ihlallerden kaynaklanan ceza puanlarını siliyoruz. Yaklaşık 2,5 milyon sürücünün ceza puanı silinecek ve bu sebeple geri alınan 10 bine yakın ehliyetin iadesi sağlanacak" diye konuştu.

Tüm bu borçlara belirli oranla güncelleme ve taksit imkanı getirdiklerini de kaydeden Erdoğan, "Davalı vergi ve prim dosyaları da bu kapsamda olacak" ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı ve milletvekili seçimlerinin normal tarihi olan 18 Haziran'ı hem Kurban Bayramı arifesi ve hac dönemine hem üniversiteye hazırlanan gençlerin sınav takvimine hem de ilk ve ortaöğretim okullarının tatiline denk gelmesi sebebiyle güncelleme ihtiyacı duyduklarını aktaran Cumhurbaşkanı Erdoğan, seçimler için en uygun tarihin 14 Mayıs olduğunu açıkladı.

Erdoğan, "Siyaset kurumu olarak milletin taleplerini karşılamak yanı sıra milli iradenin en yüksek katılımı, en ideal şartlarda tecellisini sağlamakla sorumluyuz. Bu anlayışla yaptığımız değerlendirmeler sonucunda 14 Mayıs 2023'ün seçim için en uygun tarih olduğunu düşünüyoruz. Bu tarih güncellemesini anayasamıza göre beşte üç

çoğunlukla Meclisimiz yaparsa memnuniyet duyarız" dedi.

Çoğunluk sağlanamazsa kararı biz alacağız

"Mecliste gereken çoğunluğun sağlanamaması halinde Cumhurbaşkanı olarak biz, seçimlerin 14 Mayıs'ta yapılabilmesini temin edecek bir takvimle kararımızı alıp süreci başlatacağız" diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Siyasetimiz geçmişle mukayese edilemeyecek bir olgunluk seviyesine ulaştı. Güvenliğimiz, istikrarımıza destek olacak seviyeye yükseldi. Ekonomimiz, dünyanın takdirini kazanan bir yere geldi. Altyapımız vizyonlarımızı destekleyecek yaygınlığa ve etkinliğe kavuştu. Diplomasimiz büyük bir saygınlığa sahip oldu" açıklamasını yaptı.

Odaline Tekstil, inovatif ürünlerle büyüyor

25 yıllık tecrübesi ile otel, hastane, restoran işletmeleri için dünya standartlarında profesyonel tekstil üretimi yapan Odaline Tekstil, hızlı, dayanıklı ve ekonomik ürünler üreterek başta turizm olmak üzere sektörlere ve ülkeye değer katmaya devam ediyor. Türkiye'nin en büyük otel tekstil tedarikçisi firmalarından biri olan Odaline Tekstil, son teknoloji ile üretilen, düz kumaştan jakarlı döşemelik elyafalara, modern dijital baskılardan üreticinin kumaş ve perdelik kumaşlarına kadar geniş bir skalada dokuma ve örme yapıyor. 1998 yılından bu yana sektörde yer alan Odaline Tekstil'in sahibi Yeşim Aslıkara, "Kurduğumuz günden bu yana izlemiş olduğumuz yenilikçi ve sürdürülebilir üretim politikaları sayesinde, her geçen yıl sektörün talep ve ihtiyaçları doğrultusunda gelişip büyüyörüz. Yüzde 75 oranda turizm sektörüne hizmet veriyoruz. Sektördeki olumlu gelişmeler bizi de olumlu yönde etkiliyor. Diğer hizmet verdiğimiz sektörlerde de kumaş üretimi başta olmak üzere tedarik imiz devam ediyor" diye konuştu.

"Sektör iyi bir yıl geçirdi"

Turizm sektörünün dünya genelinde en hızlı gelişen sektörlerden biri olmaya devam ettiğini kaydeden Aslıkara, "Yıllar geçtikçe ürünlerimizi pazarın artan ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde geliştirerek, bunun so-

nucunda dünya standartlarında yanma geciktirici, leke itici ve ışıık geçirmeyen kumaş üretimi yapmaktayız. Döşemelik kumaşlarımızda standartların üstünde güvenlik ve kalite güvencesini sunmaya çalışıyoruz" şeklinde konuştu. 2022 yılında özellikle yurtiçinde birçok projede yer aldıklarını söyleyen Aslıkara, "2022 yılında turizm sektöründe görülen hareketlilik, 2023 yılının yeni ve renovasyon yatırımlarını olumlu yönde etkileyecektir. 2022 yılının, turizm sektörü açısından, umulandan daha iyi geçtiğini düşünüyoruz. Sektöre bağlı olarak çalışan firmamız, bu durumu iyi takip ederek gerekli bağlantıları ve tedarik zincirini sağlamayı başardı" dedi. 2023 yılı için öngörülerini de paylaşan Yeşim Aslıkara, "2022 yılında turizm sektöründe oluşan bu büyüme ve hareketlilik 2023 yılına dair beklentileri de yükseltti. Turizm sektöründe çalışan firmalar bu duruma göre yeni yatırımlara ve yenilenmelere yöneleceklerdir. Firmamız da oluşacak olan taleplere cevap verebilmek için çalışmalarını aralıksız sürdürüyor" diye konuştu.

30 bin yabancı hazır giyim fuarı için İstanbul'a gelecek

İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği'nden (İHKİB) yapılan açıklamaya göre, İHKİB tarafından düzenlenecek IFCO 8-11 Şubat'ta gerçekleştirilecek. Etkinliğe, 5 kütadan 5 bini nitelikli alıcı 30 bin ziyaretçinin beklendiğini belirten İHKİB Başkan Yardımcısı Mustafa Paşahan,

"600'ü aşkın firmamızla 100 bin metrekare alanda Avrupa'nın en büyük hazır giyim ve moda fuarını açacağız. Kadın, erkek ve çocuk giyimden iç giyime, gelinlik ve abiyeden deri, kürk konfeksiyona kadar tüm ürün gruplarını tek çatı altında topladık. IFCO'nun uluslararası fuar takvimine alınmasını sağladık" dedi.

KAPIDÜNYASI®

Her Evin Rüyası

MODEL 291

www.kapi.com.tr

4.2 milyar
2023'te havayoluyla
seyahat edecek
tahmini yolcu
sayısı.

DÜNYA
s18 **havacılık**

Hazırlayan: Necmi ÇELİK

24 Ocak 2023 • SALI

Turkish Cargo 2022'de 1.7 milyon ton kargo taşıdı

Turkish Cargo, 2022 verileriyle toplam taşıma performansında hava kargo şirketleri arasında Avrupa'da birinci, dünyada 5'nci sırada yer alıyor. Turkish Cargo 2022 yılında toplam 1.7 milyon ton kargo taşıması gerçekleştirdi.

Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği (IATA) tarafından her yıl yayınlanan Dünya Hava Taşımacılığı İstatistiklerine göre Tur-

kish Cargo FTK (Freight Tonne Kilometres – Kilometrelendirilmiş Tonaj) verilerine göre 2021 yılında 9,2 milyon ton kilometrelik taşıma performansı göstererek iş hacmini yüzde 32 oranında artırdı ve Avrupa'nın önde gelen hava kargo markalarını geride bırakarak zirveye yükseldi.

Turkish Cargo'nun performansıla ilgili olarak, Türk Hava Yol-

ları Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Bolat, "Dünyanın en hızlı büyüyen hava kargo markası olarak tedarik zincirine sağladığımız katkılar ile hava kargo sektörüne değer katmaya ve küresel ticaretin rekabet gücünün artırılmasında üstlendiğimiz kritik rolümüzü kararlılıkla sürdürmeye devam ediyoruz. Turkish Cargo'nun Avrupa'da

sergilediği bu başarıyı dünyanın her yerine taşıyarak 2025 yılında dünyanın ilk 3 hava kargo markasından biri olma hedefimize doğru hızla ilerliyoruz." dedi.

Turkish Cargo 2017 yılı itibarıyla yapmış olduğu filo, altyapı, süreç ve kalite geliştirme yatırımları sonucunda son 5 yıllık süreçte küresel sıralamasını 22. sıradan 5'inciliğe, pazar payını

ise yüzde 2,6 seviyelerinden yüzde 5,2 seviyelerine çıkardı. 2017 yılında filosunda 13 kargo uçağı bulunduran Turkish Cargo 2022 yılında bu sayıyı yüzde 61,5 artırarak uçak sayısını 21'e çıkardı. Filodaki genişlemeye bağlı olarak Turkish Cargo'nun kargo uçaklarıyla sefer düzenlediği destinasyon sayısı ise yaklaşık iki katına çıkarak 2022 yılında 100'e ulaştı.

Türk Hava Yolları, yolcu taşımacılığında olduğu gibi kargoda da en çok uluslararası noktaya sefer düzenleyen havayolu konumuna ulaştı.

Turkish Cargo'nun kurmuş olduğu hava köprüleri sayesinde Türk ihracatçısının GSMH bazında dünyanın yaklaşık yüzde 85 ile direkt olarak ticari bağlantı kura-bildiği hatırlatılıyor.

Hava kargoda durgunluk yolcu tarafında ise yükseliş sürüyor

2023'te havayoluyla seyahat eden yolcu sayısının pandemi öncesi seviyeleri yeniden yakalayacağı ve 4.2 milyar kişiyi geçeceği öngörülüyor. Küresel ölçekte dış hat uçuşlarında yolcu sayısı son verilerle bir önceki yıla kıyasla yüzde 85.2 gibi büyük bir artış kaydetti. Hava kargoda ise yüzde 13.7 düşüş oldu.

Pandemi döneminde havayolları gelirlerini önemli oranda destekleyen hava kargo küresel ortamdaki gerilimler ve belirsizlikler dolayısıyla düşüş grafiği sergilerken, bu kez yolcu trafiğindeki ciddi artış sektörün can simidi oldu. IATA'nın Ocak 2023 ile birlikte Covid kısıtlamalarını hem iç hem de dış hatlarda önemli oranda gevşetmesiyle havayollarında yolcu trafiğinin büyük bir artış göstermesi bekleniyor. 2023'te havayoluyla seyahat eden yolcu sayısının pandemi öncesi seviyeleri yeniden yakalayacağı ve 4.2 milyar kişiyi geçeceği öngörülüyor. Yolcu tarafında bu yıl gelir beklentisi ise 522 milyar dolar düzeyinde.

Son veriler küresel ölçekte hava yollarında yolcu sayısında pandemi öncesine ve 2021'e kıyasla önemli artışlar yaşıyor. THY ve Pegasus dahil dünyada yaklaşık 300 havayolu şirketini çatısı altında toplayan ve sivil hava trafiğinin yüzde 83'ünü temsil eden Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği IATA'nın açıkladığı verilere göre toplamda yolcu sayısı Kasım 2022 itibarıyla Kasım 2021'e göre yüzde 41.3 artış gösterdi. Pandemi öncesi dönem olan Kasım 2019'a kıyasla ise yolcu trafiği yüzde 75.3 artmış durumda. Sadece uluslararası uçuşlar yani dış hat uçuşları olarak bakıldığında da bu artış oranı Kasım 2022'de bir önceki yıla kıyasla 85.2 gibi oldukça yüksek bir düzeye çıktı.

Pandemi öncesine göre artış ise yüzde 75.3 olarak gerçekleşti. İç hat uçuşlarında tablo henüz tatminkar değil. Kasım 2022-Kasım 2021 kıyaslamasına göre küresel olarak iç hat uçuşlarında yolcu talebi önemli oranda Çin iç piyasasındaki kısıtlamalar nedeniyle yüzde 3.4 artış kaydedildi. Pandemi öncesine göre iç hatlarda bu artış oranı yüzde 77.7 oldu. Noel ve yeni yıl tatillerinin kümülatif etkisiyle Aralık ayı yolcu sayısı verilerinin daha yüksek gelmesi bekleniyor.

Havayollarında yolcu trafiğini değerlendiren IATA Genel Direktörü Willie Walsh "Kasım ayındaki trafik sonuçları, tüketicilerin seyahat etme özgürlüğünün tadını sonuna kadar çıkar-dığını pekiştiriyor. Ne yazık ki, Ocak ayında Çin'in uluslararası seyahati yeniden açmasına verilen tepkiler, konu COVID-19 ve seyahat olduğunda birçok hükümetin hala bilim siyaseti oynadığını hatırlatıyor. Hükümetler, son üç yılda defalarca başarısız olan politikaları tekrarlamak yerine, COVID-19'u etkili bir şekilde yönetmek için mevcut araçları (iyileştirilmiş tedaviler ve aşılar dahil) kullanmaya odaklanmalı" dedi.

Hava kargoda durum sinyal veriyor

Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği (IATA), Kasım 2022 küresel hava kargo pazarları için sert rüzgarlar devam ederken kargo talebinin zayıfladığına işa-

ret eden verileri yayınladı. Normalde yoğun bir sezon olarak kabul edilen Kasım ayında beklenen artış gerçekleşmedi. Rusya-Ukrayna savaşının yarattığı ortam ve Rusya'ya uygulanan ambargolar hava kargo piyasasını olumsuz yönden etkilemeye devam ediyor.

Kargo ton-kilometre (CTK'ler) cinsinden ölçülen küresel talep, Kasım 2021'e kıyaslayüzde 13,7 düştü. Uluslararası operasyonlarda bu düşüş yüzde 14,2 oldu. COVID-19 öncesi seviyelere (Kasım 2019) kıyasla, genel talepte daha küçük bir daralma olurken (yüzde -10,1), kullanıma hazır kargo kapasitesi ise yüzde 8,8 düştü.

Hava kargo talebi önemli oran-

da ihracat siparişlerine bağlı olarak değişkenlik gösteriyor. Büyük ekonomiler için yeni ihracat siparişleri, Almanya, ABD ve Güney Kore dışında düşüş kaydetti.

Küresel mal ticareti Ekim'de yüzde 3,3 genişledi. Hava kargo talebindeki yumuşama göz önüne alındığında, bu durum deniz yoluyla taşımacılığın kargo piyasasında birincil yararlanıcı olduğunu gösteriyor. Hava kargo piyasasını olumlu etkileyen faktörler ise petrol fiyatlarındaki göreceli istikrar, enflasyon artış hızındaki yavaşlama ve küresel olarak ticareti yapılan mallardaki hafif artış bulunuyor.

Hava kargo 201.4 milyar dolar gelir üretecek

Hava kargodaki olumsuz rüzgarlar 2023 hedeflerini de etkiliyor. Hava kargo piyasaları 2023 yılında da önemli oranda baskı altında kalmaya devam edecek. Yapılan öngörülere göre hava kargo gelirleri 2023 yılında 2022'ye kıyasla 52 milyar dolar azalarak 149 milyar dolara düşecek. Hava kargoda 2022 gelir tahmini ise 201.4 milyar dolar olarak hesaplanıyor. Bu rakama ulaşılırsa

2022 hava kargo gelir performansı pandemi öncesi yıl olan 2019 yılının 48.6 milyar dolar üzerinde gerçekleşecek. 2022'de taşınan toplam kargo miktarı da 57.7 milyon ton olacak. 2021'de bu rakam 65.6 milyon ton ile rekor bir düzeye çıkmıştı.

Pegasus'tan sürdürülebilirlik yolunda önemli bir adım

Sürdürülebilirlik konusunda uçaklarında SAF kullanımı dahil kapsamlı bir program uygulayan Pegasus Hava Yolları, 10 adet yeni Airbus A321neo uçağının uçak teminatlı UK Export Finance (Birleşik Krallık İhracat Kredi Kurumu) destekli finansmanı için, ilk Sürdürülebilirlik Bağlantılı Kredisi (Sustainability-Linked Loan – SLL) işlemini tamamladığını duyurdu. Küresel düzenleyici, sürdürülebilirlik yapılandırıcısı, acente ve teminat mutemedi olarak hareket eden Societe Generale tarafından yürütülen finansman, sürdürülebilirlik bağlantılı konseptin ilk kez Ex-Im destekli finansmanlara uygulanması, piyasada bugüne kadar uygulanan en büyük uçak teminatlı sürdürülebilirlik bağlantılı kredi olması ve bağımsız bir ESG (çevre-sosyal-yönetişim) derecelendirme ve analiz kuruluşu tarafından sağlanan bir İkinci Taraf Görüşüyle doğrulanan ilk kredi olmasıyla dikkat çekiyor.

Finansman koşulları, Pegasus Hava Yolları'nın uçuş kaynaklı karbon emisyonu yoğunluğu ve yönetim pozisyonlarındaki cinsiyet dengesi olmak üzere, sürdürülebilirlikle bağlantılı iki temel performans göstergesindeki hedefleriyle ilişkilendiriliyor. 2050 yılına kadar net sıfır karbon emisyonuna ulaşma taahhüdünde bulunan Pegasus, çevresel hedeflerine ulaşmak için filo optimizasyonu, operasyon verimliliği ve sürdürülebilir

havacılık yakıtlarından faydalananak. Toplumsal cinsiyet eşitliği hedeflerine ulaşmak için ise cinsiyet dengesini destekleyen ve uzun süredir devam eden taahhütlerinden yararlanarak bu konudaki pozisyonunu daha da güçlendirecek.

"Dünyada bu yenilikçi işleme öncülük etmekten gurur duyuyoruz."

2030 yılına kadar uçuşlarındaki karbon yoğunluğunu azaltmak ve aynı dönemde yönetimde kadın payını artırmak için iddialı hedefler belirlediklerini ifade eden Pegasus Hava Yolları Finans Genel Müdür Yardımcısı Barbaros Kubatoğlu, "Bizim için bir dönüm noktası olan bu işlemi Societe Generale ile birlikte tamamladığımız için mutluyuz. Sürdürülebilirlik bağlantısını, UK Export Finance'in izniyle bir Ex-Im destekli krediye dahil etmekten dolayı da memnuniyet duyuyoruz. Bu işlemle karbon emisyonu ve toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda belirlediğimiz uzun vadeli hedeflerimize olan bağlılığımızı bir kez daha teyit ediyoruz." dedi ve sözlerine şöyle devam etti: "Kendi alanında bir ilk olan bu işlemde, hem çevresel çabalar hem de sosyal inisiyatifler konusundaki hedeflerin ele alınması bizim için özellikle önemliydi. Sürdürülebilirlik ve sosyal taahhütlerimizi yerine getirirken, dünyada bu yenilikçi işleme öncülük etmekten gurur duyuyoruz."

D
DÜNYA

— daha özgün —

*O hep bildiğiniz, güvendiğiniz
ekonomi yayıncılığı şimdi daha özgün!*

abone olun!

Tolga DEMİRBAŞ

☎ 0535 511 55 95

✉ tolga.demirbas@dunyaeko.com

Hülya TÜRKMEN

☎ 0533 355 43 01

✉ hulya.turkmen@dunyaeko.com

Canan MERAL

☎ 0542 640 24 24

✉ canan.meral@dunyaeko.com

Özge GÜLER

☎ 0530 662 00 03

✉ ozge.guler@dunyaeko.com

www.dunyastore.com

%5

Dünyadaki atıkların yüzde 5'ini elektronik atıklar oluşturmaktadır.

DÜNYA

sürdürülebilirlik

Hazırlayan: Başak Nur GÖKÇAM

24 Ocak 2023 • SALI

Türk Kızılay 2023'ü sürdürülebilirlik ve inovasyon yılı ilan etti

İnsani yardım açısından dünyanın en önemli aktörlerinden biri olarak nitelendirilen Türk Kızılay, 2023 yılını sürdürülebilirlik ve inovasyon yılı ilan etti. Sosyo-ekonomik güçlendirme faaliyetleriyle Kızılay, finansal sürdürülebilirlik bakımından dünyanın en büyük ulusal dernek olarak çalışmalarını yürütüyor.

Türk Kızılay İstanbul Teşkilatı, 2022 yılı Kızılaycılık faaliyetlerini anlatmak için İstanbul il merkezinde bir basın toplantısı düzenledi. Kızılay'ın bir yıl içinde aldığı başlıklar, yaptığı yardımlar, yapılan yatırımlar, yürütülen çalışmalar gibi önemli başlıklar kamuoyu ile paylaşıldı.

Nilgün ÖZDEMİR

Türk Kızılay İstanbul teşkilatı, 2022 yılında İstanbul'da gerçekleştirdiği Kızılaycılık faaliyetlerini ve 2023 yılı hedefleri kamuoyu ile paylaştı. 23 Ocak 2022 tarihinde İstanbul İl Merkezi'nde gerçekleştirilen basın toplantısında Kızılay'ın bir yıl içinde aldığı başlıklar, yaptığı yardımlar, yapılan yatırımlar, yürütülen çalışmalar gibi önemli başlıklar masaya yatırıldı.

Birleşmiş Milletler İnsani Yardım Koordinasyon Ofisi tarafından açıklanan verilere göre 339 milyon kişinin yaşamalarını insani yardıma muhtaç olarak sürdürdüğünü söyleyen Türk Kızılay İstanbul İl Merkezi Başkanı Kadem Ekşi, bir başka deyişle yeryüzündeki her 23 kişiden birinin acil yardımlar sayesinde hayat kalabildiğini belirtti.

69 ülkede açlık sınırının altında yaşayan 230 milyondan fazla insan olduğuna dikkat çeken Ekşi, "İç karışıklıklar, savaşlar, salgınlar, iklim krizleri gibi nedenlerle yerinden edilen insanların sayısı, 103 milyonu geçmiş durumda. Dünyadaki insani yardım kuruluşları, bu duruma çare, bu insanlara umut olmak adına çalışıyorlar. Fakat ne yazık ki bu çalışmalar yeterli değil" dedi.

İnsani yardımda önemli bir aktör

İnsani yardıma muhtaç 339 milyon insana umut olabilmek için herkesin daha fazla gayret sarf etmesi gerektiğine işaret eden Ekşi, Türk Kızılay'ın insani yardımın dünyadaki en önemli aktörlerinden biri olduğunu vurguladı. Türkiye'de ve diğer ülkelerde, mazlumlara umut olmaya devam ettiğini anlatan Ekşi, "Dünyada en çok ülke ve ihtiyaç sahibine yardım ulaştıran kurum Kızılay'dır. Sosyo-ekonomik güçlendirme faaliyetleri ile en fazla

insana destek sağlayan kurumumuz, finansal sürdürülebilirlik bakımından dünyadaki en büyük ulusal dernek olarak çalışmalarını yürütüyor. Genel merkezimiz, ülkemizde ve dünyada tüm hızıyla ve gücüyle her gün daha fazla insana ulaşmaya devam ederken, Türk Kızılay'ın İstanbul teşkilatları olarak bizler de ülkemizin en kalabalık ve en yoğun ili olan İstanbul'da cemiyetimizi temsil etmek ve toplumsal direnci arttırmak için koşar adımlarla yürüyoruz" diye konuştu.

5 milyon kişiye yardım

2022 yılında İstanbul'da, Ramazan, kurban, afet ve olağan dönemlerdeki yardımlar, eğitim çalışmaları, kan temini gibi faaliyetleriyle 5 milyon 114 bin 411 kişiye temas ettiklerini anlatan Ekşi, faaliyetlerinde 795 profesyonel kadrosu ve 28 bin 137 gönüllünün yer aldığını belirtti. Şubelerinin sosyal yardım programlarımız kapsamında, 416 bin 60 kişiye gıda yardımı,

617 bin 754 kişiye nakdi yardım ve 3 milyon 16 bin 540 kişiye giyim yardımı yaptıklarını anlatan Ekşi, beslenme yardımlarının da yıl boyu sürdüğünü kaydetti.

Sabit Kan Alma Birimi projesi için bağışçıların desteği bekleniyor

Türk Kızılay İstanbul İl Merkezi Başkanlığı olarak İstanbul'un 39 ilçesinde kent meydanlarına sabit kan alma birimi kurulması projesini başlattıklarını söyleyen Ekşi, proje hakkında şöyle konuştu:

"Projemiz, İBB Meclisinde tüm siyasi partilerin oy birliğiyle kabul edildi ve çalışmalara başla-

dık. Kızılay yatırım bünyesinde faaliyet gösteren Kızılay Sistem Yapı AŞ'de üretilen çelik konstrüksiyon modüler yapıları ilçelerimizin kent meydanlarına kuruyoruz. Böylelikle kan bağışçılarımız en değerli varlıkları olan kanlarını; haftanın her günü hizmet veren, kent meydanında bulunması münasebetiyle ulaşımı kolay olan, içerisinde hekim odası, kayıt odası, kan alma bölümü, dinlenme bölümü gibi kısımların bulunduğu, iklimlendirmesi olan, steril ve hijyenik, mahremiyet esası, ergonomik ve konforlu mekanlarda bağışlayabilecekler. 2023 yılında şehrimizin 39 ilçesinde sabit kan alma birimlerinin kurulumunu tamamlamayı hedefliyoruz.

Buradan hayırsever vatandaşlarımıza da seslenmek istiyorum. Sizler de bu projeye destek olabilir, ilçelerimizden birine sabit kan alma birimi kurulması için bağışta bulunabilirsiniz.

Bağışınız ile birlikte kurulan sabit kan alma biriminde sizin yahut firmanızın ismi ve logosunu ekliyor ve uzun yıllar hayır dua almanıza vesile oluyoruz. Sabit Kan Alma Birimi projemi-

ze değerli desteklerinizi bekliyoruz."

Kızılay gönüllü teşkilatı ile daha güçlü

Gönüllü teşkilatları ile daha güçlü olduklarını anlatan Ekşi, Genç Kızılay, Kızılay Kadın ve Kızılay Engelsiz teşkilatlarıyla faaliyetlerini kesintisiz ve en hızlı şekilde sürdürdüklerini kaydetti. İstanbul'da 2022 yılında, 28 Genç Kızılay İlçe Teşkilatı, 36 Genç Kızılay Üniversite Teşkilatı, 31 Kızılay Kadın İlçe Teşkilatı, 18 Kızılay Engelsiz İlçe Teşkilatı bünyesinde 28 bin 137 gönüllü Kızılaycılık çalışmalarına dahil olduğunu açıkladı.

Gonulluol.org sistemi ile gönüllü kayıtları resmi olarak bu platform üzerinden gerçekleştirdiklerini söyleyen Ekşi, "Gönüllü görevleri açılıp gönüllülerin istediği göreve katılması sağlandı. Gönüllülerimize uzaktan bağlantı yoluyla Kızılay Akademi tarafından geliştirilen çeşitli eğitimlere katılma ve katılım belgesi alma fırsatı sunuldu ve daha birçok özellik ile gönüllülük deneyimini en keyifli, en faydalı şekilde yaşamaları için alan açıldı" dedi.

Milyonlarca atık oluşumu engellendi

2022'de 2,5 milyon ton karbondioksitin doğaya salımını önleyen CHEP, 3 bin 160 megalitre suyun boşa harcanmasını engelledi.

Konteyner ve palet kiralama şirketi olan CHEP, 2022'nin sürdürülebilirlik çalışmaları kapsamında doğal kaynakların korunmasına yönelik elde ettiği kazançları açıkladı. 2040'a kadar net sıfır emisyonu ulaşmayı hedefleyen şirket, bu kapsamda; 2,5 milyon ton karbondioksitin doğaya salımını engelledi. Ayrıca 3 bin 160 megalitre suyun boşa harcanmasının da önüne geçti. Şirketin belirttiği rakamlara göre bu miktar, yaklaşık bin 754 olimpiik havuzun doldurulmasına eş değer.

Söz konusu dönemde 3,2 milyon metre küp kereste tasarrufu sağlayan CHEP'in, benimsediği 'Paylaş ve yeniden kullan' yaklaşımının ise 3,1 milyon ağacın kurtulmasına, 1,5 milyon ton atığın ise oluşmasını engel olduğu belirtildi.

Daha az atık oluşturulacak

Tedarik zinciri ve lojistikte dijitalleşmenin devam edeceğini belirten CHEP Türkiye Genel Müdürü Chris Veerasamy, "Tedarik zinciri süreci boyunca ürünleri ve gönderileri takip etme yeteneği daha da öne çıkacak. Tedarik zinciri verileri ve görünürlüğü, müşteri taleplerini karşılamak ve kârlılığı iyileştirmek için kullanılmaya devam edecek" dedi. Değişen tüketici talepleri ve hükümet düzenlemelerinin, 2023'te şirketleri daha çevreci uygulamalara yönelteceğinin altını çizen Veerasamy, sürdürülebilir hammadde tedariki ve sera gazı emisyonlarını azaltma nın öneminin artacağını söyledi.

Çalkıvık: "Paris Anlaşması'nın 1,5 derece hedefinden çok uzaktayız"

IC İbrahim Çeçen Yatırım Holding (IC Holding), IC Sürdürülebilirlik Takımı'nın 18 hafta süren sertifika programı, mezuniyet projeleri, 'Ülkemizin Sürdürülebilir Dönüşümü ve Sürdürülebilir Kalkınma İçin İş Birliği' panelindeki sunum ile tamamlandı. IC Holding'in 50 gönüllü çalışanının katılımı ile kurulan IC Sürdürülebilirlik Takımı, 12 farklı konuda 18 hafta süren toplam 40 saatlik bir eğitim aldı.

Panelde konuşan IC Holding Üst Yöneticisi (CEO)

Murat Bayar, faaliyet gösterdikleri sektörlerde kalıcı bir başarı hedefleyen şirketler için sürdürülebilirlik dönüşümünün kaçınılmaz olduğuna vurgu yaparak açıklamasına şu şekilde devam etti: "Birkaç yıl öncesine kadar çoğumuz için bir sosyal sorumluluk projesi anlamına gelen sürdürülebilirlik, bugün işimizin odağına nasıl alabileceğimizi tartıştığımız bir kavram oldu. Biz de IC Holding olarak görev ve sorumluluklarımızın farkındalığıyla adımlarımızı atıyoruz."

Çalışanlar daha mutlu ve verimli olacak

Panelde konuşan Sürdürülebilirlik Akademisi Başkanı Murat Sungur Bursa ise sürdürülebilirlik çalışmalarının kurum için marka yapılanması, daha nitelikli insanların istihdam edilmesi, çalışanların daha mutlu ve verimli olmasında katkısı olacağına inandığını belirterek, sürdürülebilirliğin sadece yapılan işin sürdürülebilirliği değil, aynı zamanda şirketin, Türkiye'nin,

insanlığın sürdürülebilirliği olduğunu belirtti. Paneldeki konuşmasında Paris Anlaşması'nın 1,5 derece hedefinden çok uzakta olduğuna dikkat çeken İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği Genel Sekreteri Konca Çalkıvık ise şirketlerin iş yapış biçimlerini ve stratejilerini iklim krizini dikkate alarak dönüştürmesi gerektiğini söyledi.

